

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	22988 Біологія та здоров'я людини
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	61
Повна назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Ідентифікаційний код ЗВО	02071240
ПІБ керівника ЗВО	Петришин Роман Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.chnu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/61>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	22988
Назва ОП	Біологія та здоров'я людини
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.05 Біологія та здоров'я людини
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	кафедра ботаніки, лісового і садово-паркового господарства, кафедра молекулярної генетики та біотехнології, кафедра біохімії та біотехнології Інституту біології, хімії та біоресурсів
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедра педагогіки та соціальної роботи, кафедра фізичної реабілітації, ерготерапії та домедичної допомоги, кафедра психології, кафедра фізичної культури та основ здоров'я, кафедра алгебри та інформатики, кафедра екології та біомоніторингу, кафедра загальної хімії та хімічного матеріалознавства, кафедра історії та культури української мови, кафедри історії України, кафедра філософії та культурології, кафедра іноземних мов для природничих факультетів, Ботанічний сад (у його складі Дендрарій – науковий об'єкт національного надбання України), Природничий музей (у його складі Зоологічні колекції – науковий об'єкт національного надбання України), Гербарій ЧНУ – науковий об'єкт національного надбання України, віварій, три біобазис у різних природних зонах Буковини
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	58012, Україна, м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 25; вул. Федьковича, 11
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	вчитель біології та основ здоров'я
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	29114
ПІБ гаранта ОП	Чорней Ілля Ілліч
Посада гаранта ОП	завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	il.chorney@chnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(097)-269-38-54

Додатковий телефон гаранта ОП **+38(037)-253-12-52**

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	3 р. 10 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Питання щодо підготовки і впровадження ОП в університеті постало після Наказу МОН від 12.10.2017 року за № 1368 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 травня 2016 року № 506», згідно з яким ліквідовано предметну спеціалізацію 014.14 «Середня освіта (Здоров'я людини)», а предметну спеціалізацію 014.05 «Середня освіта (Біологія)» доповнено словами «та здоров'я людини».

Опитування випускників, роботодавців (директорів шкіл, вчителів) підтвердило доцільність розширення предметної спеціалізації, що у свою чергу дозволить розширити сферу працевлаштування випускників. ОП підготовлено у березні-квітні 2018 року і отримано ліцензію на підготовку фахівців з цієї спеціальності (Наказ МОН від 03.05.2018 р. № 554-л). У цьому ж році проведено перший набір студентів і з 01.09.2018 року почалося її впровадження. Проектна група регулярно проводить аналіз впровадження цієї ОП, опитування здобувачів вищої освіти, вчителів ЗЗСО де вони проходили практику, за результатами вносяться зміни з метою удосконалення ОП.

Слід зазначити, що викладання біології в університеті почалося у 1876 році, після створення у складі філософського факультету кафедр ботаніки і зоології. Згодом вони разом з іншими кафедрами біологічного профілю, продовжували функціонувати у складі природничого, а після 1944 року, біологічного факультетів. Увесь цей час в університеті здійснювалась підготовка біологів, переважна більшість з яких працевлаштувалися у школах та інших навчальних закладах. За цей період сформовано фундаментальну базу для підготовки кваліфікованих фахівців-біологів. Вона включає Ботанічний сад з дендрарієм, який включено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання України, Зоомузей у фондах якого близько 6 тис. представників регіональної та світової фауни безхребетних та хребетних тварин, Гербарій – один з найбільших в Україні за кількістю гербарних зразків, які також є науковими об'єктами національного надбання. Для підготовки біологів використовуються бази практик, розташовані у різних природних зонах Буковини, віварій, навчально-наукові та наукові лабораторії, що обладнані сучасним науковим устаткуванням. Таким чином, за цей період сформовано багаті природничі колекції і сучасну матеріальну базу для підготовки на належному рівні фахівців-біологів. Складовою частиною їх підготовки були дисципліни методичного і педагогічного спрямування («Методика викладання біології», «Педагогіка», «Психологія», «Педагогічна практика»). Донедавна вони отримували кваліфікацію «Біолог. Викладач біології і хімії». Така практика тривала до 2015 року, коли вийшла Постанова Кабміну № 266 від 29.04.2015 року у якій затверджено перелік галузей знань і спеціальностей за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2021 - 2022	16	16	0
2 курс	2020 - 2021	15	13	0
3 курс	2019 - 2020	15	15	0
4 курс	2018 - 2019	13	8	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	36304 Російська мова та література 2585 Математика, інформатика 3074 німецька мова та література 3183 Трудове навчання, технології, інформатика 3245 Російська мова та література 3377 Музичне мистецтво 18044 Математика та інформатика 22995 Німецька мова і література та друга іноземна мова 22997 Французька мова і література та друга іноземна мова 39765 Англійська мова і література та друга іноземна мова 2255 Фізика

	<p>2379 Хімія 1247 Українська мова та література 1566 Фізика, інформатика 2398 Інформатика 2439 Інформатика та математика 2509 Географія 2994 Фізична культура 3346 французька мова та література 3749 Трудове навчання та технології 27404 Середня освіта (Музичне мистецтво) 16340 англійська мова та література 39766 Німецька мова і література та друга іноземна мова 39767 Французька мова і література та друга іноземна мова 29244 Середня освіта (Історія) 22988 Біологія та здоров'я людини 2806 Румунська мова та література 2764 Математика 2821 Фізичне виховання 2976 Біологія 22993 Англійська мова і література та друга іноземна мова 36296 Англійська мова і література та друга іноземна мова 36298 Німецька мова і література та друга іноземна мова 36300 Французька мова і література та друга іноземна мова 36302 Румунська мова та література 39762 Румунська мова та література 22912 Історія 18026 Зарубіжна література та англійська мова</p>
другий (магістерський) рівень	<p>1563 Трудове навчання та технології 2261 Фізика, інформатика 2399 Географія 2404 німецька мова та література 2437 Російська мова та література 2586 Музичне мистецтво 2805 Математика 3070 Хімія 3093 фізичне виховання 3181 Історія 16339 французька мова та література 22962 Фізична культура 22996 Німецька мова і література та друга іноземна мова 22998 Французька мова і література та друга іноземна мова 23652 Біологія та здоров'я людини 28049 Середня освіта (Музичне мистецтво) 29130 Середня освіта (Історія) 1559 Румунська мова та література 36297 Англійська мова і література та друга іноземна мова 36299 Німецька мова і література та друга іноземна мова 36301 Французька мова і література та друга іноземна мова 38764 Математика та інформатика 39834 Англійська мова і література та друга іноземна мова 39908 Німецька мова і література та друга іноземна мова 39909 Французька мова і література та друга іноземна мова 39913 Румунська мова та література 51462 Інформатика та математика 2356 Українська мова та література 2441 технологічна освіта 2995 Біологія 3272 Фізика 3273 англійська мова та література 22994 Англійська мова і література та друга іноземна мова 26419 Біологія 28443 Англійська мова і література та друга іноземна мова 36303 Румунська мова та література 36305 Російська мова та література</p>
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	<i>програми відсутні</i>

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	123317	35686
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	110867	32387

Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	11186	3299
Приміщення, здані в оренду	1264	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>Osvitnyo-profesijna programa Serednia osvita (Biologia ta zdorovja liudyny)_bakalavr.pdf</i>	GhL7aYRHbBEOoEUPWKkwGgYilfYGDsjBo1nMul/ws98 =
Навчальний план за ОП	<i>Navchalnyj plan_Serednia osvita (biologia ta zdorovia liudyny)_2021.pdf</i>	+QCrSU1Adi8O7mdIIOr5aLcdtwoKKWdVNNicHnQ4h64 =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Retsenzia Grygorieva.pdf</i>	Qg8mURWDAs7m/EuOMiC9fL+XTnUH/bFfC//jL3lCbz g=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Retsenzia Fabianova.pdf</i>	2JRsdgsedC1/J1m7alUtWtFjH4auLKtWrz7hT2RoBmk=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Retsenzia Semennikova.pdf</i>	1og7TKp7ryiuJi4PXS48PVGp2BrVJVkWIF29ZlvmHew=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Retsenzia_Shemberko.pdf</i>	nS6neP7ZbG45L8osQ6oRgTPaF1ACAhXH1a4lTMamf2Y =

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Поглиблена фундаментальна, спеціалізована та практична підготовка бакалаврів у галузі біології та основ здоров'я, які здатні до самостійної педагогічної діяльності в умовах закладів освіти різних рівнів і типів. Формування та розвиток у здобувачів вищої освіти загальних і професійних компетентностей в галузі сучасної біологічної науки, дисциплін оздоровчого спрямування, педагогіки та методики середньої освіти, із широким доступом до продовження навчання.

Програма реалізується в активному дослідницькому середовищі. Кафедри навчально-наукового Інституту біології, хімії та біоресурсів залучені до реалізації ОП (ботаніки, лісового і садово-паркового господарства, біохімії та біотехнології, молекулярної генетики та біотехнології) проводять активну наукову роботу – тут виконуються НДР за рахунок фінансування отриманого на конкурсних засадах МОН і НФД, викладачі публікуються у рейтингових журналах, функціонують з наукових об'єктів національного надбання України. Підбір змісту програми відповідає наступним напрямкам: гуманізація освіти, осучаснення і адаптація до нових умов розвитку освітнього процесу та потреб полікультурного і поліетнічного середовища.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Місія Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – інновативність, збалансованість, успіх, що реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової (Стратегічний план розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки https://drive.google.com/file/d/1kd_mZM_yNCAQQpQK1JxejkPsOEvagMdt/view). Вона передбачає виконання таких стратегічних завдань: надавати високоякісну університетську освіту, яка базується на принципах гуманізації та толерантності, демократичності, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності та оптимальності; забезпечувати підготовку висококваліфікованих фахівців, спроможних постійно навчатися упродовж життя, здатних до саморозвитку і самовдосконалення; виробляти у студентів здатність до свідомої й ефективної діяльності у глобалізованому, інформаційному суспільстві, в умовах зростаючої комунікативності життя та інформаційної насиченості середовища життєдіяльності.

Це цілком співпадає з цілями ОП, яка передбачає поглиблену фундаментальну, спеціалізовану та практичну підготовку фахівців з креативним і критичним мисленням, здатних самостійно навчатися впродовж всього життя. Стержнем цієї підготовки є гуманізація та демократизація освітнього процесу.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів)

були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Освітня програма акредитується вперше. Необхідність її запровадження, зокрема, була зумовлена й тим, що випускники ОП «Біологія», які працювали в школі відчували брак педагогічних компетентностей. Тому з метою розширення спектру і можливостей працевлаштування випускників університету було вирішено розпочати реалізацію ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Здобувачі мають можливість висловити свої побажання щодо реалізації ОП на зустрічах із гарантом та робочою групою та через анонімні опитування. Зокрема здобувачами вищої освіти було запропоновано зменшити кількість кредитів на викладання хімії та фізики за рахунок їх перерозподілу на фахові дисципліни і практичну підготовку. Рекомендації було обговорено на засіданні робочої групи і за рахунок скорочення кількості кредитів на зазначені дисципліни уведено такі дисципліни як «Основи наукових досліджень та історія науки», «Основи здоров'язбережувальної діяльності» та збільшено кількість кредитів на ознайомчу та навчальну педагогічну практику до 20.

- роботодавці

Випускники біологи, які працюють у освітніх закладах у своїх відгуках та рецензіях на освітню програму та під час зустрічей висловлювали побажання щодо покращення методичної та педагогічної складової та збільшення її частки у підготовці вчителів біологів в ЧНУ. Враховуючи це значно збільшено об'єм ознайомчої та навчальних педагогічних практик, введено дисципліну «Вікова анатомія та фізіологія з основами гігієни», «Методику викладання біології» замінено на «Методику викладання біології та основ здоров'я», блок «Основи здоров'я» уведено до програми педагогічної практики, доповнено перелік вибіркового дисциплін.

- академічна спільнота

Академічна спільнота (викладачі) також поділяла стурбованість недостатнім рівнем педагогічної підготовки випускників-біологів Інституту біології, хімії та біоресурсів ЧНУ і підтримала відкриття нового напрямку підготовки бакалаврів в Інституті. Крім того це сприяло збільшенню кількості спеціальностей за якими здійснюється підготовка фахівців в Інституті і, відповідно, контингенту студентів. Під час обговорень освітньої програми викладачі звертали увагу на підтримання високого рівня викладання фахових дисциплін, а також висловлювали конкретні пропозиції щодо окремих освітніх компонент. Зокрема об'єднано дисципліни «Основи медичних знань» та «Основи здоров'язбережувальної діяльності» в дисципліну «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога», для підвищення рівня комунікативної компетентності уведено дисципліну «Риторика», а для забезпечення інклюзивної компетентності – «Інклюзивна освіта», урізноманітнено перелік вибіркового дисциплін.

- інші стейкхолдери

Багаторічна співпраця з Управлінням освіти Чернівецької міської ради, Департаментом освіти і науки облдержадміністрації, Чернівецьким територіальним відділенням Малої академії наук України, Чернівецьким обласним центром еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, участь викладачів у складі журі різноманітних конкурсів, олімпіад школярів з біології різного рівня дозволяє оперативно реагувати на побажання та рекомендації освітян.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Сучасні тенденції розвитку середньої освіти у нашій країні відображає Закон України «Про повну загальну середню освіту», який доповнює Закон «Про освіту» і пропонує механізми щодо реалізації реформи «Нова українська школа». До них, зокрема належать:

- процес формування профільної старшої школи;
  - процедура запровадження вчительської інтернатури;
  - формування індивідуальної освітньої траєкторії;
  - розвиток академічної свободи, що передбачає створення вчителями авторських програм, розробку власних систем оцінювання та заохочення учнів, процедуру підвищення кваліфікації за власним вибором та за кошт держави.
- Освітня програма, що акредитується передбачає поглиблену, фундаментальну, спеціалізовану та практичну підготовку здобувачів вищої освіти, вона виконується в активному дослідницькому середовищі, що забезпечує підготовку фахівців здатних працювати у профільній старшій школі природничого спрямування.

Зміст ОП відповідає таким напрямкам як гуманізація і адаптація до нових умов та потреб полікультурного і поліетнічного середовища, що забезпечує підтримку індивідуальної освітньої траєкторії.

ОП передбачає підготовку викладача з ґрунтовними фаховими знаннями, креативним і критичним мисленням, здатного самостійно навчатися впродовж всього життя, адаптованого до умов освітніх закладів різних типів, що дозволяє їм працювати в умовах академічної свободи.

Фахівці з відповідною підготовкою завжди будуть затребувані на ринку праці.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

На сучасному етапі розвитку біологічна наука є складним комплексом фундаментальних і прикладних, теоретичних і практичних дисциплін. Усвідомлення суспільством значення біологічної науки та біологічної грамотності для збереження життя на планеті у процесі розвитку ноосфери потребує оптимізації та гармонізації відносин людини і природи та виявляється в єдності гуманітарного, природничо-наукового і екологічного знання. Серед програмних

результатів навчання ОП є такі як вміти планувати, організувати і проводити спостереження, ставити досліди, проводити лабораторні та демонстраційні біологічні експерименти, здійснювати практичні заходи із збереження біорізноманіття, поєднувати теоретичний матеріал з практичними навичками, організувати еколого-розвивальне середовище. Оволодінню зазначеними програмними результатами навчання на сучасному рівні розвитку біологічної науки сприяє те, що на кафедрах Інституту біології, хімії та біоресурсів (ІБХБ) створено добре обладнані лабораторії де проводяться сучасні дослідження результати яких публікуються в рейтингових журналах. Врахування регіонального аспекту полягає у тому, що об'єктом досліджень, і, відповідно, навчання є, в тому числі, і багатство та різноманіття природи нашого краю на різних рівнях – молекулярному, організмовому, популяційно-видовому, екосистемному.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Проаналізовано аналогічні програми Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова, Тернопільського національного педуніверситету ім. В. Гнатюка, Глухівського національного педуніверситету ім. О. Довженка, Полтавського національного педуніверситету ім. В.Г. Короленка та інших ЗВО. Аналізувались зазначені в ОП переліки загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання, освітніх компонент (як обов'язкових так і вибіркових).

Проаналізовано також аналогічні програми Вроцлавського університету, університету Марії Кюрі-Склодовської (Люблін), Педагогічного університету ім. Комісії національної освіти у Кракові.

Запозичено деякі ідеї, що були враховані при формулюванні фахових компетентностей та програмних результатів навчання, переліку освітніх компонент, які стосуються охорони довкілля, інклюзивної освіти, польових і лабораторних методів біологічних досліджень тощо.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Визначені в ОП програмні результати навчання відповідають 6 рівню НРК та першому циклу вищої освіти і передбачають «здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів біології, психології, наук про освіту та про здоров'я і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу та створення здоров'язбережувального освітнього середовища на рівні базової середньої освіти».

В процесі навчання здобувачі вищої освіти набувають уміння:

-орієнтуватись в сучасному інформаційно-освітньому просторі та створювати особистісно-орієнтоване і розвивальне середовище для учнів;

- моделювати різноманітні види навчальних занять (уроки різних типів, навчально-практичні заняття, лекції, семінари, дидактичні ігри, екскурсії, науково-дослідну роботу тощо);

- використовувати інноваційні підходи для розв'язання конкретних педагогічних і біологічних завдань;

- організувати еколого-розвивальне середовище: створювати кутки живої природи, шкільну навчальну дослідну ділянку, оформляти екологічну кімнату, лабораторію, екологічні стежини різних типів, міні-музеї природи, проводити озеленення школи і пришкільної території,

- виконувати наукові та науково-методичні дослідження з проблем навчання зі спеціальності;

- планувати, організувати і проводити спостереження, ставити досліди, проводити лабораторні та демонстраційні експерименти в шкільному курсі біології, здійснювати практичні заходи із збереження біорізноманіття, поєднувати теоретичний матеріал з практичними навичками;

- представляти результати наукової роботи з використанням сучасних технологій, вести дискусію;

- самостійно організувати та контролювати особистісний та професійний розвиток, застосовуючи педагогічні знання щодо етапів розвитку особистості;

- застосовувати методи і засоби певних критеріїв оцінки умов і станів, що визначають здоровий спосіб життя людини; випробовувати методи індивідуально-типологічної діагностики здоров'я; відтворювати методики навчання основ здорового способу життя, формування культури здоров'я людини; проектувати й організувати здоров'язбережувальне середовище;

- використовувати комунікативні навички і технології, ініціювати запровадження методів комунікативного менеджменту в практику професійної діяльності; виявляти уважне ставлення до культурних, індивідуальних відмінностей при наданні освітніх послуг із метою уникнення дискримінації; знаходити компромісні рішення у процесі професійної діяльності;

- вміти використовувати прийоми ефективного слухання, перцепції та психологічного впливу; розпізнавати вид, структуру, сферу та контролювати динаміку педагогічних конфліктів; ефективно розв'язувати міжособистісні, групові та міжгрупові конфлікти та запобігати їх виникненню.

Оволодіння цими знаннями, уміннями, навичками, комунікаціями забезпечить набуття здобувачами вищої освіти відповідного кваліфікаційного рівня.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

177

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

63

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Всі освітні компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, тематика кваліфікаційних робіт), як нормативні так і вибіркові, повністю відповідають предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Зокрема, освоєння здобувачами вищої освіти освітніх компонентів ОП, дозволяє їм опанувати такими загальними компетентностями як здатність до навчання, абстрактного мислення, аналізу і синтезу інформації в галузі освітніх наук та біології; генерувати ідеї, працювати в команді, ефективно спілкуватися із об'єктами взаємодії, створювати належний психологічний клімат в колективі, мотивувати людей та рухатися до визначеної мети; оволодіти здатністю приймати рішення у непередбачуваних умовах, розуміти проблеми й задачі та використовувати потрібну інформацію й методологію для їх обґрунтованого вирішення; оволодіти навичками міжособистісної взаємодії та діяти із дотриманням морально-етичних норм та інтелектуальної чесності, соціально відповідально та свідомо. За результатами навчання здобувачі вищої освіти мають змогу опанувати сучасними методами досліджень, які використовуються в біології, методологією розробки засобів діагностики рівня сформованості результатів навчальної діяльності, визначення процедур та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів середньої освіти; здатністю проектування педагогічного процесу та окремих його складових відповідно до цілей, задач середньої освіти, формувати психологічну готовність учнів до виконання ними своїх обов'язків; застосовувати знання в освітній професійній діяльності з урахуванням новітніх досягнень педагогіки, психології та біології; здійснювати просвітницьку та популяризаторську роботу.

Зміст освітньої програми дозволяє здобувачам вищої освіти навчитися використовувати в майбутній освітній діяльності сучасні інформаційні технології та відповідне обладнання – мультимедійну дошку, інтерактивну дошку, мультимедійний відеопроєктор, мікроскопи з відеокамерою, тощо, а також відповідне програмне забезпечення. ОП Біологія та здоров'я людини відрізняється від ОП суміжних предметних областей, які реалізуються у ЗВО, передусім 091 «Біологія», наявністю значної за об'ємом педагогічної складової. Надалі доцільним є об'єднання декількох програм у рамках спеціальності Середня освіта, перш за все «Біологія» і «Хімія», зважаючи на те, що раніше біологічний факультет ЧНУ випускав фахівців з кваліфікацією Біолог. Викладач біології та хімії.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Вибір студентами навчальних дисциплін регламентується «Положенням про порядок реалізації студентами ЧНУ імені Юрія Федьковича права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://drive.google.com/file/d/18ToSVjeAfalvJrEnY189vLEUAFS9HKFD/view>). Положення забезпечує реалізацію студентами права на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС та формалізує процедури вибору цих дисциплін. Зокрема, студенти обирають дисципліни відповідно до ОПП, за якими вони навчаються, а також із дисциплін загальноуніверситетського каталогу. Силабуси вибіркового вибору дисциплін представлено на сайті кафедри (<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/botany/cilabusi-navchalnih-distiplin-op-serednia-osvita-biologiya-ta-zdorovia-liudini>) та університету (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/021commoncourses>) Здобувач вищої освіти може також обирати тематику та керівника курсових і кваліфікаційних робіт (п. 5.7.3. Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view).

В ЧНУ діє програма академічної мобільності (Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ <https://drive.google.com/file/d/1qldRrM9nI2Hs23dnCYhH2vtYw3h06eRe/view>), якою можуть скористатися здобувачі вищої освіти.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Порядок вибору навчальних дисциплін детально регламентовано у розділі 3 відповідного Положення (<https://drive.google.com/file/d/18ToSVjeAfalvJrEnY189vLEUAFS9HKFD/view>)

Студенти реалізують своє право вибору навчальних дисциплін (пакетів, блоків), у весняному семестрі, який передую навчальному року, в якому передбачене їх вивчення. Єдиний для Університету графік затверджується розпорядженням ректора/першого проректора. Процедура вибору студентами навчальних дисциплін включає шість

етапів:

- 1) ознайомлення студентів із порядком, термінами та особливостями запису і формування груп для вивчення навчальних дисциплін вільного вибору в ЧНУ, а також із особливостями присвоєння професійних кваліфікацій за освітньою програмою, на якій навчається студент (відповідальні куратори, деканати). Заходи першого етапу організовується у весняному семестрі;
- 2) ознайомлення студентів із переліками дисциплін й блоків (пакетів) вибору та силабусами, які пропонуються як за програмою, за якою вони навчаються, так і за іншими програмами. Ознайомлення відбувається шляхом організації зустрічей з представниками кафедр і проектних робочих груп освітніх програм, представниками деканатів, кураторами тощо;
- 3) запис студентів на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо) здійснюється за затвердженим графіком в ЧНУ з чітко визначеним терміном, але тривалість етапу не може перевищувати два тижні;
- 4) опрацювання заяв студентів, перевірка контингенту студентів і попереднє формування груп на спеціалізації, а також мобільних груп на вивчення вибіркового дисциплін. Здійснюється відповідальними працівниками груп забезпечення освітнього процесу (працівниками деканату/дирекції). За результатами етапу студентам, вибір яких не може бути задоволений з причин зазначених у Положенні, повідомляється про відмову (із зазначенням причини) і пропонується зробити вибір із скоригованого переліку;
- 5) повторний запис студентів на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо). Здійснюється за правилами, наведеними вище;
- 6) остаточне опрацювання заяв студентів, прийняття рішень щодо студентів, які не скористалися правом вільного вибору, перевірка контингенту студентів і формування груп на спеціалізації (профілі), а також мобільних груп на вивчення вибіркового дисциплін. Здійснюється відповідальними працівниками груп забезпечення навчального процесу (працівниками деканату) після перевірки і погодження в якій, обрані студентами дисципліни вносяться ними до їх індивідуальних планів, а списки груп спеціалізацій (профілів) і мобільних груп подаються на затвердження, відповідно до делегованих повноважень, деканам/директорам відповідних факультетів/інститутів.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка належить до обов'язкових компонент освітньої програми і реалізується через лабораторні і практичні заняття, навчальні і педагогічні практики. Практична підготовка у процесі виконання лабораторних і практичних робіт характерна для більшості ОК циклу професійної підготовки.

Для навчальних і педагогічних практик відведено 30 кредитів, що складає 16,8 % від їх загального обсягу. Порядок проведення практик регламентується відповідним Положенням у якому розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків усіх видів практик в ЧНУ

(<https://drive.google.com/file/d/1EMTdo9rzwmD6gmLzuThArr1uKS6U2Bj6/view>)

Відповідно до навчального плану передбачено три види практик: навчальна практика з ботаніки та зоології (2 семестр), ознайомлювальна педагогічна практика (3,4,5,6 семестри по 1 дню в тиждень) та педагогічна практика (7 і 8 семестри по 4 тижні).

Навчальні практики проводяться в польових умовах на базах практик Інституту біології, хімії та біоресурсів. В процесі їх проведення студенти оволодівають низкою компетентностей (зокрема ФК08, ФК09, ФК13).

Педагогічні практики в процесі яких студенти удосконалюють оволодіння педагогічними компетентностями (ФК03, ФК10, ФК11, ФК14, ФК15, ФК16) проводяться на базі ЗЗСО, гімназій та ліцеїв м. Чернівці, зокрема і з поглибленим вивченням біології з якими укладено відповідні договори (<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/botany/praktichna-pidgotovka>).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

За період навчання здобувачі вищої освіти серед інших компетентностей набувають низки соціальних навичок. Зокрема це: здатність приймати рішення у непередбачуваних умовах, генерувати нові ідеї, працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до визначеної мети, діяти із дотриманням морально-етичних норм та інтелектуальної чесності, створювати комфортні психологічні відносини в колективі. Вміння ефективно спілкуватися із суб'єктами взаємодії та в колективі, керувати своїм часом, діяти соціально відповідально та свідомо, створювати належний психологічний клімат в колективі, застосувати комунікативні технології, оволодіння навичками міжособистісної взаємодії.

Соціальних навичок студенти набувають як у процесі аудиторних занять, так і під час роботи в лабораторії, а особливо в процесі педагогічної практики. Зокрема, це вміння спілкуватися з дітьми, адекватно реагувати на запитання учнів, що стосуються чи не стосуються теми уроку, скеровувати дії великої групи дітей, урахувати особистісні особливості учнів, спілкуватися з батьками учнів, комбінувати власні дії тощо.

Набуття цих навичок здобувачами вищої освіти має велике значення для їх майбутньої успішної професійної діяльності як вчителів шкіл так і фахівців з вищою освітою.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Зміст освітньої програми відповідає вимогам затвердженого Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 року Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». (<https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>).

Зміст загальних і професійних компетентностей якими оволодівають здобувачі вищої освіти за результатами

навчання за ОП в основному відповідають зазначеному професійному стандарту

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Згідно Положення про форми навчання та організації освітнього процесу в університеті (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/03>) Складовими освітнього процесу в університеті є: навчальні заняття; самостійна робота; - практична підготовка; наукова робота; контрольні заходи. Згідно навчального плану спеціальності Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) загальна кількість годин на підготовку бакалавра складає 7200. З них аудиторні заняття – 3634 год. (50,5 % від загального обсягу годин для підготовки бакалавра) на самостійну роботу відводиться 3566 год. (49,5 %). Щодо більшості дисциплін то кількість годин для СРС передбачена у межах від 30 до 182. Для більшості студентів часу відведеного на самостійну роботу вистачає.

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Вона включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу. Її зміст стосовно конкретної дисципліни визначається програмою, методичними матеріалами, завданнями викладача. СРС забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених програмою навчальної дисципліни. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

В ЧНУ є «Положення про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (від 30 червня 2020 року), яке регламентує підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти

(https://drive.google.com/file/d/1_cEMtri8-6HmaoEaQTfQXpRtz_gCgxa2/view)

Наразі за діючою освітньою програмою не передбачена підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому на навчання до університету щороку розробляються Приймальною комісією відповідно до Умов навчання на здобуття вищої освіти МОН, затверджуються Вченою радою і оприлюднюються на офіційному веб-сайті ЗВО (http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80).

На сайті Приймальної комісії ЧНУ в розділі «Підготовка до вступу» наведено сфери професійної діяльності випускників спеціальності (http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=4242), графік проведення основної сесії ЗНО з усіх предметів.

На сайті Інституту біології, хімії та біоресурсів наведено перелік спеціальностей та конкурсних предметів для вступників, які вступають для здобуття ступеня бакалавра (на основі документа про повну загальну середню освіту) (<http://ibhb.chnu.edu.ua/institut/abiturient>) та всі актуальні освітні програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Це питання регулюється «Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти ЧНУ»

(https://drive.google.com/file/d/1mcLJ7gatWo5UkfZeUJLJ1EL8W_2vWtzx/view) та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ»

(<https://drive.google.com/file/d/1qldRrM9n12Hs23dnCYhH2vtYw3h0beRe/view>). Згідно першого з них визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО здійснюється на підставі академічної довідки та індивідуального навчального плану.

У другому «Положенні» визначено організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти, порядок визнання та перерахування результатів навчання у ЗВО-партнері, порядок звітування та оформлення документів за результатами навчання за програмою академічної мобільності.

Визнання здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS.

Перезарахування здійснюється на підставі представленого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами навчальних здобутків з навчальних дисциплін, кількістю кредитів, інформацією про систему оцінювання.

Слід відзначити високий рівень академічної мобільності студентів ЧНУ – він увійшов у ТОП5 ЗВО України, які отримали найбільшу кількість проектів з академічної мобільності в рамках Програми ЄС Еразмус+

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Таких прикладів стосовно освітньої програми за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у ЧНУ протягом звітного періоду не було

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в ЧНУ регулюється «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/100CFtXHLrgqS-T43aFun6blUvZO7Zo1/view>). Зокрема, у ньому зазначено, що право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти, дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру, розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни ОП, а університет може визнати результати навчання, як додаткові, в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП.

У «Положенні» детально регламентовано порядок визнання результатів у неформальній освіті. Для цього, після звернення здобувача до ректора, створюється фахова комісія яка визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до робочої навчальної програми. У разі негативного висновку фахової комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернути з апеляцією до ректора Університету. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Таких прикладів на ОП, що акредитується не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Основними організаційними формами навчання під час реалізації ОП є аудиторні та позааудиторні заняття, самостійна робота, дистанційне навчання («Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view).

Для досягнення програмних результатів використовуються такі освітні технології: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комунікативні, контекстного навчання, технологія співпраці) тощо. Основними методами навчання є – проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні, практичні методи навчання. Щодо кожного конкретного освітнього компоненту ОП вони наводяться в силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін.

Їх вибір обумовлений специфікою змісту ОК і спрямованістю на досягнення зазначених у освітній програмі ПРН. Забезпечення ПРН відповідними ОК відображено в ОП (таблиця 3. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми)

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентризований підхід в процесі викладання реалізується через:

- забезпечення зворотнього зв'язку із здобувачами вищої освіти (зустрічі зі студентським активом, опитування, проведення кураторських годин);
- залучення студентів до процедур оновлення та реалізації освітньої програми;
- наявність процедур та механізмів реалізації вільного вибору дисциплін, вибір тематики наукових досліджень, керівників наукової роботи та баз педпрактики;
- застосування різних способів подачі матеріалу (очне, змішане, дистанційне навчання), використання різних електронних ресурсів, застосування інтерактивних методів, мультимедійних засобів,
- наявність системи моніторингу та оцінювання якості освітнього процесу («Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ»

(<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsytrp/view>);

- залучення зовнішніх стейкхолдерів до складу ЕК, керівництва практиками, проведення аудиторних занять;
- наявність процедури оскарження результатів поточного чи семестрового контролю («Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ»

(<https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>)

Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання за результатами опитувань, в цілому, високий.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

У Статуті університету зазначено, що одним з основоположних принципів його діяльності є гарантування академічних свобод учасників навчально-освітнього та науково-інноваційного процесів

(<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWs1X3BvdTRSMWoxUj1Nb1dRYzFr/view?resourcekey=o-S-VTuQ81cyYfigMt1-HRcA>).

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ»

(https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWuTRXbI5-Gg/view) науково-педагогічні працівники

мають право обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчання. Місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь визначаються програмою навчальної дисципліни, яка є нормативним документом ЗВО, що містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення (зокрема методи навчання та викладання) та їх обсяг.

Здобувачі вищої освіти мають можливість самостійно визначитися з вибірковими дисциплінами, тематикою індивідуальних завдань, рефератів, курсових і кваліфікаційних робіт, доповідей на щорічних студентських наукових конференціях. Вони мають право на академічну мобільність, у тому числі й міжнародну, можливість оформлення індивідуального графіка навчання, а також на навчання одночасно за двома освітніми програмами в університеті.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Повна інформація учасникам освітнього процесу щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ОП надається на першому занятті у вигляді силабуса. Він включає разом з іншим: короткий опис дисципліни – мету, завдання, перелік компетентностей яких він набуває в результаті вивчення дисципліни, перелік мінімуму знань, умінь, навичок, необхідних для подальшої практичної діяльності, що повинні отримати студенти в результаті вивчення дисципліни, структуру початкової дисципліни (теми лекційних, лабораторних, практичних, семінарських занять), навчальну базу, рекомендовану літературу, форми контролю та оцінювання результатів навчання.

Усі учасники освітнього процесу в університеті мають вільний доступ до інформаційних ресурсів які стосуються усіх форм освітньої діяльності. В університеті активно функціонує Moodle – навчальна платформа призначена для об'єднання педагогів, адміністраторів і учнів в одну надійну, безпечну та інтегровану систему з метою створення персоналізованого навчального середовища.

На сайті університету та інституту висвітлено інформацію про організацію освітнього процесу, розклад сесій, контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів та інші аспекти освітнього процесу.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

У ЧНУ науково-дослідна робота студентів є важливим напрямом підготовки майбутніх фахівців високої кваліфікації за ОП «Біологія та здоров'я людини» та нерозривною складовою єдиного процесу: навчально-виховного і науково-інноваційного.

Випускні кафедри пройшли державну атестацію (рівень В) ЗВО в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності за науковим напрямом «Біологія та здоров'я людини» (наказ МОНУ № 372 від 25 березня 2021).

У навчальному плані спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) передбачено серед обов'язкових компонент дисципліну «Основи наукових досліджень та історія науки» де вони знайомляться з основними принципами і методами наукових досліджень. В процесі вивчення окремих дисциплін студенти виконують індивідуально навчально-дослідницькі завдання із застосуванням елементів наукових досліджень («Польові та камеральні методи біологічних досліджень», «Лабораторні спеціалізації»)

З метою всебічного сприяння науково-дослідній роботі студентів, аспірантів та молодих вчених, забезпечення системного підходу до підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, збереження і розвитку інтелектуального потенціалу університету в ЧНУ функціонує Рада молодих учених

(<http://cys.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>), яка організовує проведення конференцій, конкурсів, олімпіад тощо; узагальнює досвід організації науково-дослідної роботи студентів та рекомендує шляхи вдосконалення її форм та методів; сприяє залученню молоді до науково-дослідної роботи та забезпеченню участі студентів в наукових заходах інших ЗВО та наукових установ Національної та галузевих академій наук.

Здобувачі вищої освіти під час реалізації ОП залучаються до науково-дослідної діяльності з питань біологічної науки і освіти під час виконання курсових робіт, участі у роботі проблемної наукової групи «Проблеми і перспективи збереження біорізноманіття» .

Щорічно на базі університету проводиться студентська наукова конференція де студенти доповідають результати своїх досліджень, а в матеріалах конференції – публікують. Зокрема у студентській науковій конференції яка відбулася у квітні 2021 р. вперше з доповідями виступили студенти які навчаються на ОП, що акредитується

(<https://drive.google.com/file/d/1e-aqIOLMv72gJ3aA6LjtCfAmjVHdQgo7/view>).

Для підтримання зацікавленості студентів до представлення своїх наукових здобутків у ЧНУ запроваджено систему матеріальних винагород. Зокрема участь у науковій та науково-технічній діяльності враховується при формуванні рейтингу для призначення академічних стипендій (пункт 4.8. «Правил призначення та виплати стипендій у ЧНУ» <https://drive.google.com/file/d/18DJGM-5txAr4cJMixpf5SvbQFcsVrSej/view>). Для підтримання публікаційної активності студентів в Інституті біології, хімії та біоресурсів розроблена система заохочувальних додаткових балів при оцінюванні курсових і кваліфікаційних робіт (<https://docs.google.com/document/d/1gSnnWf-LeqbUsamfOeO8yQ6Phrp-Dhsu/edit>)

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Система перегляду та оцінки змісту освітніх компонентів ОП є обов'язковою складовою організації освітнього процесу і передбачена «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsytr/view>) та Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ (розділ 3 https://drive.google.com/file/d/1rFVXb_JZoVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view). У них зазначено, що моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм та їх компонентів здійснюється з метою встановлення відповідності їх структури та змісту вимогам (із врахуванням змін) законодавчої та нормативної бази, що регулює якість освіти, потребам ринку праці, вимогам роботодавців щодо якості підготовки фахівців, сформованості загальних та професійних компетентностей, освітніх потреб здобувачів вищої освіти. Їх самоаналіз щодо якості структури та змісту, відповідності сучасним науковим досягненням в галузі біології здійснюється кафедрами, які забезпечують реалізацію ОП.

В рамках розробки наукової тематики (держбюджетної, кафедральної) накопичуються нові дані, які викладачі навчальних предметів включають до змісту освітніх компонент. Слід зазначити, що оновлення окремих тем дисциплін відбувається постійно на основі наукової, педагогічної та самоосвітньої роботи викладача. Зокрема, зміст освітніх компонентів доповнюється і оновлюється викладачами за результатами участі у різноманітних конференціях, семінарах, проходженні підвищення кваліфікації/стажування тощо.

В процесі реалізації ОП, зокрема, оновлювався зміст таких освітніх компонент як «Біорізноманіття (систематика рослин)» з урахуванням новітніх досягнень ДНК-систематики та сучасних підходів до збереження біорізноманіття. Вносились зміни та доповнення також до інших освітніх компонент, зокрема за результатами виконання держбюджетної НДР «5S рибосомальна ДНК: молекулярна організація та еволюція за зміни умов довкілля» до таких освітніх компонент: «Генетика», «Теорія еволюції», «Біотехнологія».

Всі зміни і доповнення, які вносяться до змісту і структури освітніх компонентів розглядаються на засіданнях кафедри і затверджуються перед початком нового навчального року методичною радою Інституту.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Стратегія інтернаціоналізації ЧНУ (<http://interof.chnu.edu.ua/res//interof/Strategy.pdf>) передбачає ефективну інтеграцію викладачів ЧНУ у міжнародне дослідницьке співтовариство з метою підвищення якості їх наукових досліджень та викладання.

ЧНУ укладено понад 200 угод про співпрацю із закордонними ЗВО. Крім того за програмою Еразмус+ укладено понад 40 угод про академічну мобільність. До більшості з них мають доступ викладачі та студенти всіх спеціальностей, які використовують результати стажування та участі в міжнародних проектах для удосконалення ОК. Викладачі які працюють на ОП за останні роки брали участь у реалізації низки міжнародних проектів – «Study of honey bee colony losses in Ukraine and Austria: Joint analysis of the data and risk factors, informational support of beekeepers», університет м. Грац (Волков Р.А., Тимочко Л.І.), «Підтримка України в апроксимації законодавства ЄС у сфері навколишнього середовища» (Проект APENA) № EuropeAid/135825/DH/SER/UA (Чорней І.І.), проходили стажування в Школі наук про життя Хуаяньського Нормального Університету, м. Хуаян (Китай) (Р.А. Волков, І.І. Панчук), Чорней І.І. в 2014-2018 роках викладав у Європейській Вищій Суспільно-Технічній Школі (м. Радом, Польща) на посаді професора візитаційного.

В рамках проекту «TEMPUS EcoBRU» (<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/ecology/ecobru>) розроблено нові навчальні програми з екологічної освіти, апробовано та впроваджено дистанційні навчальні курси для освітян.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Згідно «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1oDjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrf12Kz4/view) контрольні заходи передбачають здійснення таких видів контролю – вхідний (нульовий), поточний, модульний, підсумковий і атестація. Форми контролю – усний та письмовий, який включає тестовий. Форми контролю та їх методичне забезпечення наведено в програмах кожної навчальної дисципліни і доводяться до відома студентів на першому занятті серед інформації яка зазначена у силабусі.

З кожної навчальної дисципліни передбачено а) поточний контроль, який проводиться в процесі вивчення навчальної дисципліни і визначає рівень засвоєння конкретних знань, умінь як елементів ПРН, б) періодичний контроль, за допомогою якого визначаються більш узагальнені елементи ПРН, якими здобувачі ВО оволодівають у

під час вивчення змістових модулів, з яких складається навчальна дисципліна; в) підсумковий контроль, за допомогою якого визначається досягнення ПРН за підсумками оволодіння компетентностями передбаченими ОП. Форми контролю відповідають тим елементам ПРН, рівень засвоєння яких оцінюється на певному етапі навчання. Так, поточний контроль здійснюється у формі усного або письмового опитування, тестових завдань (у бланковому або комп'ютерному варіанті), звітів за результатами виконання лабораторних робіт, мультимедійних презентацій (семінарські заняття), тощо. Періодичний контроль відбувається найчастіше у формі письмових контрольних робіт, які містять різні типи завдань, різнорівневих тестових завдань, написання есе тощо. Застосовується також поєднання тестових завдань з розв'язанням практико-орієнтованих ситуацій.

Крім того, для перевірки досягнення програмних результатів навчання щодо окремих ОК використовуються наступні форми контролю – захист звітів за результатами підпрактики, оцінка творчих проектів і творчих завдань, оцінювання матеріалів розробки проведення уроку за визначеною темою, самооцінка і самоаналіз та ін.

Підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану спеціальності у вигляді іспиту чи заліку в обсязі матеріалу, який визначений робочою програмою дисципліни в терміни, встановлені графіком навчального процесу. Перелік контрольних заходів по кожній дисципліні щодо кожного з програмних результатів навчання наведено в таблиці 3.

Використання платформи електронних систем навчання (Moodle, Google Meet) забезпечує можливість дистанційної перевірки досягнень (онлайн тестування), що є доволі ефективним при організації дистанційної освіти та навчання за індивідуальним планом.

Інструментом стимулювання до покращення якості навчання є рейтингове оцінювання успішності здобувачів вищої освіти, що регламентується «Положенням про рейтинг студентів ЧНУ»

https://drive.google.com/file/d/1DG2_aEX5y5gkZMdVi6qy4NwztXwo-3h/view

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Контроль за якістю знань є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки фахівців у ЧНУ та здійснюється відповідно до «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у ЧНУ»

(<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYLOEosLySV/view>).

Форми контролю: усний; письмовий (різновидом його є тестовий контроль). Методичне забезпечення контролю включає: перелік питань та завдань практичного змісту для різних видів контролю; тестові завдання; екзаменаційні білети; критерії оцінювання. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів зазначені у силабусах, які оприлюднюються на сайтах кафедр.

Вимоги до контролю: об'єктивність; систематичність; диференційований та комплексний підхід. Результати навчальних досягнень, як наслідок того чи іншого виду контролю, оцінюються за розробленими критеріями та відповідно до прийнятої в університеті системи оцінювання.

Здійснення викладачем тих чи інших контрольних заходів контролюється завідувачем кафедри і вибірково деканатом та ректоратом у вигляді контрольних зрізів.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

«Положенням про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у ЧНУ» терміни та форми проведення контрольних заходів, інформація щодо розподілу балів за кожен форму контролю доводяться до здобувачів на першому занятті з навчальної дисципліни, а також через систему електронного навчання MOODLE на початку кожного семестру.

Розподіл балів, що присвоюються за окремі види контрольних заходів наведені у робочих програмах дисциплін. Графіки навчальних занять та підсумкового оцінювання з дисципліни оприлюднюються на сайті Інституту. Після кожного контрольного заходу викладач інформує студентів про кількість отриманих ними балів, а після завершення вивчення навчальної дисципліни – про підсумкову оцінку.

Іспити студент складає в період екзаменаційних сесій за відповідно складеним розкладом, який доводиться до відома викладача та студента не пізніше, як за місяць до початку сесії. Розклад екзаменаційної сесії затверджується ректором. Графік підсумкового оцінювання оприлюднюється заздалегідь на сайті Інституту

(http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/dekanat/sesia_2021_s.pdf)

Одним з питань анкетування «Викладач очима студента», яке регулярно проводить лабораторія соціології ЧНУ є «Чи ознайомив Вас викладач на вступній лекції зі змістом робочої навчальної програми дисципліни, а саме: з розподілом годин, тематичним планом, рекомендованою літературою, системою оцінювання тощо?». Отримана інформація враховується для покращення якості освітнього процесу.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарту вищої освіти за ОПШ немає. Атестація здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту.

Програма комплексного іспиту визначається загальнопрофесійними і спеціалізовано-професійними компетентностями випускників, які підлягають оцінюванню відповідно до ОП підготовки фахівця за спеціальністю.

Згідно «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ»

(https://drive.google.com/file/d/1-JYnU5bt8e_KIz4-ALQPDuSOLFGd6mN8/view) перелік професійно-орієнтованих дисциплін, з яких формується програма комплексного іспиту, визначається освітньо-професійною програмою відповідної спеціальності, а їх кількість не повинна перевищувати чотирьох – за початковим та першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Згідно Положення студенти забезпечуються програмою комплексного іспиту не пізніше, ніж за півроку до проведення атестації. Програма розміщується на сайті Інституту біології, хімії та біоресурсів та/або кафедри.

Кваліфікаційний іспит передбачає комплексне оцінювання програмних результатів навчання з переліку обов'язкових освітніх компонент науково-теоретичної та практичної підготовки, визначених освітньою програмою з метою встановлення відповідності набутих компетентностей нормативним вимогам.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів в ЧНУ регулюється Положенням «Про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view>). Положенням визначені види контролю (вхідний, поточний; підсумковий (різновидом якого є семестровий), атестація), форми контролю (усний, письмовий (різновидом його є тестовий контроль), його методичне забезпечення (перелік питань та завдань практичного змісту для різних видів контролю, тестові завдання, екзаменаційні білети, критерії оцінювання). Види, форми контролю та їх методичне забезпечення зазначаються в програмі навчальної дисципліни. Вимоги до контролю: об'єктивність, систематичність, диференційований та комплексний підхід.

Контрольні заходи проводяться відповідно до графіку та програми навчальної дисципліни, а проведення модульних контрольних заходів узгоджується на рівні деканату з метою запобігання накладання на один день кількох контрольних заходів. З метою уникнення необ'єктивності оцінювання, використовується тестовий контроль та письмові роботи.

Доступність для учасників освітнього процесу забезпечується розміщенням Положення на офіційній веб-сторінці ЧНУ, а силабусів – на сайтах кафедр

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Це забезпечується тим, що майже всі види контролю проводяться переважно у письмовій формі або з використанням тестового контролю на ПК, результати якого відразу доступні для ознайомлення і документуються. При навчанні за умов карантинних обмежень контрольні заходи переважно здійснюються в системі Moodle.

За облік поточної успішності студента відповідальність несуть викладач та студент, який може здійснювати самоконтроль своїх навчальних досягнень з навчальної дисципліни та фіксування поточних результатів, отриманих за різні види робіт. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується рівними умовами для всіх студентів, зокрема, зміст контрольного заходу, кількість завдань, його тривалість і механізм підрахунку результатів, а також відкритістю інформації про всі умови, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням строків здачі контрольних заходів.

Встановлюються і єдині правила перескладання контрольних заходів та оскарження результатів атестації.

По завершенні кожного змістового модуля результати доводяться до відома студента викладачем на останньому занятті. У відомість обліку успішності та індивідуальний навчальний план студента заноситься сумарна кількість балів поточного та підсумкового контролю.

Розв'язання конфліктних ситуацій унормовано «Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ».

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У разі, коли сумарна кількість балів поточного та підсумкового контролю студента становить від 35-49 балів (за 100-бальною шкалою), він має право на повторне складання заліку чи іспиту (не більше 2-х разів: один раз викладачеві, один раз комісії). Комісія формується за розпорядженням дирекції, деканату. До складу комісії входять: викладач, завідувач кафедри, представники деканату.

Академічна заборгованість студента з навчальної дисципліни виникає, якщо:

- студент отримав оцінку з навчальної дисципліни «незадовільно»;
- студент не з'явився на іспит без поважних причин (вважається, що отримав оцінку «незадовільно»);
- студент не допущений або не з'явився на семестровий контроль і не подав відповідні пояснючі документи у дирекцію, деканат.

Студент має право і зобов'язаний після завершення екзаменаційної сесії, якщо має академічну заборгованість її ліквідувати, згідно встановлених в університеті правил, норм прописаних у відповідному «Положенні про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1mcLJ7gatWo5UkfZeUJLJ1EL8W_2vWtzx/view).

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно Статуту ЧНУ особи, які навчаються в університеті, мають право на оскарження дій органів управління університету та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Відповідно до «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» від 24.02.2020 р. за облік поточної успішності студента повну відповідальність несе викладач та студент, який може здійснити самоконтроль своїх навчальних досягнень з навчальної дисципліни та фіксування поточних результатів, отриманих за різні види робіт.

Студент має право оскаржити результати поточного чи семестрового контролю в дирекції/деканаті. Цю процедуру урегульовано «Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2a362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>)

На ОП, що акредитується, протягом підзвітного періоду апеляцій щодо оцінювання не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Дотримання академічної доброчесності в ЧНУ регулюється «Етичним кодексом ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GpC9E8KznQ/view), «Правилами академічної доброчесності у ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzXJwWe-rz6_eTUFUBGv40/view), «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5FzyvagiV3HW16No1TT1IjuD7q/view>), «Положенням про запобігання плагіату в ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/0B6xPKXg8WY54UE5YZHhZb1VwM2M/view>). Неухильне утвердження та дотримання канонів академічної чесності всіма членами університетської спільноти задеклароване у Статуті університету.

Згідно зазначених Правил основоположними принципами академічної доброчесності є: принцип нульової толерантності до академічної недоброчесності; презумпція невинуватості; принцип справедливості; принцип прозорості; принцип чесності; принцип порядності; принцип поваги до приватного життя; принцип взаємоповаги; принцип взаємної довіри; принцип відповідальності; принцип партнерства і взаємодопомоги; принцип нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

Правила академічної доброчесності обов'язкові для кожного члена університетської спільноти, вони є атрибутивною частиною Контракту кожного науково-педагогічного працівника.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

У процесі дослідницької роботи і навчання науковці, викладачі та студенти ЧНУ дотримуються принципів чесної праці та навчання. Для підвищення довіри до результатів наукових досліджень та уникнення фактів академічного плагіату і самоплагіату в дисертаційних роботах, наукових статтях, кваліфікаційних бакалаврських та магістерських роботах ЧНУ щорічно укладає угоду з компанією-власником сервісу UNICHECK щодо перевірки наукових праць на наявність співпадінь тексту.

У Положенні про запобігання плагіату в ЧНУ регламентовано порядок перевірки і умови подання кваліфікаційних робіт на перевірку та відповідальність за плагіат.

При Вченій раді Чернівецького національного університету створено постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту, висновки якої враховуються при зарахуванні персоналу на наукові посади, наданні рекомендацій на присудження вчених звань. Окрім того, завданнями зазначеної комісії є вивчення стану дотримання цінностей академічної доброчесності у структурних підрозділах ЧНУ та інформування Вченої ради ЧНУ, всієї університетської спільноти про його результати; підтримка виняткового статусу академічної доброчесності як морально-етичного і світоглядного ядра кожного члена університетської спільноти, як норми її суспільної поведінки; пропаганда в університеті знань про академічну доброчесність; підготовка та оприлюднення на Вченій раді ЧНУ щорічної доповіді «Про стан дотримання «Правил академічної доброчесності» у ЧНУ».

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

У Статуті університету зазначено, що основоположними принципами його діяльності є неухильне утвердження та дотримання канонів академічної чесності всіма членами університетської спільноти.

У «Етичному кодексі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» задекларовано, що несумісними зі званням члена університетської спільноти є: хабарництво чи будь-які інші форми корупції; створення умов з боку адміністративних працівників університету, факультетів чи інститутів, кафедр та інших підрозділів для появи, укорінення та існування хабарництва чи будь-яких інших проявів корупції чи потурання цим антиподам людської моралі та етики; плагіату у будь-яких його проявах; списування (реплікація) при складанні будь-якого виду підсумкового або поточного академічного контролю.

Створено постійну комісію з академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/1MkKcJvg1eLHLblyeqN7CsEux6qTq9Gtb/view>), яка проводить пропаганду знань і традицій академічної доброчесності. Заходи щодо популяризації академічної доброчесності представлено на сайті університету в розділі «Академічна доброчесність» (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/akadem_dobr) Ключові положення академічної доброчесності доводяться до відома студентів на кураторських годинах, розглядаються безпосередньо на заняттях, друківані матеріали розміщені на інформаційних стендах інституту, кафедри та студентського самоврядування

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

З метою дотримання в ЧНУ правил академічної доброчесності утворено Комісію з академічної доброчесності, склад якої, принципи і методи діяльності, порядок прийняття нею рішень передбачені «Положенням Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича про Комісію з академічної доброчесності» (<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5FzyvagiV3HW16No1TT1IjuD7q/view>). Комісія розглядає кожне порушення правил академічної доброчесності та приймає рішення. Компетенція її зводиться до підтвердження чи спростування факту порушення членом університетської спільноти правил академічної доброчесності. Формою роботи комісії є відкриті засідання, рішення приймаються простою більшістю присутніх. Рішення Комісії вручається особі, щодо якої воно виносилося та адміністрації університету для вжиття необхідних заходів і оприлюднюється на веб-сайті університету.

На ОП, що акредитується відповідних ситуацій не зафіксовано.

Якщо після перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат виявлено більше 20% схожості, здобувач вищої освіти доопрацьовує роботу. Відповідні алгоритми описані в Положенні

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів здійснюється згідно «Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnSfG4X3NhclVMWC1LSHZxVmtmUEUtcow3eUZr/view>). На посади науково-педагогічних працівників обираються, як правило, особи, які мають наукові ступені або вчені звання відповідно до профілю кафедри і дисципліни яку викладають. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. З науково-педагогічним працівником, на засіданні кафедри проводиться ґрунтовна співбесіда про науково-педагогічну діяльність претендента, обговорюється його програма на майбутнє. Рівень професіоналізму науково-педагогічних працівників визначається відповідно до п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Соціологічною лабораторією університету проводиться тематичне анкетування студентів «Викладач очима студентів» в якому вони оцінюють дидактичні, академічні, ораторські, перцептивні, організаторські, комунікативні, прогностичні, мажорні якості викладачів, їх здатність до об'єктивного оцінювання знань студентів, ставлення до студентів, використання інноваційних методик. Результати анкетування враховуються під час конкурсного відбору.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в рамках ОП, що акредитується відбувається наступним чином:

- на етапі обґрунтування необхідності відкриття нової освітньої програми коли проводиться аналіз ринку зацікавлених у реалізації програми стейкхолдерів;
  - на етапі підготовки освітньої програми для її критичного аналізу, підготовки відгуків і рецензій, відбору необхідних, на їх погляд, освітніх компонент для підготовки фахівців відповідної спеціальності;
  - на етапі реалізації освітньої програми для відбору баз практик, визначення керівників практики на виробництві (школі, гімназії, ліцеї, коледжі), рецензентів кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти.
- Представники роботодавців очолюють Екзаменаційну комісію під час підсумкової атестації (директор Чернівецького обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Головченко Л.Ю.). Вчителі та директори ЗЗСО виступають рецензентами та співкерівниками кваліфікаційних робіт, а також здійснюють практичне керівництво студентами під час педагогічних практик. Укладено низку угод про співпрацю та проведення практик із закладами ЗЗСО (<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/botany/praktichna-pidgotovka>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Провідні освітяни міста активно залучаються для проведення окремих тем занять з певних освітніх компонент, але без оформлення офіційних трудових відносин. Вони передають здобувачам свій досвід успішної педагогічної діяльності при викладанні окремих тем тих навчальних дисциплін, які є у переліку компонент ОПП. Зокрема, співробітники обласного еколого-натуралістичного центру регулярно проводять заняття із студентами про види і форми позашкільної освіти (Головченко Л.Ю., к.б.н., доцент Хлус Л.М. та ін.). Бінарні лекції зі здобувачами вищої освіти спеціальності, що акредитується проводили Григор'єва О.В. – к.б.н., доцент, заступник начальника Управління Державної служби якості освіти у Чернівецькій області (Для чого створена і функціонує Державна служба якості освіти), Денис М.М. – методист відділення хімії, біології, екології та аграрних наук Буковинської Малої академії наук та ін.

Професіонали практики залучаються для підготовки здобувачів вищої освіти під час проведення виробничої практики у базових підрозділах (школах, гімназіях, ліцеях, коледжах), як керівники практики від підрозділу.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Безперервний професійний розвиток педагогічних та науково-педагогічних працівників забезпечується системою постійно діючих наукових та методичних заходів різного рівня: загальноуніверситетські (факультетські/інститутські) науково-методичні семінари; кафедральні методичні семінари з освітніх інновацій, актуальних питань якості навчання, викладання, оцінювання результатів навчання; круглі столи, майстер-класи з актуальних питань розвитку освітнього середовища університету із залученням провідних учених і практиків, студентів, працедавців, представників громадськості; спільна робота з професійними асоціаціями, спеціалізованими освітніми центрами, громадськими освітніми організаціями. Вони мають право на підвищення кваліфікації та стажування у провідних наукових та освітньо-наукових установах та організаціях України та зарубіжжя, згідно Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (https://drive.google.com/file/d/1opL_rGqQxGOytwv1IkoQUAKdjKInQeK6/view). В ЧНУ створено умови для здійснення програм академічної мобільності за програмами Еразмус+ та отримання

міжнародної сертифікації для викладачів і студентів. Викладачі які забезпечують реалізацію ОП пройшли низку стажувань, в тому числі й закордонні (Волков Р.А., Панчук І.І, Худа Л.В., Язловицька Л.С., Худий О.І., Тимочко Л.І., Савчук Г.Г. та ін.)

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Якість освітньої діяльності науково-педагогічних працівників ЧНУ визначається за результатами рейтингового оцінювання наукової та науково-педагогічної діяльності викладачів університету, якою передбачено: заохочення та стимулювання переможців рейтингу викладача. Розроблено окремі рейтингові анкети для асистентів, доцентів і професорів. Рейтингове оцінювання результатів праці, за творчі і трудові досягнення, використання у викладацькій та виховній діяльності сучасних методів є одним з пунктів Колективного договору університету (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnRtdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjk3cWxRZXZheUt3/view>). Індикаторами показників якості професорсько-викладацького складу в ЧНУ є: відсоток докторів наук, професорів; кількість наукових публікацій у наукометричних базах; визначення індексу цитування; посеместрова анонімна оцінка студентами викладачів; відсоток викладачів із сертифікатом рівня B2 та вище знань англійської мови за системою CEFR; кількість публікацій англійською мовою; кількість виступів на закордонних семінарах та конференціях; відсоток викладачів, які проходили стажування закордоном за останні 5 років. Низка викладачів які викладають на ОП останніми роками пройшли закордонне стажування.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

ОП достатньо забезпечена матеріально-технічними ресурсами для досягнення цілей і програмних результатів навчання. Це стосується і спеціальних матеріально-технічних ресурсів. Наприклад на кафедрі ботаніки обладнано шкільний клас біології, три аудиторії обладнані стаціонарними мультимедійними проекторами, дві аудиторії – телевізорами з великим пласким екраном, встановлено інтерактивну дошку, мультимедійний комп'ютерний клас з сучасними комп'ютерами і відповідним ліцензованим програмним забезпеченням, які під'єднані до мережі Інтернет, мікроскопи з відеокамерами, що дозволяють виводити зображення на екран комп'ютера чи телевізора. На кафедрі функціонують ботанічний музей, науковий Гербарій, який включено до переліку наукових об'єктів національного надбання України. Кафедра розташована в ботанічному саду ЧНУ з багатими і різноманітними колекціями рослин. В університеті функціонує природничий музей, зоологічні колекції якого є об'єктом національного надбання.

На кафедрах інституту обладнано сучасні лабораторії для проведення біохімічних, фізіологічних та генетичних досліджень, зокрема лабораторію генотипування та молекулярної паспортизації.

У фондах наукової бібліотеки ЧНУ зберігається 2 729 365 екз. друкованих і електронних видань. Бібліотека надає вільний доступ до журналів JSTOR Archive Journals, повних текстів журналів та книг Springer, колекції повнотекстових баз даних EBSCO.

Все це забезпечує високий рівень фахової підготовки здобувачів вищої освіти.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

В ЧНУ створено освітнє середовище, спрямоване на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти ОП. Студенти мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та наукової діяльності в межах ОП. Функціонує соціально-психологічний центр ЧНУ (https://drive.google.com/file/d/1KQUV1-1EiHFL4vBiU5AjTrGYN_6Dp7ia/view), центр дозвілля, спортивно-оздоровча інфраструктура.

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ» для здобувачів вищої освіти забезпечується право на безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту; на трудову діяльність у позанавчальний час; на безоплатне користування бібліотеками, навчальною, науковою та спортивною базами університету; виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами ЗВО у порядку, передбаченому статутом ЧНУ, на забезпечення гуртожитком на термін навчання у порядку, встановленому законодавством; участь у науково-дослідній роботі, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікації; на участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи, організації дозвілля, побуту, оздоровлення.

Активно працює студентське самоврядування, представники студентів є членами вчених рад інституту та університету. Регулярно відбуваються зустрічі директорату та завідувачів кафедр і кураторів зі студентським активом, на яких обговорюються проблеми та потреби студентів.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Відповідно до Статуту університет повинен забезпечувати особам, які навчаються тут, безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту. Разом з тим студенти повинні виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки,

виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями. Всі студенти проходять інструктажі щодо дотримання правил техніки безпеки в лабораторіях, під час лабораторних і практичних занять, проходження практики, про що є відповідні записи у спеціальних журналах.

В усіх аудиторіях і лабораторіях де проводяться заняття витримуються відповідні санітарні умови стосовно площі приміщень, температурного режиму, освітлення, щоденно проводиться вологе прибирання і провітрювання. Право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства регламентоване у Правилах внутрішнього трудового розпорядку в ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnZzl5alNOMzRXY3N2dGV2b2Y2SfN1Uk5YMTlJ/view?resourcekey=0-LTsp86siLK9yW7XU6G14Ug>). Згідно з ними основними засадами правил поведінки в університеті є взаємна доброзичливість, вимогливість і повага між людьми, шанування особистої гідності людини, її національних і релігійних переконань.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюються через кураторів, ОСС та інші підрозділи університету (міжнародний відділ, деканат тощо). Окремі заходи проводяться профспілковою організацією студентів.

ЧНУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів освіти, що здійснюється відповідно до Закону України "Про вищу освіту", Статуту ЧНУ, рішень Вченої ради ЧНУ, наказів і розпоряджень ректора та реалізується в спільній діяльності студентів, викладачів, кураторів. Планування зазначеної підтримки в ЧНУ здійснюють: випускова кафедра, навчальний відділ, міжнародний відділ, профспілкова організація, органи студентського самоврядування.

Освітня підтримка здобувачів освіти передбачає застосування студенто-орієнтованого підходу у навчанні; покращення мотивації до здобуття освіти та розвитку готовності до навчання впродовж життя; моделювання реальних професійних умов спілкування; підбір спеціальних завдань і прав для підвищення комунікативної активності студентів; створення сприятливого психоемоційного клімату у студентській групі; якісне навчально-методичне забезпечення освітнього процесу; використання в освітньому процесі інноваційних педагогічних технологій.

Організаційна підтримка здобувачів освіти полягає у забезпеченні розуміння, врахування та узгодження потреб студентів щодо надання освітніх послуг; створенні належних матеріально-технічних, навчально-методичних умов їх навчання; забезпеченні вільного вибору студентами навчальних дисциплін; реалізації принципів академічної доброчесності; організації і здійсненні моніторингу якості освіти.

Консультативна підтримка здобувачів освіти передбачає організацію системи групових та індивідуальних консультацій для оперативного задоволення освітніх, організаційних та соціальних потреб студентів.

Інформаційна підтримка здобувачів освіти виявляється у забезпеченні вільного безперешкодного доступу студентів до інформації, необхідної для організації освітнього процесу (розкладу навчальних занять, консультацій, масових заходів ЧНУ та його структурних підрозділах); комунікації з викладачами й науковими керівниками; рішень вченої ради; наказів і розпоряджень ректора тощо. Основним джерелом інформації є офіційний сайт ЧНУ.

Соціальну підтримку отримують студенти таких категорій, як напівсироти, сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, малозабезпечені, ті, що проживають у гірських районах, інваліди, чорнобильці, діти учасників бойових дій. Студенти, які мають дітей, отримують подарунки від профспілки ЗВО на день Св. Миколая. Для студентів-сиріт та осіб, позбавлених батьківського піклування, організуються виплати, компенсації на продукти харчування. Такі студенти звільняються від оплати за проживання в гуртожитку, їм виплачується щорічна матеріальна допомога. За результатами опитувань студенти задоволені інформуванням та підтримкою з боку структур, що забезпечують супровід.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Відповідно до Статуту університет зобов'язаний створювати необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами (пункт 4.3.6.

<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWs1X3BVdTRSMWoxUjlnNb1dRYzFr/view?resourcekey=0-S-VTuQ81cyYfigMt1-HRcA>). Затверджено «Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп, а також надання їм соціально-психологічної допомоги у ЧНУ (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/oorpage>)

Згідно Положення про організацію освітнього процесу особи з особливими освітніми потребами мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я; на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури закладу вищої освіти відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я. Для цих осіб у «Правилах прийому до ЧНУ» (розділ 7) прописані спеціальні умови вступу.

Університет постійно покращує інфраструктуру для полегшення доступу таких осіб до навчальних, наукових, соціально-побутових приміщень навчального закладу. Зокрема, у 2018 році на вході у ботанічний сад, де знаходиться кафедра ботаніки, облаштовано пандус.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином

забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентовані в ЧНУ «Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/1ummmJLYeGbcMCAb9ItGonH1sL0K2e6jVk/view>)

Запобігання і врегулювання конфлікту інтересів серед науково-педагогічних, наукових, та інших працівників ЧНУ здійснюється також відповідно до ст. 28-36 Закону України "Про запобігання корупції" та ст. 172-7 Кодексу України про адміністративні правопорушення, в якій передбачена відповідальність за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в разі неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів. На офіційному веб-сайті ЧНУ розміщено консультативні телефони. Розгляд скарг і звернень відбувається шляхом особистого прийому громадян керівництвом університету. Скриньки для анонімних звернень скасовано після прийняття Етичного кодексу ЧНУ.

В університеті здійснюється систематичний моніторинг корупційних проявів шляхом регулярного опитування студентів (анкета «Викладач очима студента»). Одним з питань є: «Чи доводилось Вам на сесії «віддячувати» викладачеві за оцінку знань (грішми, подарунками чи іншими послугами)?». За результатами останнього опитування «ні» відповіли 93%, «так» відповіли 2%, відмовились відповідати на це питання 5%. В процесі реалізації ОП, що акредитується не виникало потреб застосування антикорупційних процедур. Для врегулювання конфліктних ситуацій, які виникають у процесі проживання в гуртожитку, на факультеті скликається комісія з соціальних питань. До складу комісії входять голова (заступник декана з виховної роботи), представники студентського самоврядування (голова студпарламенту, голова студради та голова профбюро), завідувач гуртожитку, студенти, які порушили правила проживання та щодо яких було вчинене порушення, куратори. Порядок проведення та повноваження комісії визначені у «Правилах внутрішнього розпорядку в гуртожитках». Скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, корупцією та дискримінацією, в межах ОП не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ЧНУ регулюються:

- «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» від 31 серпня 2020 р.

(<https://drive.google.com/file/d/1EMTdo9rzwmD6gmLzuThArr1uKS6U2Bj6/view>).

- «Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича від 31 серпня 2020 року» (пункт 3.3.2 <https://drive.google.com/file/d/1BGtjpMStV35WLNkGjoozOwZMjofsBwnK/view>)

- «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича від 31 серпня 2020 року (пункт 3.2. <https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsyrrp/view>)

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Метою внутрішнього моніторингу ОП є підтвердження її актуальності, визначення сильних і слабких сторін реалізації ОП та визначення шляхів підвищення її якості.

Систематичний моніторинг та удосконалення освітніх програм в ЧНУ в процесі їх реалізації організовує керівник проектної групи із залученням її членів з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг, формування конкурентоспроможних компетентностей та створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для студентів. Необхідність перегляду та критерії коригування ОП формуються як у результаті зворотнього зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками, партнерами та роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальності та потреб суспільства.

Актуальність освітніх програм визначається такими показниками: ступінь оновлюваності освітніх програм, участь роботодавців у розробці та внесенні змін, задоволеність здобувачів освіти (випускників), що визначається у т.ч. за результатами анкетного опитування; рівень працевлаштування випускників, участь у міжнародних програмах академічної мобільності; рейтинг за оцінками роботодавців або інша відповідна інформація від стейкхолдерів. Оновлені освітні програми узгоджуються зі стейкхолдерами, представниками студентського самоврядування, завідувачем випускової кафедри, вченою радою Інституту, навчальним відділом університету, науково-методичною комісією вченої ради університету, першим проректором, затверджуються вченою радою Університету, та вводяться в дію наказом по Університету.

Освітні програми переглядаються по мірі необхідності, але не рідше одного разу на рік.

Оновлені освітні програми є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти системи управління якістю ЧНУ, включаються до Інформаційних пакетів ЄКТС, які щорічно оприлюднюються на офіційному сайті ЧНУ.

За результатами останнього перегляду ОП, що акредитується, зокрема, об'єднано дисципліни «Основи медичних знань» та «Основи здоров'язбережувальної діяльності» в дисципліну «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога», для підвищення рівня комунікативної компетентності до переліку обов'язкових уведено дисципліну «Риторика», а для забезпечення інклюзивної компетентності – «Інклюзивна освіта», урізноманітнено перелік вибіркових дисциплін.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП відбувається шляхом бесід з ними, проведення круглих столів і анкетування

Враховання пропозицій здобувачів вищої освіти здійснюється членами проектної групи після їх аналітичного перегляду та узгодження з пропозиціями роботодавців і викладачів.

На першому рівні організації СВЗЯО в ЧНУ соціологічною лабораторією університету кожного семестру здійснюються соціологічні опитування здобувачів вищої освіти стосовно оцінки студентської думки щодо покращення організації освітнього процесу в університеті, які враховуються під час перегляду ОП.

Зокрема здобувачі вищої освіти запропоновано зменшити кількість кредитів на викладання хімії та фізики за рахунок їх перерозподілу на фахові дисципліни і практичну підготовку. Ці пропозиції було враховано і за рахунок скорочення кількості кредитів на зазначені дисципліни уведено такі дисципліни як «Основи наукових досліджень та історія науки», «Основи здоров'язбережувальної діяльності» та збільшено кількість кредитів на ознайомчу та навчальну педагогічну практики.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

В ЧНУ діють органи студентського самоврядування – студентський парламент, студентська профспілка. Одним із основних їх завдань є участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, внесення пропозицій щодо змісту навчальних планів і програм (п.7.23.2 і 7.23.19 Статуту ЧНУ

(<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWslX3BVdTRSMWoxUjlnb1dRYzFr/view?resourcekey=o-S-VTuQ81cyYfigMt1-HRcA>)

Відповідно до «Положення про органи студентського самоврядування ЧНУ»

(<https://drive.google.com/file/d/1OTQ9RNuZaBzKvhh6KWRhCtMJMdcuhtwt/view>) його члени беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, беруть участь у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти; вносять пропозиції щодо змісту освітніх програм і навчальних планів. Представники студентського самоврядування є членами вченої ради Університету та Інституту, під час засідань яких вони беруть участь в обговоренні всіх питань порядку денного відповідних рад і можуть висловити свої пропозиції та зауваження під час перегляду ОП та її затвердження.

Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП через мотивування здобувачів освіти до участі в опитуваннях і при цьому має право: - вносити пропозиції щодо удосконалення навчального процесу в ЧНУ; - вирішувати питання організації навчання, а також брати участь в управлінні вищим навчальним закладом; - вносити зміни вибіркового компонентів ОП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

На даний час університет найтісніше співпрацює у рамках забезпечення якості ОП «Біологія та здоров'я людини» з Чернівецьким ліцеєм № 3 медичного профілю Чернівецької міської ради. У ліцеї поглиблено вивчається біологія, тут працюють 6 вчителів з цього предмета, всі вони вчителі-методисти, а один – Столярова Ольга Олегівна заслужений вчитель України. Налагоджено співпрацю з Чернівецькою гімназією № 2, де вчителем біології працює Кушнір Алла Іванівна, заслужений вчитель України, а також з комунальною обласною спеціалізованою школою-інтернатом II-III ступенів із поглибленим вивченням окремих предметів «Багатопрофільний ліцей для обдарованих дітей». Тут серед предметів, які поглиблено вивчаються – біологія, а також наявна найкраща в області матеріально-технічна база для навчання.

Студенти, які навчаються за ОП, що акредитується проходять практику на базі зазначених навчальних закладів, викладачі, які тут працюють, бачать сильні і слабкі сторони їхньої підготовки. Під час проведення круглих столів, підсумків проведення педагогічної практики з ними виробляються шляхи усунення недоліків у підготовці здобувачів вищої освіти і вносяться відповідні правки при щорічному перегляді ОП.

Роботодавці проводять ґрунтовний фаховий аналіз освітніх компонентів ОП і надають відповідні пропозиції, які значною мірою враховуються.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

В Інституті біології, хімії та біоресурсів існує практика збору інформації щодо працевлаштування випускників. Збір цієї інформації здійснюється через старост груп, шляхом опитування випускників, контактів з керівництвом закладів середньої освіти. Одним з інструментів збору інформації є соціальні мережі.

ОП акредитується вперше, перші випускники будуть у 2021 році. Проте, слід зазначити, що одна студентів з курсу і двоє студентів 4 курсу вже працюють в закладах середньої освіти і навчаються за індивідуальним планом. У цьому році успішно закінчили навчання за спеціальністю Середня освіта (Біологія) 18 студентів. З них 6 продовжують навчання в магістратурі, причому двоє працюють у школах і навчаються за індивідуальним планом. Шість минулорічних випускників працюють в різних закладах освіти.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення

процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Порядок здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП регламентовано «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Порядок моніторингу та удосконалення ОП в університеті деталізований «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». Моніторинг та удосконалення освітніх програм Університету в процесі їх реалізації включають визначення: змісту освітніх програм за результатами останніх досліджень у відповідній галузі знань з метою забезпечення їх відповідності сучасним вимогам; змін потреб суспільства; очікувань, потреб та ступеня задоволення студентів стосовно освітньої програми. Освітні програми регулярно переглядаються і удосконалюються робочими групами із обов'язковим залученням студентів та інших стейкхолдерів. Зібрана інформація аналізується і освітня програма адаптується для забезпечення її відповідності сучасним вимогам.

Зокрема, за результатами використання зазначених процедур, звернуто увагу на недостатній методичний рівень володіння здобувачами вищої освіти спеціальності «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» способами навчання дітей основ дотримання здорового способу життя і мотивації їх до необхідності дотримання цього способу протягом всього життя. У зв'язку з цим запропоновано включити до обов'язкових дисциплін «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога», Для посилення педагогічних компетентностей включено такі дисципліни як «ІТ та онлайн-сервіси в професійній діяльності вчителя», «Риторика», «Інклюзивна освіта».

Для збільшення можливостей здобувачам вищої освіти формування індивідуальної освітньої траєкторії за цією ОП, розширено перелік вибіркових дисциплін.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОП відбувається вперше. У 2019 р. в ЧНУ пройшла акредитація ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) ОР магістр, за результатами якої було висловлено низку зауважень і пропозицій, які враховано при вдосконаленні ОП, що акредитується:

- недостатньо врахований досвід аналогічних іноземних ОП. При вдосконаленні ОП, що акредитується використано аналогічні польські ОП

- зауважено, що досить обмеженим є вибір ОК варіативної частини і загалом можливості вибору індивідуальної освітньої траєкторії. Це зауваження значною мірою усунуто, перелік вибіркових дисциплін значно розширено, сформовано перелік загальноуніверситетських вибіркових дисциплін. Надалі процес розширення і урізноманітнення вибіркових дисциплін буде продовжуватись

- виявлено невідповідність компетентностей у силабусах та робочих програмах переліку компетентностей освітньої програми. Цей недолік усунуто

- здобувачі ОП недостатньо володіють інформацією про процедуру апеляції результатів навчання та вирішення конфліктних ситуацій, а нормативні документи університету не визначають процедуру оскарження результатів навчання. Це зауваження усунуто, в університеті прийнято відповідні документи («Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у ЧНУ» та «Положення про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів»)

- потребує посилення педагогічний аспект проходження стажування. Зауваження усунуто.

- недостатньо використовуються можливості електронної системи Moodle. Рівень використання системи Moodle значно зріс, але потребує удосконалення

- доцільно облаштувати кабінет психологічної служби для соціальної підтримки студентів та викладачів. В університеті створено соціально-психологічний центр.

- Студентське самоврядування не ознайомлено з процедурами внесення змін до ОП і не залучалось до її обговорення та удосконалення. Зауваження усунуто, студентське самоврядування все активніше залучається до перегляду ОП.

- доцільно продовжити поширювати культуру академічної доброчесності не тільки на рівні перевірки кваліфікаційних робіт на запозичення. В ЧНУ загалом і на ОП, що акредитується проводиться широка роз'яснювальна робота що суті академічної доброчесності.

- Потребує завершення обладнання шкільного кабінету біології при кафедрі ботаніки для проведення занять із методики викладання біології та природознавства, а також для організації квазіпрофесійної діяльності зі спеціальності. Обладнання кабінету біології на кафедрі ботаніки завершено.

В університеті розроблено процедури реагування на зауваження і пропозиції, які виникають в результаті роботи акредитаційних комісій по ОП різних спеціальностей. Висновки цих комісій розглядаються і аналізуються на Вчених і методичних радах університету і його підрозділів. Оперативно приймаються відповідні заходи щодо їх усунення.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Політика університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості із залученням усіх всіх учасників освітнього процесу. Вона передбачає: участь навчальних структурних підрозділів, керівництва ЗВО та учасників освітнього процесу в реалізації заходів щодо забезпечення якості; практичну реалізацію інноваційних педагогічних та віртуальних технологій в освітньому процесі; культивування академічної доброчесності і свободи; запобігання нетолерантності чи дискримінації щодо студентів та працівників.

Безпосереднім виконавцем у моніторингу і забезпеченні якості освіти є професорсько-викладацький склад університету загалом і кожний член колективу зокрема. Керівники кафедр та інших структурних підрозділів

організують реалізацію політики і стратегії університету в забезпеченні якості освіти шляхом ефективного використання потенціалу викладачів та інших співробітників, раціонального використання наявних ресурсів, аналізу і вдосконалення механізмів забезпечення якості освіти на основі інструктивно-методичних рекомендацій.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Організаційна структура системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (СВЗЯО) та розподіл повноважень зазначені у «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsytr/view>).

Структура СВЗЯО в Університеті передбачає п'ять інституційних рівнів її функціонування, між якими розподіляються повноваження і обов'язки із виконання окремих функцій відповідних процедур і завдань. перший рівень – здобувачі вищої освіти; другий – кафедри, гаранті ОП, проектні групи, академічна спільнота та ініціативні групи здобувачів освіти, роботодавці. На цьому рівні здійснюється безпосередня реалізація освітніх програм і проводиться поточний моніторинг щодо якості їх змісту й впровадження; третій – декан/директор, деканат, вчена рада, НМК інституту, органи студентського самоврядування; четвертий – загальноуніверситетські структурні підрозділи, що відповідають за реалізацію заходів із забезпечення якості освітньої діяльності, дорадчі та консультативні органи (ректорат, Вчена рада, комісії Вченої ради); п'ятий – Наглядова Рада, Ректор, Вчена рада. На цьому рівні здійснюється прийняття загальноуніверситетських рішень щодо формування стратегії і політики забезпечення якості, затвердження і закриття освітніх програм, затвердження внутрішньої нормативно-правової документації тощо.

Розподіл повноважень між ними викладено у Розділі 2 зазначеного Положення.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЧНУ зазначено у Статуті університету (Розділи 3-4 і Роділ 8.)

(<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWsiX3BVdTRSMWoxUjlnb1dRYzFr/view?resourcekey=o-S-VTuQ81cyYfigMt1-HRcA>), «Колективному договорі ЧНУ»

(<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnRTdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjk3cWxRZZZheUt3/view?resourcekey=o-1eFSJGThuEiPQdq-D45sWA>). Вони визначені та конкретизовані відповідно до нормативно-правових актів, які

регламентують внутрішній розпорядок у навчальних закладах «Правилами внутрішнього трудового розпорядку ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnZzl5alNOMzRxY3N2dGV2b2Y2SfN1Uk5YMTlJ/view?resourcekey=o-LTsp86siLK9yW7XU6G14Ug>).

Окремі аспекти прав та обов'язків регулюються Положеннями: «Про організацію освітнього процесу», «Про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком», «Про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання студентів», «Про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів», «Про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін» та ін. Ці та інші документи є у вільному доступі на сайті ЧНУ (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/o2%20osvitniad/o2>). Всі матеріали опубліковано у збірнику нормативних документів ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/1oiZdkjt-oXmhqMaLm-3obzRg4LRK3pEq/view>)

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/botany/ogoloshennia/obgovorennia-programi-pidgotovki-bakalavriv-zi-spetsialnosti-014-serednia-osvita-biologija-ta-zdorovia-liudini>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/botany/navchalna-robota>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони ОП:

Освітня програма реалізується в класичному університеті де біологія викладається понад 145 років і базується на досвіді викладання біологічних дисциплін, накопиченого за цей час. Таким чином ОП ґрунтується на історичній спадщині ЗВО, що має давні традиції підготовки вчителів природничого профілю.

В ЗВО наявні необхідні умови для досягнення цілей, визначених ОП: розвинена інфраструктура, є необхідні матеріально-технічні ресурси, сформовано сприятливе освітньо-наукове середовище, висококваліфікований

науково-педагогічний персонал з великим досвідом викладання.

В процесі викладання дисциплін ОП використовуються навчально-наукові лабораторії Інституту біології, хімії та біоресурсів із сучасним обладнанням, ботанічний сад, зоомузей, біобазис, науково-дослідне господарство, віварій. В реалізації освітньої програми приймають участь викладачі різних спеціальностей – ботаніки, зоологи, біохіміки, фізіологи, генетики, педагоги, медики, що забезпечує високий рівень фахової підготовки здобувачів вищої освіти. Переважна більшість викладачів, які забезпечують викладання дисциплін ОП мають наукову ступінь і вчене звання. Практику студенти проходять у навчальних закладах з поглибленим вивченням біології, під керівництвом вчителів методистів. Все це забезпечує належний рівень фахової підготовки здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони ОП:

відсутність Державного Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)», що ускладнює орієнтири у підготовці учителів біології та основ здоров'я в умовах надзвичайно широкого інформаційного різноманіття, яке швидко оновлюється;

відсутність оплати вчителям-методистам базових навчальних закладів за співкерівництво педагогічною практикою і, як наслідок відсутність їхньої зацікавленості в роботі з практикантами;

короткий термін існування ОПП (з 2018 року) не дозволив розкрити повною мірою її можливості для залучення студентів до науково-дослідницької діяльності та висвітлення її результатів у публікаціях, участі студентів у конкурсах науково-дослідних робіт, а також відсутність на даний час академічної мобільності здобувачів;

деяка інертність студентського самоврядування в питаннях перегляду ОП;

необхідність більш активної міжнародної співпраці, в тому числі розвитку міжнародних зв'язків та академічної мобільності;

необхідно розвивати наукові дослідження освітнього спрямування, налагодити співпрацю у цьому напрямку з колегами всередині ЗВО, а також з іншими ЗВО України і зарубіжжя

необхідно налагодити постійно діючу систему збору інформації про кар'єрний ріст випускників і зворотнього зв'язку з ними та залучати їх до аналізу й удосконалення освітньої програми.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Подальше систематичне оновлення та розвиток ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) з метою підвищення конкурентоспроможності випускників на ринку праці та покращення рівня підготовки майбутніх учителів до роботи в умовах Нової української школи;

розвиток наукових досліджень освітньо-біологічного спрямування, активне залучення здобувачів вищої освіти до цих досліджень;

розвиток програм академічної мобільності здобувачів вищої освіти за освітньою програмою;

подальше підвищення якісного складу НПП шляхом підготовки дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії з освітньо-біологічної тематики;

стимулювати розвиток педагогічної майстерності викладачів які забезпечують освітній процес за ОП;

забезпечити системний характер взаємозв'язків зі стейкхолдерами в процесі реалізації ОП;

на постійній основі відстежувати кар'єрний ріст випускників ОП, забезпечити зворотній зв'язок з ними з метою виявлення рівня задоволення підготовкою за ОП та залучення до аналізу й удосконалення освітньої програми;

забезпечити постійне покращення навчально-методичного забезпечення дисциплін на ОП

один з напрямків розвитку ОП – доповнення її іншими природничими спеціалізаціями: хімія, природознавство, фізика, географія тощо. Це особливо актуально для вчителів малокомплектних шкіл де вчителю-предметнику часто не вистачає годин для повного окладу.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Петришин Роман Іванович

Дата: 08.11.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Педагогіка з основами пед. майстерності	навчальна дисципліна	<i>ЗПО7_Pedagogika z osnovamy pedmajsternosti.pdf</i>	pzzeqFjfo3V7xWTICoVWdoWaqSa4QxMCew8sW553iXs=	- нормативно-довідкові матеріали; мультимедійне обладнання; методичні рекомендації до практичних занять
Філософія	навчальна дисципліна	<i>ЗПО8_Filosofia.pdf</i>	OXBdhCoq8IwyOuojsBT+Wupc1Zo5QBlzEK1XyGhB5fE=	мультимедійний проектор, екран, дошка
Мікробіологія	навчальна дисципліна	<i>ППО14_Syllabus Microbiologia_ser.osv..pdf</i>	tIBGeNwhjkqFRmCBFniozpyvYZ73qtAobMYFDFW32Zo=	- Мультимедійний проектор; - Повністю обладнана мікробіологічна лабораторія: необхідний набір посуду, інструментів та устаткування; мікроскопи – 14, відеокамера, демонстраційний монітор); реактиви відповідно до плану лабораторних робіт; прилади: електронні ваги, рН-метр, холодильник, термостати, центрифуги, автоклав, сухожарова шафа, газові пальники, фотоколориметр, спектрофотометр; ламінар-бокс - Курс на сайті електронного навчання (лекції, алгоритм виконання лабораторної роботи, питання для самостійного опрацювання, презентації, відеофрагменти, тренувальні та контрольні тести); - Методичні рекомендації до лабораторних робіт;
Фізіологія та біохімія рослин	навчальна дисципліна	<i>ППО15_Syllabus_Physiol.plant_osvita_2021.pdf</i>	FJPlleafnDmenEUPpZTmNnucH5XfNvYazrblC3jWl5QA=	Рослинний матеріал, мікроскопи, методичні рекомендації до лабораторних робіт, мультимедійний проектор, ноутбук, лекційний курс в електронному варіанті на платформі Moodle
Вірусологія	навчальна дисципліна	<i>ППО16_Syllabus Virusologia_ser.osv..pdf</i>	2ZPoQTmzLOR2yPh tiP3tWn9CRSyWY67hXXAs2KS09vY=	Мультимедійний проектор; - Комп'ютери – 11 шт; - 14 світлових мікроскопів; - необхідний набір посуду та устаткування (чашки Петрі, планшети, ножиці, пінцети, термостат, центрифуга, піпетки, штативи); хімічні реактиви відповідно до плану лабораторних робіт; набір для демонстраційного експерименту; лекційний курс в електронному варіанті.
Психологія (загальна, вікова та педагогічна)	навчальна дисципліна	<i>ЗПО9_Psihologia (zagalna,vikova,pedagogichna).pdf</i>	DdeXiKqoC2yxoidDyA1QzxAeqNjN4tdkngb6qYJkPKA=	- нормативно-довідкові матеріали; мультимедійне обладнання; методичні рекомендації до практичних занять
Комплексний кваліфікаційний іспит	підсумкова атестація	<i>ППО33_Komplexnij ispit_Osvita .pdf</i>	HdNDjzcoze4d8OVvdl4ZVoPElHnR9JT2oTiU/iaL9ZU=	- Комп'ютери – 10 шт.
Біофізика	навчальна	<i>ППО17_Syllabus</i>	X4one7IyZtUHkEUu	Спеціальні прилади та

	дисципліна	<i>Biofizyka_ser.osv.pdf</i>	BOsaaUuAbFXOWw rTl/KK+2YgkEA=	устаткування (спектрофотометр, фотокolorиметр, поляриметр, кондуктометр, іонометр з селективним редокс-електродом, pH-метр, оксиметр, віскозиметр Оствальда, дозиметр, ваги, термостат, термометри, хімічний посуд та реактиви). Мультимедійний проектор; Комп'ютери – 10 шт. Методичні рекомендації до лабораторних робіт
Молекулярна біологія	навчальна дисципліна	<i>ППО18_Syllabus Molecularna biologia_ser. osv.pdf</i>	raDjIpYpQdlvbpT9Z XITkiShlzS+Pwp2qU /bEECGg+o=	Мультимедійний проектор; лекційний курс в електронному варіанті на платформі Moodle; методичні рекомендації до лабораторних робіт; рослинний матеріал
Теорія еволюції	навчальна дисципліна	<i>ППО19_Syllabus Teorija evolutsii.pdf</i>	pULZm2Y19hXKNTL POR2GoexrxH9CNIZ OuzJVe53BnQA=	Мультимедійний проектор; ноутбук; комп'ютери - 10 шт; лекційний курс в електронному варіанті на платформі Moodle;
Імунологія	навчальна дисципліна	<i>ППО20_Syllabus Imunologia.pdf</i>	8FftJXgIwvYOP4YA 83b4yCVn9oYYadPfb P5ZOvwCHEg=	- Спеціальні прилади та устаткування: мікроскопи (14 – монокулярного типу та 2 – бінокулярного типу), CCD Відеокамера 5,0 MpixUSB 2,0 (до мікроскопів універсальна), Монітор 32" PHILIPSBDM3270QP/00, обладнання для аналізу та підрахунку клітин (камери Горяєва, лейкоцитарний лічильник С-5), барвники (Романовського-Гімзи, фарба- фіксатор Май-Грюнвальда, трипановий синій), фіксатори, хімічні реактиви для виділення імуноцитів та їх окремих субпопуляцій (фікол, розчин верографіну), набори реактивів для проведення твердофазного імуноферментног о аналізу, латекс-тестів, лабораторне обладнання (дозатори медичні лабораторні з наконечниками, штативи, аналітичні ваги, центрифуги лабораторні, термостат, спектрофотометр Cary 60 UV- Vis), набори хірургічних інструментів, набори лабораторного посуду (пробірки скляні центрифужні, чашки Петрі, покривне та предметне скло, капіляри Салі, пробірки Eppendorf тощо). - Мультимедійний проектор; - Методичні рекомендації до лабораторних робіт.
Фізіологія людини і тварин	навчальна дисципліна	<i>ППО21_Syllabus Fiziologia liudyny i tvaryn.pdf</i>	Wj9cmjX6JYusqAY7 ZD+cY6sd3qrsFtw27 rT6VoSnggc=	Мультимедійний проектор; ноутбук; комп'ютери - 10 шт; програмне забезпечення: Physiologysimulation (LaPraFi- Sim), Hodgkin-Huxleysimulation, повністю обладнана фізіологічна лабораторія (необхідний набір хімічного посуду та устаткування; хімічні реактиви відповідно до плану лабораторних робіт, препарувальний набір, гальванічний пінцет, таблиці); - електростимулятор, міограф, кімограф, електрокардіограф, тонометр, фонендоскоп,

				спірометр, медична вага, ростомір периметр Фостера; набір для демонстраційного експерименту; лекційний курс в електронному варіанті на платформі Moodle
Екологія	навчальна дисципліна	<i>ППО22_Syllabus_Ecology_Ser_Osvita.pdf</i>	+xJDm/j85Gp3jPiUZu7XuanblEB+1D/oDFiLuvk9LCo=	Мультимедійний проектор; - ТВ-панель; - комплект цифрових приладів (датчиків) для оцінки екологічного стану в школі;
Біотехнологія	навчальна дисципліна	<i>ППО23_Syllabus_Biotechnology_osvita_2021.pdf</i>	loX/4RxUqhb5RkFfFAYo6YRSBPX61BlKui+j1EXHWW8=	Ламінар-бокс, колекція рослин в культурі <i>in vitro</i> , прилад для електрофорезу, прилад для фотографування гелів, методичні рекомендації до лабораторних робіт, мультимедійний проектор, лекційний курс в електронному варіанті на платформі Moodle
ІТ та онлайн-сервіси в професійній діяльності вчителя	навчальна дисципліна	<i>ППО24_Syllabus IT ta online-servisy u prof. dijaln. vchytelia.pdf</i>	hTPl9TCTfH9/K5PuOSbHLLHw5lQep6WlqpyD4rW61Ik=	- Комп'ютери – 10 шт; - Мультимедійний проектор; - ТВ-панель; - Інтерактивна дошка; Інтернет-ресурси; загальнонавчальні комп'ютерні програми і операційні системи; лекційний курс в електронному варіанті на платформі Moodle
Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога	навчальна дисципліна	<i>ППО25_Syllabus Zdoroviazberejuvalni i tekhnologii ta domedychna dopomoha_Ser_osv.pdf</i>	CYOZUBDiZFdwnt874uvD9efWtM43do4CP4Eh9moYC4s=	Мультимедійний проектор; ТВ-панель; комп'ютери 10 шт; манекен для відпрацювання серцево-легеневої реанімації; - комплект цифрових приладів (датчиків) для оцінки екологічного стану в школі; - муляжі для відпрацювання підшкірних та внутрішньом'язевих ін'єкцій; джгут-закрутка; тонометр; медичні термометри; бинти; шина Крамера .
Інклюзивна освіта	навчальна дисципліна	<i>ППО26_Syllabus Inklusivna osv.pdf</i>	NPxfPtYgxuY/ZlOxIURFkWs9nOWSNHuFsG+hAhJfDZo=	- Мультимедійний проектор; - нормативно-довідкові матеріали;
Методика викладання біології та основ здоров'я	навчальна дисципліна	<i>ППО27_Syllabus Metodyka Vykladannia Biologii_2021.pdf</i>	Nf8Zqgx77n5AkUkdV1LKFpCOUua91zNkVboSsZcl3Kg=	- Комп'ютери – 10 шт; - Мультимедійний проектор; - ТВ-панель; - Інтерактивна дошка; Інтернет-ресурси; - нормативно-довідкові матеріали; - Оснащений «Шкільний клас біології та здоров'я людини» (барельєфні моделі, набори мікропрепаратів, спеціальне обладнання);
Вікова анатомія та фізіологія з основами гігієни	навчальна дисципліна	<i>ППО28_Syllabus Vikova anat_phys syllabus_2021.pdf</i>	ZnPrwcAnOZL+kLMsN39kXWZITQpCKt824AvS8P6OKXA=	- нормативно-довідкові матеріали; - комплект цифрових приладів (датчиків) для оцінки екологічного стану в школі; - Оснащений «Шкільний клас біології та здоров'я людини» (барельєфні моделі);
Навчальна практика з біорізноманіття (ботанічна, зоологічна)	практика	<i>ППО29_Syllabus Prakt_2021.pdf</i>	CVKjWHxIrNnZnoww8D4IBvNBIOov5cZLF1OHY8ha7Fo=	Бази практик: ботанічний сад ЧНУ, дендропарк «Чернівецький», природознавчий музей, нормативно-довідкові матеріали; - Елементи унаочнення та спеціальне обладнання, бланки описів; - технічний інвентар; Повітряні і водні сачки, морилки, екскурсійні відра, банки, набір екскурсійних пробірок із корками, ентомологічні конверти, препарувальні інструменти

				(препарувальні голки, ножиці, пінцети, скальпелі, вата), ножі, лопатки, рулетка мірна, вудки, живоловки, акваріуми, тераріуми, ботанічні папки (для рослин, пошкоджених комахами і гризунами), предметні скельця, препарувальні ванночки, ваги, штангенциркулі, термометри, фотоапарати, відеокамери, біноклі, збільшувальне обладнання: лупи біноклярні, лупи ручні, мікроскопи. Комп'ютери – 10 шт. методичні рекомендації
Ознайомлювальна педагогічна практика	практика	<i>ППО30_Syllabus Oznaj.pedpractica, 2,3 kurs_2021.pdf</i>	gMPb1uWX4RJ5sQXcPUMub3btkTTYa5Sxglq1CWkJ2Hs=	Договори про співпрацю із закладами загальної середньої освіти м. Чернівці та області; - нормативно-довідкові матеріали;
Педагогічна практика	практика	<i>ППО31_Pedprakt_4 kurs_syllabus_2021.pdf</i>	j5ws+mKPCnWxPRUiiz4O9zt8dgC9Fp53HQDlcsCKKf8=	Договори про співпрацю із закладами загальної середньої освіти м. Чернівці та області; - нормативно-довідкові матеріали;
Курсова робота	курслова робота (проект)	<i>ППО32_metod_rec_kursov_mag_2021.pdf</i>	kEvjyJVh5MFX13vdD1KA9rZ+eDokrIAAVlm+AJN/m4E=	- Комп'ютери – 10 шт; - Мультимедійний проектор; - Інтерактивна дошка; - нормативно-довідкові матеріали; обладнані навчально-наукові лабораторії, відповідно до плану виконання тематики курсових робіт; - комплект цифрових приладів (датчиків) для оцінки екологічного стану в школі; ботанічний сад, природничий музей
Генетика	навчальна дисципліна	<i>ППО13_Syllabus Genetyka.pdf</i>	qUeWZAMAoiF/s9s+cJmaElnA3jxSn/EzhrhN/RIFUHg=	колекція мух <i>Drosophilamelanogaster</i> ; Мультимедійний проектор; лекційний курс в електронному варіанті на платформі Moodle; методичні рекомендації до лабораторних робіт
Анатомія людини	навчальна дисципліна	<i>ППО12_Syllabus Anatomia liudyny.pdf</i>	EfoKkePrgLlegG+pIc1GbpX4a4cn7vivLJi6qWNCfXI=	Мультимедійний проектор; ноутбук; - Оснащений «Шкільний клас біології та здоров'я людини» (барельєфні моделі); - лекційний курс в електронному варіанті на платформі Moodle; тестові завдання на платформі Moodle; методичні рекомендації до лабораторних робіт; роздатковий матеріал; макропрепарати; муляжі; атласи.
Метаболічна біохімія	навчальна дисципліна	<i>ППО11_Syllabus Metabolichna biohimia.pdf</i>	kKqJYq5+GOZDHjuznnDssMg7JGrt3flbC+BrT2o3lhI=	- Мультимедійний проектор; - Комп'ютери - 10 шт; - Повністю обладнана лабораторія (необхідний набір біохімічного посуду, устаткування; та реактивів відповідно до плану лабораторних робіт); - прилади: електронні та лабораторні ваги, рН-метри, центрифуги; шейкер, баня водяна, спектрофотометр, термостати, кондуктометр, набір для демонстраційного експерименту; віварій - лекційний курс в електронному варіанті;
Вступ до спеціальності	навчальна	<i>ППО10_Syllabus</i>	oOUqqROR9qxOHN	Мультимедійний проектор;

	дисципліна	<i>Vstup do spetsialnosti2021-22.pdf</i>	wrtBMWxEtaeqPxxCTyzGfLLc5Dh6E=	екран, дошка
Актуальні питання історії та культури України	навчальна дисципліна	<i>ЗПО1_Aktualni pytannia istorii ta kultury Ukrainy.pdf</i>	+Ry6oWDPpTmhn+LMyacLBjVdum5HhEyvw7cFKMz2MAS=	- нормативно-довідкові матеріали; мультимедійний проектор, екран, дошка
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	навчальна дисципліна	<i>ЗПО2_Inozemna mova za profesijnym spriamuvanniam(obov)_2020.pdf</i>	UzaMBgl4RkG3CtoZCgBjK8u+js8nQSpI BxNdeZg97g=	Мультимедійний проектор, екран, дошка
Основи загальної хімії	навчальна дисципліна	<i>ЗПО3_Osnovy zagalnoi khimii2021-biology.pdf</i>	uJTwMkyzj5PFUAJE RyLC3xtCVovH2hO8 GnReXm3385s=	Мультимедійний проектор; - Комп'ютери - 10 шт; - повністю обладнана хімічна лабораторія (необхідний набір хімічного посуду та устаткування; хімічні реактиви відповідно до плану лабораторних робіт); - прилади: електронні ваги, рН-метр, кондуктометр; набір для демонстраційного експерименту; - лекційний курс в електронному варіанті; Методичні рекомендації до лабораторних робіт
Основи наукових досліджень та історія науки	навчальна дисципліна	<i>ЗПО4_silabus Osnovy Naukovykh Doslidzeni ta istoria nauky.pdf</i>	+J3z6rMGPNSDujbD9z34a9hBKKU8i+jv5Wg5KBZlJk=	Мультимедійний проектор; - мультиторд; - Інтерактивна дошка; - Комп'ютери – 10 шт.; - Елементи унаочнення та спеціальне обладнання; методичні рекомендації до практичних занять; лекційний курс в електронному варіанті на платформі Moodle; тестові завдання на платформі Moodle;
Основи вищої математики	навчальна дисципліна	<i>ЗПО5_Osnovy vyshchoi matematyky.pdf</i>	JMm1xaCA2xOZD5sCvsUurakYW7oMcFj4lXrCZ6zUfvs=	- Мультимедійний проектор; - дошка; - Комп'ютери - 10 шт; - Методичні рекомендації до практичних занять
Українська мова (за професійним спрямуванням)	навчальна дисципліна	<i>ЗПО6_Ukrainska mova za profesijnym spriamuvanniam.pdf</i>	yvqs/nkaEq79It6YUR/3JuytZonXTRX8o3W3laSHjxM=	Мультимедійний проектор; екран; дошка / фліпчарт; офісні програми призначені для основної маси користувачів: текстові й табличні процесори, графічні редактори, засоби презентацій, системи управління базами даних, а також їх інтегровані пакети (Microsoft Word, Microsoft Excel, Lotus SmartSuite, OpenOffice, LibreOffice)
Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах	навчальна дисципліна	<i>ЗПО10_Metodyka sotsialno-vyhovnoi roboty v suchasnyh umovah.pdf</i>	HYtYAmfUJ6xkpkBN+t76xTuSOJKnvXzOsqvochUbH4=	- нормативно-довідкові матеріали; мультимедійне обладнання; методичні рекомендації до практичних занять
Ботаніка	навчальна дисципліна	<i>ППО1_Sylabus_Bot anika_2021.pdf</i>	sGF5azpoUBGmcfmIuzbtICdz4le4ba3zjbleg8bJpfw=	Мультимедійний проектор; - Елементи унаочнення – таблиці, муляжі, вологі препарати, постійні препарати, магнітні та об'ємні схеми; - оснащений «Шкільний клас біології та здоров'я людини»; - Спеціальне обладнання (мікроскопи, камера для мікроскопа, бінокляри, лупи, препарувальні голки, пінцети, штангенциркулі, гербарні преси, копачки, гербарій). Комп'ютери – 10 шт; Гербарій університету – науковий об'єкт національного надбання України. Ботанічний сад ЧНУ – база для проведення лабораторних занять. - Методичні рекомендації до

				лабораторних робіт;
Зоологія безхребетних	навчальна дисципліна	<i>ППО2_Syllabus_Zoolog_bezxreb.pdf</i>	YVqAPeHrYbnZlWwt6M54sjmDdY2gRv1q/5GBKQlxHr4=	- Комп'ютери – 10 шт; - Мультимедійний проектор; муляжі, таблиці; вологі препарати, постійні препарати, магнітні та об'ємні схеми; - Оснащений «Шкільний клас біології та здоров'я людини» (барельєфні моделі); - Спеціальне обладнання (мікроскопи, бінокляри, лупи, препарувальні голки, пінцети тощо) Зоологічні колекції і зоомузей університету – науковий об'єкт національного надбання України Методичні рекомендації до лабораторних робіт.
Загальна цитологія	навчальна дисципліна	<i>ППО3_Syllabus_Zahalna_tsytologia.pdf</i>	HB45pn6P4Anr8er1bkbgaFoQirDdV6gMyfxTKWVBj4o=	Мікроскопи (14 – монокулярного типу та 2 – біноклярного типу), камера для мікроскопа та монітор (для презентації мікропрепаратів), обладнання для аналізу та підрахунку клітин, барвники, фіксатори, мікротом, мікропрепарати, покривне та предметне скло. Мультимедійний проектор; комп'ютери – 11 шт; лекційний курс в електронному варіанті. Оснащений «Шкільний клас біології та здоров'я людини» (набори мікропрепаратів).
Гістологія	навчальна дисципліна	<i>ППО4_Syllabus_Gistologia_ser.osv.pdf</i>	xKNS9xypNRiILdcfKIZzR/1wOlm9qrxuWwELWQ9DDOs=	Мікроскопи (14 – монокулярного типу та 2 – біноклярного типу), камера для мікроскопа та монітор (для презентації мікропрепаратів), обладнання для аналізу та підрахунку клітин, барвники, фіксатори, мікротом, мікропрепарати, покривне та предметне скло. Мультимедійний проектор; комп'ютери – 11 шт; лекційний курс в електронному варіанті. Оснащений «Шкільний клас біології та здоров'я людини» (набори мікропрепаратів).
Біорізноманіття (систематика рослин)	навчальна дисципліна	<i>ППО5_Syllabus_Bioriznomanittia014.05_2021-22.pdf</i>	U66hen6oi3F7nJYeFfmzLjtVoSQorueM2rYH6nF4NA8=	Мультимедійний проектор; - Комп'ютери – 10 шт; - Елементи унаочнення – таблиці, муляжі, вологі препарати та постійні препарати, магнітні та об'ємні схеми; - оснащений «Шкільний клас біології та здоров'я людини»; - Спеціальне обладнання (мікроскопи, бінокляри, лупи, препарувальні голки, пінцети, гербарні преси, копачки, навчальний гербарій). Гербарій університету – науковий об'єкт національного надбання України. Ботанічний сад ЧНУ – база для проведення лабораторних занять. - Методичні рекомендації до лабораторних робіт
Зоологія хребетних	навчальна дисципліна	<i>ППО6_Syllabus_Zoolog_hrebetnyh.pdf</i>	B1DWcnoxxLiorkUmBhugfPKmhF5ixJcw8iatYOXWCHA=	- Комп'ютери – 10 шт; - Мультимедійний проектор; муляжі, таблиці; вологі препарати, постійні препарати, магнітні та об'ємні схеми; - Оснащений «Шкільний клас біології та здоров'я людини» (барельєфні моделі); - Спеціальне обладнання (мікроскопи, бінокляри, лупи, препарувальні

				голки, пінцети); Зоологічні колекції і зоомузей університету – науковий об'єкт національного надбання України; Методичні рекомендації до лабораторних робіт.
Загальна біохімія	навчальна дисципліна	<i>ППО7_Syllabus Zagalna biohimia.pdf</i>	cHleVe92Z2IL+f6nT AosJJhIQBF75SQn7 Jp7R8wyoU=	- Мультимедійний проектор; - Комп'ютери - 10 шт; - Повністю обладнана лабораторія (необхідний набір біохімічного посуду, устаткування; та реактивів відповідно до плану лабораторних робіт); - прилади: електронні та лабораторні ваги, рН-метри, центрифуги; шейкер, баня водяна, спектрофотометр, термостати, кондуктометр, набір для демонстраційного експерименту; віварій - лекційний курс в електронному варіанті;
Біометрія з основами інформатики	навчальна дисципліна	<i>ППО8_Syllabus Biometria z osnovamy informatyky.pdf</i>	TjOITlgWew28it7Qpi RFArF9yene3YvDnc5 GDFHpSy8=	Комп'ютери – 10 шт; - Мультимедійний проектор; - ТВ-панель; - Інтерактивна дошка; - Програмне забезпечення: Microsoft Office, Statistica, програми для створення тестових завдань (GOOGLE ФОРМИ, АЙРЕН, MYTEST, QUIZLET, МАЙСТЕР-ТЕСТ, PROPPOFS, КАНООТ!, EASYQUIZZY, CLASSMARKER), графічні редактори (PhotoFiltre, Inkscapе, Artweaver); Біометрія: Навчальний посібник, Біологічна статистика на комп'ютері: навчальний посібник.
Біологія індивідуального розвитку	навчальна дисципліна	<i>ППО9_Syllabus Biologia indywidualnogo rozvytku.pdf</i>	2ACA/BAXT/IT6QS OEnLIdQoD9ii84p2t TYP32JiYMPw=	Мультимедійний проектор; - Оснащений «Шкільний клас біології та здоров'я людини» (барельєфні моделі, набори мікропрепаратів, спеціальне обладнання: мікроскопи – 10 шт.; макро- і мікропрепарати; муляжі); лекційний курс в електронному варіанті; методичні рекомендації до лабораторних робіт; роздатковий матеріал.
Риторика	навчальна дисципліна	<i>ЗПО11_Rytoryka.pdf</i>	53RmHvriMoWbRqv e1QmA8nz9IBphBR4 q3l885PAuM38=	Мультимедійний проектор, екран, дошка

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
62193	Білоус Володимир Володимирович	Асистент, Основне місце роботи	Факультет фізичної культури та здоров'я людини		25	Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога	Вища кваліфікаційна категорія викладач-спеціаліст, перша лікарська кваліфікаційна

категорія зі спеціальності «терапія». Член Асоціації терапевтів імені В.Х. Василенко. Koloskova O., Bilous T., Bilyk G. Lobanova T., Dikal M., Bilous V. Content of Markers of Respiratory Tract Remodeling in Exhaled Breath Condensate in Children Suffering from Bronchial Asthma. J Med Sci. – 2017. - №37(4). – P. 63-67. (Scopus)

1. Колоскова О. К., Білоус Т. М., Гнатюк М.Г., Кухта О.Я., Білоус В. В. Ефективність неінвазивної діагностики гострих запальних захворювань органів дихання у дітей шкільного віку. «Світ Медицини та Біології» №1(63), 2018 рік, 032-036 сторінки, код УДК 612.018:616.248-053.2 (Web of Science) 10.26724/2079-8334-2018-1-63-32-36

2. Koloskova O., Bilous T., Ivanova L., Korotun O., Shchudrova T., Hnatiuk M., Kukhta O., Bilous V. Predicting the severity of community-acquired pneumonia in children using non-invasive diagnostic tools. Medical Science, May - June, 2020, 24(103) – P. 989-994. (Web of Science ISSN 2321-7359, EISSN 2321-7367)

3. Koloskova O., Bilous T., Ivanova L., Korotun O., Tkachuk R., Bilous V. et al. Clinical value of the inflammatory markers for predicting the severity of community-acquired pneumonia in children. Medical Science. 2020;24(106):3923-3930 (Web of Science)

4. Колоскова О.К., Білоус Т.М., Шевченко Н.О., Білоус В.В. Особливості утримання контролю та перебігу бронхіальної астми у дітей за альтернативного дебюту захворювання Східноукраїнський медичний журнал. – 2020. – Т. 8, № 4. – С. 383-392. [https://doi.org/10.21272/eumj.2020;8\(4\):383-392](https://doi.org/10.21272/eumj.2020;8(4):383-392)

5. Koloskova O., Bilous T., Dikal M., Kopchuk

T., Bilous V. Results of the Investigation of Anxiety Level among Medical University Foreign Students / International Journal of Medical Science and Innovative Research (IJMSIR) IJMSIR. – 2018. – Volume 3, Issue 5, P. 134 – 141. ISSN- O: 2458 - 868X, ISSN-P: 2458 – 8687 Index Copernicus Value: 49. 23 PubMed - National Library of Medicine - ID: 101731606 SJIF Impact Factor: 4.956 S-8447-2016

6. Колоскова О.К., Білоус Т.М., Коротун О.П., Герман Ф.В., Білоус В.В., Селіверстов С.І. Біомаркери запалення при бронхіальній астмі у дітей за альтернативного початку хвороби. Клінічна та експериментальна патологія. 2021. Т. 20, № 1 (75)

7. Імунологічні показники периферичної крові у дітей, хворих на бронхіальну астму фізичної напруги / Бойчук Р.Р., Білоус В.В., Колоскова О.К., Білоус Т.М., Гнатюк М.Г., Микалюк Л.В. // Молодий вчений. – 2017. - № 3.1 (43.1). – С. 45-49. (Індекскопернікус) ICV 2017: 52,17

8. Можливості застосування неінвазивних маркерів у прогнозуванні несприятливого перебігу пневмонії у дітей / Колоскова О.К., Дікал М.В., Білоус Т.М., Білоус В.В. // Матеріали XIII Конгресу педіатрів України «Актуальні проблеми педіатрії», (9-11 жовтня 2018 року, Київ). – Міжнародний журнал педіатрії, акушерства та гінекології. – 2018. - Том 12, № 3. – С. 38.

9. Неінвазивні маркери активності запального процесу в дітей із гострим і хронічним тонзилітом / Колоскова О.К., Білоус Т.М., Білоус В.В., Дікал М.В. // Матеріали II Конгресу дитячих оториноларингологів України з

міжнародною участю АДОУ (до 100-річчя заснування Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика) «Актуальні питання дитячої оториноларингології» , (Київ, 12-13 жовтня 2018 р.). – С. 25-26.

10. Патент №117171 UA МПК G01N 33/48, БДМУ. - №u201607814; заявл. 15.07.2016; опубл. 26.06.2017, Бюл. №12. Спосіб прогнозування ризику персистування бронхіальної астми у дітей із раннім дебютом захворювання / Колоскова О.К., Безруков Л.О., Білоус Т.М., Білоус В.В.

11. Чернівецька екологічна катастрофа – погляд через тридцять років / В.І. Білоус, В.В. Білоус. – Чернівці : Місто, 2018. – 96 с. Іл. ISBN-978-617-652-207-2 (з 2002 р. є співавтором 3-х монографій та 5-ти навчальних посібників).

12. Є співавтором навчально-методичних комплексів для дистанційного навчання MOODLE з предметів: «Громадське здоров'я та медицина порятунку», «Основи педіатрії та дитячої гігієни», «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога».

13. З 2015 по 2019 рік в якості адміністративного персоналу приймав участь у грантовому проєкті Еразмус+ EACEA - Project number 561583 – EPP – 1 – 2015 – 1 – KZ – EPPKA2 – CBHE – JP (2015-2944/001-001) (TAME) Training Against Medical Error «Навчання щодо уникнення лікарських помилок», мета якого полягає у впровадженні віртуальних пацієнтів у освітній процес по педіатрії та терапії Буковинського державного медичного університету.

14. З листопада 2020 р. по даний час в

						<p>якості адміністративного персоналу у Буковинському державному медичному університеті приймаю участь у грантовому проєкті ЕАСЕСА Еразмус+ Вища освіта: SAFEMED+ («Симуляційне навчання в медичній освіті для підвищення безпеки та якості догляду за пацієнтом») №561583-EPP-1-2015-1-KZ-EPPKA2-JP, мета якого полягає у впровадженні програми базових клінічних навичок відповідно до стандартів Всесвітньої федерації медичної освіти та Всесвітньої організації охорони здоров'я. Стажування: Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет», кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб, «Сучасні технології викладання педіатрії з елементами психології», 2018 (свідоцтво № 03/50).</p>	
68867	Копильчук Галина Петрівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	<p>Диплом доктора наук ДД 000506, виданий 22.12.2011, Диплом кандидата наук БЛ 022523, виданий 27.09.1989, Атестат доцента ДЦ 000243, виданий 26.02.1998, Атестат професора ПР 008740, виданий 31.05.2013</p>	33	Метаболічна біохімія	<p>1. Копильчук Г.П. Функціональна біохімія: підручник / Г.П. Копильчук. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. 341 с. 2. Копильчук Г.П., Волощук О.М., Марченко М.М. Біохімія: навчальний посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. – Чернівці: Рута, 2008. – 208 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів (№ 14/18.2-779 від 14.04.2004) 3. Копильчук Г.П., Волощук О.М., Марченко М.М. Біохімія: Навчальний посібник. - Чернівці: Рута, 2004. - 224 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів біологічних</p>

спеціальностей вищих навчальних закладів (№ 14/18.2-779 від 14.04.2004)
4. Марченко М.М., Копильчук Г.П. Біохімія інформаційних молекул: Навчальний посібник. - Чернівці: Рута, 2003. - 344 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів (№ 14/18.2 – 513 від 11 березня 2002 року)
5. Tazirova K.O., Voloshchuk O.M., Kopylchuk G.P. Activity of NAD⁺-dependent enzymes of the Krebs cycle under the conditions of different nutrient supply // Ukr. Biochem. J., 2019, Vol. 91, N 2. P. 89.
3. Волощук О.Н., Копильчук Г.П., Голиней Т.Ю. Биохимические маркеры функционального состояния печени крыс, содержащихся на рационах с различной обеспеченностью пищевым белком и сахарозой // Вопросы питания. 2019. Т. 88, № 6. С. 61-67.
4. Voloshchuk O.N., Kopylchuk G.P. The State of the Adeny l Nucleotide System in the Liver of Rats with Toxic Hepatitis under Conditions of Protein Deficiency. Biophysics. 2017. V. 62(6). P. 980-983. DOI:10.1134/S0006350917060252.
5. Kopylchuk H.P., Nykolaichuk I.M., Zhuretska O.M. Rat liver arginase system under acetaminophen-induced toxic injury and protein deprivation. Ukrainian Biochemical Journal. 2017. V. 89(2), P. 92-98. DOI: 10.15407/ubj89.02.092.

Стажування:
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»,

							кафедра біохімії та кафедра цитології, гістології та репродуктивної медицини. Сертифікат № 056/894 від 26.12.2017
148469	Радзіняк Тетяна Іванівна	асистент, Основне місце роботи	Філологічний факультет	Диплом спеціаліста, Чернівецький державний університет імені Ю. Федьковича, рік закінчення: 2000, спеціальність: 030101 Філософія, Диплом кандидата наук ДК 061840, виданий 06.10.2010	18	Філософія	1. Іонійська натурфілософія: навчальний посібник / Укладачі : М. Марчук, С. Мудра, Т. Радзіняк. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. – 255 с. (з грифом ЧНУ). 2. Радзіняк Т. Хосе Ортега-і-Гасет про роль і місце науки в сучасній цивілізації // Хосе Ортега-і-Гасет: життя, історичний розум і ліберальна демократія: колективна монографія / заг. ред.: М. Марчук, Х. Боладо. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 824 с. – С. 422-435. (Україна, Іспанія). 3. Radzyniak T. Worldview prerequisites for the development of academic rationality in modern history // Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. – № 3-4 (27-28). – С. 32-40. 4. Радзіняк Т. Ідея випадковості у філософії та науці: монографія / Т. Радзіняк, З. Макаров. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. – 348 с. 5. Radzyniak T. First Scientific Revolution in Historical and Scientific Representations // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Філософія. Вип. 806. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2018. – С. 14-23. 6. Радзіняк Т.І. Комунікативна раціональність трансдисциплінарних досліджень / О. Рупташ, Т. Радзіняк // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Філософія. Вип. 813. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім.

						Ю. Федьковича, 2019. Стажування: Національний університет дистанційного навчання (UNED) (м. Мадрид, Іспанія), 25.03-12.04.2017 р. Наказ №161 від 13.03.2017 р. Сертифікат виданий 12.04.2017 р.	
112698	Решетюк Олеся Володимирів на	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук ДК 020625, виданий 08.10.2003, Атестат доцента ДЦ 035477, виданий 31.05.2013	16	Основи наукових досліджень та історія науки	1.Решетюк О.В., Терлецький В.К., Філіпенко А.Б. Лікарські рослини Полісся з основами фітотерапії. Луцьк: Твердиня, 2010. 190 с. 2.Методологія та організація наукових досліджень у лісовому господарстві / Укл. І.І. Чорней, О.В. Решетюк. Чернівці, 2016. 168 с. 3.Методичні рекомендації з виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт для студентів спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» / Укладачі: І.І. Чорней, О.В. Решетюк. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2018. 43 с. 4.Основи наукових досліджень та історія науки: навч. посіб. для спеціальності «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини» / укл. О.В. Решетюк. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2021. 171 с. Участь у проведенні конкурсу захисту робіт учнів Буковинської Малої академії наук учнівської молоді, склад журі, секція «Зоологія, ботаніка, лісознавство» (2016, 2017, 2019 рр.), секція «Охорона довкілля та раціональне природокористування » (2018, 2020 р.), секція «Екологія», «Охорона довкілля та раціональне природокористування », «Біологія людини» (2021 р.) (http://chernivtsi.man.gov.ua/news/_Viddilen_nja_himii_ta_biologii/) Участь у проведенні конкурсів, склад журі,

						<p>Чернівецького обласного центру еколого-натуралістичної творчості, 2014-2021 н.р. (https://chocentum.com.ua/) Стажування: Національний лісотехнічний університет України (м. Львів), кафедра ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоекології, тема: «Оптимізація навантажень на природні комплекси із збереженням ландшафтного та біорізноманіття, охорона природи», 20.11.2018 - 26.06.2019 р.), довідка № 25/18 від 28.12.2018 р.; №13/19 від 26.06.2019 р. Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича, Сертифікат, Тема "Основи користування Moodle", 2.04.2020, 3 кредити (90 год). Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича, факультет педагогіки, психології та соціальної роботи, кафедра педагогіки і соціальної роботи, тема: «Інноваційні технології викладання методики навчання біології та біологічних дисциплін у ВНЗ», 3 кредити (90 год), (наказ №322 від 11.10.2021, довідка №02/15-2329 від 01.11.2021)</p>	
112698	Решетюк Олесь Володимирів на	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук ДК 020625, виданий 08.10.2003, Атестат доцента ДЦ 035477, виданий 31.05.2013	16	Методика викладання біології та основ здоров'я	<p>1. Решетюк О.В. Теоретико-методичні основи розвивального навчання учнів середньої школи у процесі вивчення біології. Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи. Одеський нац. ун-т імені І.І. Мечникова, 2021. С. 98–101. 2. Решетюк О.В., Терлецький В.К. Екологізація професійного освіти молоді. Екологія и природопользование.</p>

Магас, Республика
Ингушетия : Назрань,
ООО «КЕП», 2020. С.
298–301.

3. Решетюк О.В.,
Терлецький В.К.
Екологічна освіта у
збалансованому
розвитку
суспільства. Стратегія
сталого розвитку
України: завдання
освіти щодо її
реалізації. Київ, Центр
екологічної освіти та
інформації, 2017. С.
30–33.

Участь у проведенні
конкурсу захисту робіт
учнів Буковинської
Малої академії наук
учнівської молоді,
склад журі, секція
«Зоологія, ботаніка,
лісознавство» (2016,
2017, 2019 рр.), секція
«Охорона довкілля та
раціональне
природокористування
» (2018, 2020 р.),
секція «Екологія»,
«Охорона довкілля та
раціональне
природокористування
», «Біологія людини»
(2021 р.)
(http://chernivtsi.man.gov.ua/news/_Viddilen_nja_himii_ta_biologii/)

Участь у проведенні
конкурсів, склад журі,
Чернівецького
обласного центру
еколого-
натуралістичної
творчості, 2014-2021
н.р.
(<https://chocentum.com.ua/>)

Стажування:
Національний
лісотехнічний
університет України
(м. Львів), кафедра
ландшафтної
архітектури, садово-
паркового
господарства та
урбоекології, тема:
«Оптимізація
рекреаційних
навантажень на
природні комплекси із
збереженням
ландшафтного та
біорізноманіття,
охорона природи»,
20.11.2018 - 26.06.2019
р.), довідка № 25/18
від 28.12.2018 р.;
№13/19 від 26.06.2019
р.

Чернівецький
національний
університет імені
Ю.Федьковича,
Сертифікат, Тема
"Основи користування
Moodle", 2.04.2020, 3
кредити (90 год).
Чернівецький

							національний університет імені Ю.Федьковича, факультет педагогіки, психології та соціальної роботи, кафедра педагогіки і соціальної роботи, тема: «Інноваційні технології викладання методики навчання біології та біологічних дисциплін у ВНЗ», 3 кредити (90 год), (наказ №322 від 11.10.2021, довідка №02/15-2329 від 01.11.2021)
92793	Романюк Оксана Миколаївна	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук ДК 001331, виданий 11.10.1998, Атестат доцента ДЦ 014217, виданий 21.04.2005	24	Ботаніка	<p>1. Ванзар О.М. Робочий зошит для лабораторних робіт з ботаніки. Водорості. Гриби. Вищі спорові рослини / О.М. Ванзар.- Чернівці, 2010.- 72с.</p> <p>2. Ванзар О.М., Чорней І.І. Робочий зошит для лабораторних робіт з ботаніки: насінні рослини / О.М. Ванзар, І.І. Чорней.- Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011.- 68с.</p> <p>3. Vanzar Oksana, Romanyuk Vasil. Estimation of the stability of exotic species of dendroflora of green plantations of the historical part of Chernivtsi //Agrobiodiversity for improving nutrition, health and life quality. Scientific proceedings of the international network AgroBioNet of the institution and researcher of international research, education and development programme “Agrobiodiversity for improving nutrition, health and life quality”.- Nitra, 2017.doi: https://dx.doi.org/10.5219/XXX.</p> <p>4. Ванзар О.М., Романюк В.В., Равлюсь І.В. Аналіз адвентивної фракції флори лучних комплексів Галицького національного природного парку // Вісті Біосферного заповідника «Асканія-Нова». Спецвипуск. Т. 21. - Асканія-Нова, 2019. - С. 153-161.</p> <p>5.Токарюк А. І., Ванзар О.М.</p>

Комплексний аналіз рослинного покриву парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк-сквер» (м. Чернівці, вул. Мирона Кордуби) // Наук.вісник Чернівецького ун-ту. Біологія (Біологічні системи). – 2019. – Т. 11, вип. 1. – С. 101-106. ISSN: 2078-8673(print)<https://biosystems-journal.chnu.edu.ua/index.php/BioSystems/article/view/346/227>

6.Токарюк А., Романюк О. Флористичне різноманіття парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк-сквер» (м. Чернівці, Соборна площа) // Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи) – 2020. – Т. 12, вип. 2. – С. 279-281. ISSN: 2078-8673(print)<https://biosystems-journal.chnu.edu.ua/index.php/BioSystems/article/view/381/261>

Робота на посаді викладача в Чернівецькому міському ліцеї №3 медичного профілю (2019-2020 н.р, 2020-2021 н.р.).
Викладач КОПНЗ «Буковинської Малої академії наук».
Участь у журі Обласних конкурсів учнівських науково-дослідних робіт КОПНЗ «Буковинської Малої академії наук».
Стажування: Національний лісотехнічний університет України (м. Львів), кафедра ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоекології, лютий-листопад 2017 р.
Довідка № 1/17 від 14.11.2017 р.; №2/17 від 14.06.2017 р.
Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича, факультет педагогіки, психології та соціальної роботи, кафедра педагогіки і соціальної роботи, тема:

							«Вивчення досвіду організації навчально-виховної та наукової діяльності студентів педагогічних спеціальностей», 3 кредити (90 год), (наказ №322 від 11.10.2021, довідка №02/45-2330 від 01.11.2021)
63405	Савчук Галина Георгіївна	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук ДК 027738, виданий 09.02.2005, Атестат доцента ДЦ 031516, виданий 29.03.2012	20	Анатомія людини	1.Язловицька Л.С., Волков Р.А. ,Савчук Г.Г. Анатомія та фізіологія дитячого організму з основами генетики : навч. посібник. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. ім. Ю. Федьковича, 2018. – 322 с. 2.Савчук Г.Г. Анатомія людини. Робочий зошит для лабораторних занять. – Чернівці, 2020. – 92 с. Стажування: Люблінський університет Природничих наук м. Люблін (Польща), 2018, 2 тижні
63405	Савчук Галина Георгіївна	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук ДК 027738, виданий 09.02.2005, Атестат доцента ДЦ 031516, виданий 29.03.2012	20	Біологія індивідуального розвитку	1.Савчук Г.Г., Гавбюк Е.А. Физическое развитие среднего школьного возраста экологически чистой и радиационно загрязнённой территорий // Экологический мониторинг и биоразнообразие. - 2015. – № 1 (8). – С. 127-131. 2.Язловицька Л.С., Савчук Г.Г. Фізіологія людини і тварин : навч. посібник. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. - 216 с. 3.Язловицька Л.С., Савчук Г.Г. Тестові та практичні завдання з фізіології людини і тварин: навч. посібник. – Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2021. – 160 с. Стажування: Люблінський університет Природничих наук м. Люблін (Польща), 2018, 2 тижні
144571	Тимочко Леся Іванівна	асистент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення:	12	Зоологія безхребетних	1. Основи зоології: робочий зошит / Укл.: В.Ф. Череватов, Л.І. Тимочко. – Чернівці: Книги – XXI, 2012. – 69 с. 2.Череватов В.Ф., Шелифіст А.Є.,

				2005, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом кандидата наук ДК 003916, виданий 19.01.2012			Тимочко Л.І. Біологія та паразитологія: Навчальний посібник для лабораторних занять та самостійної роботи студентів денної форми навчання – Чернівці, 2018. – 80 с. 3. Tymochko, L.I., Cuaranhua, C. & Gumovsky, A.V. Habitat distribution of diapiid parasitoid wasps (Hymenoptera, Diaprioidea) in eastern Mozambique. Int J Trop Insect Sci (2021). Стажування: 1. Люблінський університет Природничих наук м. Люблін (Польща), травень, 2018, 2 тижні; 2. Інститут зоології м. Грац (Австрія), червень 2018 р., 1 тиждень
144571	Тимочко Леся Іванівна	асистент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2005, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом кандидата наук ДК 003916, виданий 19.01.2012	12	Зоологія хребетних	1. Хлус Л.М., Череватов В.Ф., Тимочко Л.І. Зоологія: Навчальний посібник для лабораторних занять та самостійної роботи студентів денної форми навчання. – Чернівці, 2014. – 256 с. 2. Череватов В.Ф., Тимочко Л.І. Зоологія: навчальний посібник для лабораторних занять та самостійної роботи студентів денної форми навчання. – Чернівці, 2018. – 124 с. 3. Череватов В.Ф., Тимочко Л.І. Зоологія: тестові завдання: навчальний посібник / В.Ф. Череватов, Л.І. Тимочко. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. – 2020. – 143 с. Стажування: 1. Люблінський університет Природничих наук м. Люблін (Польща), травень, 2018, 2 тижні; 3. Інститут зоології м. Грац (Австрія), червень 2018 р., 1 тиждень
146305	Токарюк Алла Лларіонівна	асистент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук ДК 039211, виданий 18.01.2007	17	Ботаніка	1. Фітогеографія (конспект лекцій) / укладачі Буджак В.В., Чорней І.І., Токарюк А.І., Бацура Г.В. – Чернівці:

Чернівецький нац. ун-т, 2014. – 100 с.

2. Hegedűsová K., Korzeniak J., Májeková J., Stoica A., Coldea G., Kuzemko A., Budzhak V., Tokaryuk A., Chorney I., Škodová I. Syntaxonomical revision of the *Trisetum flavescens*-*Polygonum bistortae* alliance in the Carpathians. – *Plant Biosystems - An International Journal Dealing with all Aspects of Plant Biology*. – 2020. – 155: 16-41. <https://doi.org/10.1080/11263504.2020.1801877>

3. Буджак В.В., Дідух Я.П., Чорней І.І., Токарюк А.І. Методичні аспекти прогнозування поширення чужорідних видів на основі фітоіндикації // *Чорном. ботан. журн.* – 2019. – Т. 15, №2. – С. 113–123. nfv.ukrintei.ua/view/5b1925e37847426a2doab767

4. Токарюк А. І., Чорней І. І., Буджак В. В. Асоціація *Brachypodio pinnati-Molinietum arundinaceae* Klika 1939 в урочищі Підокрут (Буковинське Прикарпаття) // *Біологічні Студії*. – 2018. – Т. 12 (1). – С. 125–134.

5. Токарюк А. І., Ванзар О. М. Комплексний аналіз рослинного покриву парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк-сквер» (м. Чернівці, вул. Мирона Кордуби) // *Наук. вісник Чернівецького ун-ту. Біологія (Біологічні системи)*. – 2019. – Т. 11, вип.1. – С. 101–106.

6. Tokaryuk A. I., Chorney I. I., Budzhak V. V., Protopopova V. V., Shevera M. V. Chorological, ecological and coenotic characteristics of *Symphotrichum ciliatum* (Lindl.) Nesom (Asteraceae) in the Bukovinian Cis-Carpathian // *Біологічні Студії / Studia Biologica*. – 2017. – Том 11. №2. – С. 103–114.

Scopus H-index – 3
Стажування:

						Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, відділ систематики і флористики судинних рослин, 2017 р.(наказ № 74 к від 19.06.2017 р.)
146305	Токарюк Алла Ларіонівна	асистент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук ДК 039211, виданий 18.01.2007	17	Біорізноманіття (систематика рослин) 1. Біорізноманіття національного природного парку «Черемоський» / І.І. Чорней, І. В. Скільський, В. П. Коржик, В. В. Буджак, Токарюк А.І. та ін. – Чернівці: ДрукАрт, 2013. – 330 с. 2. Токарюк А. І., Чорней І. І., Буджак В. В., та ін. Інвазійні рослини в Буковинському Передкарпатті : монографія / наук. ред. І. І. Чорней. – Чернівці : Друк Арт, 2018. – 180 с. 3. Куземко А.А., Дідух Я.П., Онищенко В.А., ... Чорней І.І, Токарюк А.І. та ін. Національний каталог біогеографії України. – К.: ФОП Клименко Ю.Я., 2018. – 442 с. 4 Important Plant Areas of Ukraine / V.A. Onyshchenko, V.P. Kolomiychuk, I.I. Chorney, R.Ya. Kish, A.I. Tokariuk, V.V. Budzhak, et al. – Kyiv: Alterpress, 2017. – 375 р. 5. Токарюк А. І., Чорней І. І., Буджак В. В., Протопопова В. В., Шевера М. В., Коржан К. В., Волуца О. Д. Інвазійні рослини в Буковинському Передкарпатті: монографія / наук. ред. І. І. Чорней. – Чернівці : Друк Арт, 2018. – 180 с. 6. Токарюк А. І., Никирса Т. Д., Чорней І. І., Буджак В. В., Коржан К. В. Зозулинцеві (Orchidaceae Juss.) на території м. Чернівці: хорологічні та фітоценотичні особливості // Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи). – 2020. – Т. 12, вип. 2. – С.232–244. 7. Чорней І.І., Деревенко Т.О., Токарюк А.І., Буджак В.В. Ботанічний польовий практикум для учнів (на прикладі НПП «Вижницький»): Посібник. – Чернівці,

							2015. – 48 с. 8 Чорней І.І., Деревенко Т.О., Токарюк А.І., Буджак В.В. Ботанічний польовий практикум для учнів (на прикладі НПП «Вижницький»): Посібник. – Чернівці, 2015. – 48 с. Scopus H-index – 3 Стажування: Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, відділ систематики і флористики судинних рослин, 2017 р.(наказ № 74 к від 19.06.2017 р.)
132399	Фочук Петро Михайлович	професор, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом доктора наук ДД 005415, виданий 09.11.2006, Атестат доцента ДЦ 005963, виданий 04.07.1994, Атестат професора ПР 005613, виданий 03.07.2008	34	Основи загальної хімії	1.«Неорганічна хімія: НМК-2019: начальнометодичний комплекс». П. Фочук, Л. Щербак, О. Копач, В. Іваніцька, Є. Вержак та інші. – ЧНУ: 2020. 196 с. 2.«Методичні рекомендації до лабораторних робіт». Укл.: П.М. Фочук, Л.П. Щербак, О.В. Копач, В.Г. Іваніцька, Ю.Б. Халавка, Є.В. Вержак, Т.М. Горбик. – Чернівці: ЧНУ, 2018. – 102 с. 3.«Неорганічна хімія»:навчальний посібник» П. Фочук, В. Іваніцька, ЧНУ. 2019. – 58 с. Керівництво канд. дисертаціями, публікації: gjufl 200, з них в Scopus і WoS - понад 100. Стажування: Brookhaven National Laboratory, Upton, NY, USA (Department of Nonproliferation and National Security). 25.06-10.08. 2012 “New materials based on CdTe”. Звіт, довідка4.09.2012 р. Тема: “Дослідження включень в сплавах на основі CdTe.” Протокол засідання кафедри № 1 від 30.08.2012 р. Серія стажувань в Карловому університеті (м. Прага, Чехія) – 2016-2019, університеті м. Клуж (Румунія) – 2017-2018, університеті м. Яси (Румунія) – 2018, університеті м. Гранада (Іспанія) – 2016.
44911	Худа Лідія Вікторівна	доцент, Основне місце	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом спеціаліста, Чернівецький	21	Біофізика	Член предметно-методичної комісії з розробки завдань II

роботи		<p>державний університет імені Ю. Федьковича, рік закінчення: 1999, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом кандидата наук ДК 016601, виданий 13.11.2002, Атестація доцента ДЦ 024107, виданий 09.11.2010</p>		<p>етапу Всеукраїнської олімпіади школярів з біології (2016-2019). Член журі II етапу Всеукраїнської олімпіади школярів з біології в м. Чернівці (2016-2018). Голова журі II етапу Всеукраїнської олімпіади школярів з біології в м. Чернівці (2019). Заступник голови журі III етапу Всеукраїнської олімпіади школярів з біології в Чернівецькій області (2017-2019). Заступник голови журі обласного Турніру юних біологів у Чернівецькій області (2017-2019). Досвід роботи вчителем у школі. Автор близько 100 публікацій, з яких понад 20 статей у наукових виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами, чотирьох патентів, розділів в 2 колективних монографіях, підручника, рекомендованого Міністерством освіти і науки України. Індекс Гірша – 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Khuda L., Cheban L., Khudiy O. The influence of low-frequency laser emission on phyto- and zooplankton productivity properties. <i>Scientific Herald of Chernivtsi University. Biology (Biological Systems)</i>. 2020. T. 12 (2). С. 196-201. 2. Kolman R, Khudiy O, Kushniryk O, Khuda L, Prusinska M, Wiszniewski G. Influence of temperature and Artemia enriched with ω-3 PUFAs on the early ontogenesis of Atlantic sturgeon, <i>Acipenser oxyrinchus Mitchill</i>, 1815. <i>Aquac. Res.</i> 2018; 49 (5): 1740-1751. (Web of Science, Scopus) 3. Zvarych V., Nakonechna A., Marchenko M., Khudiy O., Lubenets V., Khuda L., Kushniryk O., Novikov V. Hydrogen Peroxide Oxygenation of Furan-2-carbaldehyde via an Easy, Green Method. <i>Journal of Agricultural and Food Chemistry</i>.
--------	--	--	--	---

2019. Vol. 67, No. 11., P 3114–3117. (Scopus)

4. Khudyi O. M. Marchenko, L. Cheban, L. Khuda, O. Kushniryk, I. Malishchuk Recirculating aquaculture systems waste water as a medium for increase of phytoplankton and zooplankton biomass. International Letters of Natural Sciences. – 2016. – Vol. 54. – P. 1-7. (Web of Science)

5. Шпинта Т.В., Худа Л.В. Поняття «ферменти» в курсі шкільної біології // Наукові засади підготовки фахівців природничого, інженерного-педагогічного та технологічного напрямків: Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (26-31 березня 2018 р.). – Бердянськ: БДПУ, 2018. – С. 50.

6. Марченко М.М. Кінетика ензиматичних процесів /В кн. Біохімія ензимів / М.М. Марченко, Л.В. Худа, М.М. Великий, Л.І. Остапченко. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2012. – 416 с. (гриф МОНУ)

7. Біофізика: лабораторний практикум / Укл. Худа Л.В. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2014. – 82 с.

8. Радіобіологія: навчально-методичний посібник /Укл. Худа Л.В. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 80 с.

Стажування: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини», кафедра біофізики та медичної інформатики. Сертифікат №056/895 від 26.12.2017. Inland Fisheries Institute in Olsztyn (IFI), Poland, 2017. Тема: «Оволодіння фізичними методами впливу на активність

							статевих продуктів осетрових риб». Наказ №482а-від 10.07.2017 р. «Innovative and traditional fish production in Poland» наказ № 16-відвід
86046	Худий Олексій Ігорович	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом спеціаліста, Чернівецький державний університет імені Ю. Федьковича, рік закінчення: 1999, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом доктора наук ДД 008878, виданий 15.10.2019, Диплом кандидата наук ДК 031910, виданий 15.12.2005, Аттестат доцента ДЦ 021996, виданий 23.12.2008	18	Гістологія	17.01.2020 Досвід роботи вчителем біології: Чернівецька ЗОШ №12 – 1998-2000 рр. Чернівецький міський лицей №1 – 2002-2003 рр. 1. Худий О.І., Васіна Л.М. Гістологія: Навчально-методичний посібник. – Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2019. – 120 с. 2. Гістологія: Робочий зошит для лабораторних занять і самостійної роботи / укл. О.І. Худий, Л.М. Васіна. – Чернівці: Чернівецький національний ун-т, 2017. – 56 с. 3. Гістологія: Робочий зошит для лабораторних занять і самостійної роботи / укл. О.І. Худий, Л.М. Васіна. – Чернівці: Чернівецький національний ун-т, 2016. – 48 с. Стажування: Софійський університет Святого Климента Охридського, 2021. Тема: «PIT tag methodologies for fish pass, river monitoring & aquaculture». Наказ № 190-відвід 11.06.2021 Inland Fisheries Institute in Olsztyn (IFI), 2020. Тема: «Innovative and traditional fish production in Poland». Наказ № 16-від від 17.01.2020. Inland Fisheries Institute in Olsztyn (IFI), 2017. Тема: «Засвоєння біотехнології отримання гіногенетичних особин осетрових риб задля формування одностатевих стад». Наказ № 482а-від від 10.07.2017р.
86046	Худий Олексій Ігорович	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом спеціаліста, Чернівецький державний університет імені Ю. Федьковича,	18	Біометрія з основами інформатики	Досвід роботи вчителем біології: Чернівецька ЗОШ №12 – 1998-2000 рр. Чернівецький міський лицей №1 – 2002-2003 рр.

рік закінчення:
1999,
спеціальність:
070402
Біологія,
Диплом
доктора наук
ДД 008878,
виданий
15.10.2019,
Диплом
кандидата наук
ДК 031910,
виданий
15.12.2005,
Атестат
доцента ДЦ
021996,
виданий
23.12.2008

1. Demchenko V., Khudiy O., Bushuyev S., Voloshkevych O., Hoch I., Balatsky K. Modern aspects of study and protection of sturgeon populations in Ukraine. Second edition. Riga : Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2021. 70 p. (монографія за кордоном)

2 R, Khudiy O., Kushniryk O., Khuda L., Prusinska M., Wiszniewski G. Influence of temperature and Artemia enriched with ω -3 PUFAs on the early ontogenesis of Atlantic sturgeon, *Acipenser oxyrinchus Mitchill*, 1815. *Aquac Res.* 2018;49(5):1740-1751. doi:10.1111/are.13629 (Scopus, Web of Science)

3. Vasina L., Kraievska I., Khudiy O., Khuda L., Cheban L. Application of an association of yeast and lactic acid bacteria to bioencapsulate carotenoids in *Daphnia magna* (Straus, 1820). *Fish. Aquat. Life.* 2020. 28(4): 225 - 233. (Scopus)

4. Prusińska M., Khudiy O., Kolman R., Khuda L., Duda A., Wiszniewski G., Marchenko M., Kushniryk O. 2018 – Impact of a polyunsaturated fatty acid supplement on enriching the nutritional value of brine shrimp nauplii, *Artemia* sp. – *Fish. Aquat. Life* 26 (3): 173–184. <https://doi.org/10.2478/aopf-2018-0019> (Scopus)

5. Khudiy, O., Cheban, L., Khuda, L., Dzhuravets, Y., Shershen, T., Sumyk, Y., Kushniryk O., Prusinska, M. (2018). Effect of algal monocultures and combined algal drug on the survival of artemia nauplii. *Biologichni Systemy*, 10(2), 125–129. <https://doi.org/10.31861/biosystems2018.02.125>

6. Худый А.И. Адаптивные изменения в экстерьере вырезуба в связи с регулированием предгорного участка

						<p>Днестра // Вопросы рыбного хозяйства Беларуси. – 2018. – Вып. 34. – С. 268–275.</p> <p>7. Kapusta A., Khudyi O. Współpraca Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego z Instytutem Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie // Komunikaty rybne. – 2018. – № 5. – S. 37–39.</p> <p>Індекс Гірша – 4</p> <p>Стажування: Софійський університет Святого Климента Охридського, 2021.</p> <p>Тема: «PIT tag methodologies for fish pass, river monitoring & aquaculture». Наказ № 190-відвід 11.06.2021</p> <p>Inland Fisheries Institute in Olsztyn (IFI), 2020. Тема: «Innovative and traditional fish production in Poland». Наказ № 16-відвід 17.01.2020.</p> <p>Inland Fisheries Institute in Olsztyn (IFI), 2017. Тема: «Засвоєння біотехнології отримання гінгенетичних особин осетрових риб задля формування одностатевих стад». Наказ № 482а-відвід 10.07.2017р.</p>	
31969	Череватов Володимир Федорович	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук КД 044167, виданий 28.06.1991, Атестат доцента ДЦ 008810, виданий 23.10.2003	31	Зоологія безхребетних	<p>1. Основи зоології: робочий зошит / Укл.: В.Ф. Череватов, Л.І. Тимочко. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2012. – 69 с.</p> <p>2. Череватов В.Ф., Шелифіст А.Є., Тимочко Л.І. Біологія та паразитологія: Навчальний посібник для лабораторних занять та самостійної роботи студентів денної форми навчання – Чернівці, 2018. – 80 с.</p> <p>3. Череватов В.Ф., Феркаляк В.Ю., Волков Р.А. Неконтрольована гібридизація бджоли медоносної (APIS MELLIFERA L.) на території Івано-Франківської області // Вісник українського товариства генетиків і селекціонерів. – 2014. - №2. – Т. 12. – С. 234-240.</p> <p>4. Череватов В.Ф., Язловицкая Л.С., Савчук Г.Г., Феркаляк</p>

						<p>В.Ю., Хлус В.К. Оцінка породної приналежності та клітинного складу гемолімфи бджіл, районованих у Чернівецькій області // Бджільництво України. – 2015. – Вип. 1. – С. 125 – 129.</p> <p>5. Череватов В.Ф., Феркаляк В.Ю., Волков Р.А. Гибридизация пчелы медоносной (APIS MELLIFERA L.) на территории Черновицкой области (Украина) // Buletin stiintific. Etnografie, stiintele naturii si muzeologie. № 24 (37). Serie noua. Stiintele naturii. – Chisinau, 2016. – P. 62-67.</p> <p>6. Горобець М.Л., Череватов В.Ф. Оцінка окремих господарсько-корисних ознак бджоли медоносної в умовах Буковини / «Наука в епоху дисбалансів», м. Київ: збірник статей (рівень стандарту, академічний рівень). – К.: Центр наукових публікацій, 2017. – С. 18-21.</p> <p>7. Караван В.В., Царук В.І., Череватов В.Ф., Язловицька Л.С. Глутатіон-S-трансферазна активність бджіл-фуражирів Apis mellifera L. При літній підгодівлі певними вуглеводними дієтами. – Біологічні системи. – 2018. – Т. 10, Вип. 1. – С. 20-28.</p>	
29114	Чорней Ілля Ілліч	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом доктора наук ДД 007764, виданий 18.11.2009, Аттестат професора ПР 007552, виданий 01.07.2011	32	Біорізноманіття (систематика рослин)	<p>1. Д.В. Дубина, Т.П. Дзюба, С.М. Ємельянова, ... І.І. Чорней, Ю.Р. Шеляг-Сосонко, Д.М. Якушенко Продромус рослинності України. – К.: Наук. думка, 2019. – 784 с.</p> <p>2. Токарюк А. І., Чорней І. І., Буджак В. В., та ін. Інвазійні рослини в Буковинському Передкарпатті : монографія / наук. ред. І. І. Чорней. – Чернівці : Друк Арт, 2018. – 180 с.</p> <p>3. Куземко А.А., Дідух Я.П., Онищенко В.А., ... Чорней І.І., Токарюк А.І. та ін. Національний каталог біотопів України. – К.: ФОП Клименко Ю.Я., 2018. – 442 с.</p> <p>4 Заповідні перлини</p>

Буковини: атлас-довідник / наук. ред. І. І. Чорней, В.П. Коржик, І. В. Скільський, М. В. Білоконь, М.М. Аврам. – Чернівці: ДрукАрт, 2017. – 256 с.

5 Important Plant Areas of Ukraine / V.A. Onyshchenko, V.P. Kolomiychuk, I.I. Chorney, R.Ya. Kish, A.I. Tokariuk, V.V. Budzhak, et al. – Kyiv: Alterpress, 2017. – 375 p.

6. Jan Roleček, Michal Hájek, Pavel Dřevojan, Helena Prokešová, Karel Fajmon, Jakub Těšitel, Pavel Daněk, Petra Hájková, Ivana Jongepierová, Pavel Novák, Aleksandr Vladimirovich Poluyanov, Nadiia Vasylivna Shumska & Illia Illich Chorney. Gradients, species richness and biogeographical links of steppe grasslands in Western Podolia (Ukraine) // Phytocoenologia. – 2019. – Band 49 (Heft 4)/ – P. 1-19 (IF – 1.242) <https://doi.org/10.1127/phyto/2019/0255>

7. Токарюк А. І., Никирса Т. Д., Чорней І. І., Буджак В. В., Коржан К. В. Зозулинцеві (Orchidaceae Juss.) на території м. Чернівці: хорологічні та фітоценотичні особливості // Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи). – 2020. – Т. 12, вип. 2. – С. 232-244.

Робота на посаді професора візитаційного у Європейській вищій суспільно-технічній школі в Радомі (Польща), (2014-2018 р.р.)

Відмінник освіти України.

Нагороджений Почесними грамотами Міністра освіти і науки України, Міністра охорони навколишнього природного середовища України.

Голова журі ІV Всеукраїнського зльоту учнівських лісництв (05-08 жовтня 2010 р.)

							<p>Голова журі III Всеукраїнський експедиційно-польового збору команд юних ботаніків (червень 2014 р.)</p> <p>Член Національної комісії по Червоній книзі.</p> <p>Як експерт з біорізноманіття приймав участь в реалізації 6 міжнародних проектів.</p> <p>Автор і співавтор наукових обґрунтувань і проектів організації 4-х національних природних парків.</p> <p>Член 2-х спеціалізованих вчених рад із захисту докторських дисертацій:</p> <p>-Д 76.051.05 за спеціальністю 03.00.16 – екологія</p> <p>- Д 26.211.01 за спеціальністю 03.00.05 – ботаніка</p> <p>Член редколегії 2-х наукових фахових видань:</p> <p>- Українського ботанічного журналу;</p> <p>- Наукового вісника Чернівецького ун-ту. Біологія (Біологічні системи)</p> <p>Scopus H-index – 4</p> <p>Стажування: Національний лісотехнічний університет України, кафедра ботаніки, деревинознавства та недеревних ресурсів лісу. Довідка про стажування від 12.02.2015 р.</p> <p>Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича, факультет педагогіки, психології та соціальної роботи, кафедра педагогіки і соціальної роботи, тема: «Інноваційні технології соціально-педагогічної роботи», 3 кредити (90 год), (наказ №322 від 11.10.2021, довідка №02/15-2328 від 01.11.2021).</p>
29114	Чорней Ілля Ілліч	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом доктора наук ДД 007764, виданий 18.11.2009, Атестат професора ПР 007552, виданий	32	Вступ до спеціальності	1. Чорней І.І., Буджак В.В., Буджак Т.В. Екологічна стежина – як вид навчально-виховної діяльності // Збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції

01.07.2011

«Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи» / За ред. В.В. Заморова, С.П. Гвозд'ї, М.В. Ткаченко. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – С. 62–64.

2. Буджак В.В., Буджак Т.В., Чорней І.І. Використання методу проектів у позаурочній роботі з біології // Там само – С. 134–136.

3. Чорней І.І. Функціонування учнівських лісництв як елемент профорієнтаційної діяльності. Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи. Одес. нац. ун-т імені І.І. Мечникова, 2021. С. 115–120.

4. Чорней І.І., Деревенко Т.О., Токарюк А.І., Буджак В.В. Ботанічний польовий практикум для учнів (на прикладі НПП «Вижницький»): Посібник. – Чернівці, 2015. – 48 с.

5. Педагогічна практика: методичні поради щодо організації, проведення, звітності (спеціальність "Середня освіта. Біологія та здоров'я людини) / Укл.: І.І. Чорней, С.Г. Літвіненко, О.В. Решетюк, О.М. Романюк, А.І. Токарюк. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2021. 45 с.

Робота на посаді професора візитаційного у Європейській вищій суспільно-технічній школі в Радомі (Польща), (2014-2018 р.р.)

Відмінник освіти України.

Нагороджений Почесними грамотами Міністра освіти і науки України, Міністра охорони навколишнього природного середовища України.

Голова журі ІV Всеукраїнського зльоту учнівських

						<p>лісництв (05-08 жовтня 2010 р.) Голова журі ІІІ Всеукраїнський експедиційно-польового збору команд юних ботаніків (червень 2014 р.) Член Національної комісії по Червоній книзі. Член 2-х спеціалізованих вчених рад із захисту докторських дисертацій: -Д 76.051.05 за спеціальністю 03.00.16 – екологія - Д 26.211.01 за спеціальністю 03.00.05 – ботаніка Член редколегії 2-х наукових фахових видань: - Українського ботанічного журналу; - Наукового вісника Чернівецького ун-ту. Біологія (Біологічні системи) Індекс Гірша – 4 Scopus H-index – 4 Стажування: Національний лісотехнічний університет України, кафедра ботаніки, деревинознавства та недеревних ресурсів лісу. Довідка про стажування від 12.02.2015 р. Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича, факультет педагогіки, психології та соціальної роботи, кафедра педагогіки і соціальної роботи, тема: «Інноваційні технології соціально-педагогічної роботи», 3 кредити (90 год), (наказ №322 від 11.10.2021, довідка №02/15-2328 від 01.11.2021).</p>	
60658	Шенько Мирослава Миколаївна	асистент, Основне місце роботи	Факультет іноземних мов	Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2009, спеціальність: 030502 Мова та література (німецька)	13	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	<p>1. Шенько М.М. Оповідний дискурс: структурна організація та базові форми / М.М. Шенько // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. – Вип. 56. – С. 328-331. 2. Шенько М.М.</p>

						<p>Конструкція werden+Infinitiv як оператор модальної семантики припущення в сучасному німецькомовному художньому тексті / М.М. Шенько // Science and Educationa New Dimension. Philology, III (15), Issue: 68, Budapest, 2015. – С. 100-104. (ISSN 2308-5258)</p> <p>3. Шенько М.М. Модальні конструкції зі значенням припущення в дискурсному сегменті наративу / М.М. Шенько // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». – Одеса: Видавництво міжнародного гуманітарного університету, 2016. – Вип. 20 (т.2). – С. 99-102.</p> <p>4. Шенько М.М. Модальные конструкции со значением предположения в структуре коммуникативно-речевой формы «описание» / М.М. Шенько // Альманах современной науки и образования // Almanac of Modern Science and Education. Reviewed Multidiscipline Scientific-Theoretical and Applied Journal – Тамбов: «Грамота», 2016. – Вип. № 6 (108). – С. 114-116. (ISSN 1993-5552)</p> <p>5. Шенько М.М. Конструкції з епістемічним модальним компонентом «припущення» на рівні речення / М.М. Шенько // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». – Одеса: Видавництво МГУ, 2018. – Вип. 32. Член журі III етапу Всеукраїнської олімпіади з німецької мови (2016, 2020 pp.)</p>	
67858	Язловицька Людмила Степанівна	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук КН 004903, виданий 16.05.1994, Атестація доцента ДЦ 000441,	30	Фізіологія людини і тварин	1.Фізіологія людини і тварин. Навчальний посібник / Укл. Язловицька Л.С., Савчук Г.Г. Чернівецький нац. ун-т, 2019. – 216 с. (за ухвалою Вченої ради

				виданий 24.12.2003		<p>ЧНУ) 2.Язловицька Л.С., Волков Р.А., Савчук Г.Г. Анатомія та фізіологія дитячого організму з основами генетики. Навчальний посібник Чернівецький нац. ун- т, 2018. – 320 с. (за ухвалою Вченої ради ЧНУ) 3.Язловицька Л.С., Савчук Г.Г. Тестові та практичні завдання з фізіології людини і тварин. Навчальний посібник. - Чернівецький нац. ун- т, 2021. - 160 с. (за ухвалою Вченої ради ЧНУ) 4.Волков Р.А. Язловицька Л.С. Генетика. Збірник задач Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 143 с. 5.Язловицька Л.С., Череватов О.В., Тинкевич Ю.О., Волков Р.А. Генетика. Навчальний посібник. – Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. – 2021. – 148 с. (за ухвалою Вченої ради ЧНУ) 6.Кушнір А.І., Язловицька Л.С. Організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання (з досвіду роботи Чернівецької гімназії № 2) // Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук у контексті вимог Нової української школи: Матеріали III Міжнародної науково- практичної конференції. 20 травня 2021 р., м. Тернопіль. - С. 268- 271. Стажування: Люблінський університет Природничих наук м. Люблін (Польща), 2018 – 2 тижні Оломоуцький університет ім.Ф. Палацького м. Оломоуц (Чехія), 2019 - 1 тиждень</p>	
171375	Боцвінок Любомир Михайлович	асистент, Основне місце роботи	Факультет іноземних мов	Диплом спеціаліста, Чернівецький національний університет імені Юрія	10	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	1. Боцвінок Л. М. Австралізм в англійській мові / Л.М. Боцвінок // Актуальні проблеми романо-германської

				Федьковича, рік закінчення: 2006, спеціальність: 030502 Мова та література (англійська)			філології та прикладної лінгвістики : науковий журнал / редкол. : В.І. Кушнерик. – Чернівці : Книги-XXI, 2014. – С. 3-9. 2. Боцвінок Л.М. Австралізми // Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики : науковий журнал / редкол. : В.І. Кушнерик, – Чернівці : Книги-XXI, 2015. – Вип. 9. – С. 32-39. 3. Боцвінок Л.М. Особливості австралійського варіанту англійської мови у порівнянні з британським / Л.М. Боцвінок // Актуальні проблеми романо- германської філології та прикладної лінгвістики: науковий журнал / Редкол.: В.І. Кушнерик та ін. – Чернівці : Видавничий дім «РОДОВІД», 2018. – Вип. 11-12, Ч. 1. – 360 с.
113818	Проскурняк Ольга Петрівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи		24	Психологія (загальна, вікова та педагогічна)	З 28.08.1995 по 25.08.1998 психолог Чернівецького міського ліцею №1; З 26.08.1998 по 23.09.2002 практичний психолог гімназії №4 м. Чернівці. 1.Проскурняк О.П. Психолого- педагогічні засоби підвищення рівня готовності до батьківства: навч.- метод. посібник // О.П. Проскурняк. – Чернівці: Чернівецький нац. ун- т, 2012. – 40 с. 2.Психологічна практика: метод. посібник, упоряд.: Я.Ф. Андреева, О.П. Проскурняк. – Чернівці: Чернівецький нац. ун- т, 2012. – 120 с. 3.Проскурняк О.П., Дулова О.О. Психологічні особливості становлення ціннісного ставлення до сім'ї у дітей / О.П. Проскурняк, О.О. Дулова // Зб. наук.праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України [за ред. С.Д. Максименка]. Актуальні проблеми психології:

						<p>Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. – Т.5, Вип. 14. – К.: ДП “Інформаційно-аналітичне агентство”, 2014. – С. 60–69.</p> <p>4.Проскурняк О.П., Лук’яненко Н.П. Материнська роль як гендерний аспект самореалізації жінки / О.П. Проскурняк, Н.П. Лук’яненко // Особистісно-акмеологічні фактори впливу на самореалізацію індивідуальності у полікультурному світі: монографія / за наук. редакцією І.М. Зварича. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. – С. 225-236.</p> <p>5.Проскурняк О.П., Мазур Н.О. Структура психологічної готовності військовослужбовців до дій в екстремальних ситуаціях / О.П. Проскурняк, Н.О. Мазур // Психологія саморозвитку особистості: збірник наукових праць [Електронний документ] / за ред. Н.В. Чепелевої, Я.Ф. Андреевої. – Чернівці – Київ, 2016. – С. 208-223. http://lib.iitta.gov.ua/704669</p> <p>6.Проскурняк О.П. Психосоціальний розвиток дитини в процесі сиблінгової взаємодії. Психологічний часопис: збірник наукових праць / за ред. С.Д. Максименка. – № 2(2020). – Київ :Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України, – С. 143-152 – Режим доступу: https://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/issue/view/34</p> <p>Стажування: Буковинський державний медичний університет, кафедра психології та соціології, 25.01.15 – 23.02.15 р., довідка № 01.24/3-219від 25.02.2015 р.</p>	
110352	Платаш Лариса Броніславівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	Диплом бакалавра, Чернівецький національний університет імені Юрія	26	Інклюзивна освіта	<p>Web of Science: 1. Myronova, S., Dokuchyna, T., Rudzeyvych, I., Smotrova, O., & Platash, L. (2021).</p>

Федьковича,
рік закінчення:
2001,
спеціальність:
010103
Педагогіка,
Диплом
спеціаліста,
Чернівецький
національний
університет
імені Юрія
Федьковича,
рік закінчення:
2002,
спеціальність:
010102
Початкове
навчання,
Диплом
кандидата наук
ДК 060133,
виданий
26.05.2010,
Атестат
доцента 12/ДЦ
034525,
виданий
01.03.2013

Current Problems of
Teachers' Readiness of
Higher Educational
Institutions for
Implementing Inclusive
Education. Revista
Romaneasca pentru
Educatie
Multidimensionala, 13
(3), 151-165.
<https://doi.org/10.18662/rrem/13.3/445>
<https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/3473/3117>
2. Platash, L.,
Vykhruhshch, A., &
Myronova, S. (2021).
Inclusive Education in
Ukraine and Romania:
is it Reflexive
Spirituality or a Sign of
Humanity of a
Democratic Society?.
Revista Romaneasca
pentru Educatie
Multidimensionala, 13
(3), 479-507.
<https://doi.org/10.18662/rrem/13.3/463>
<https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/3575/3139>
3. Sanzharovets V.,
Petrenko T., Mietule I.,
Platash L. and Kostyk L.
Use of Innovative
Technologies in
Training of Future
Social Workers. SHS
Web of Conferences.
Volume 100 (2021). IV
International Scientific
Congress "Society of
Ambient Intelligence –
2021" (ISCSAI 2021).
Kryvyi Rih, Ukraine,
April 12-16, 2021. S.
Hushko, V. Solovieva,
A. Shaikan, I. Khvostina
and S. Semerikov (Eds.)
e-ISSN: 2261-2424
https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/abs/2021/11/shsconf_iscsai2021_04006/shsconf_iscsai2021_04006.html
Колективні
монографії
(вітчизняні та
зарубіжні):
1. Актуальні питання
теорії і практики
інклюзивного
навчання у закладах
освіти : монографія /
[кол.авт.: Гаврилова
Н. С., Миронова С. П.,
Платаш Л. Б.,
Романюк С. З. та ін.];
за заг. ред. Л. Б.
Платаш. Чернівці :
Технодрук, 2020. (570
с.) Сс. 13-25, 34-61,
552-557. ISBN978-617-
7611-75
<https://drive.google.com/file/d/1UdkKceoU97>

YDZoG_8spG5oVBOjE
CZN2i/view

2. Platash L. Types, means and forms of social and pedagogical support for children with special needs in general secondary education institutions. Education during a pandemic crisis: problems and prospects. Monograph. Eds. Tetyana Nestorenko & Tadeusz Pokusa. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020; ISBN 978-83-66567-08-5. Pp.296.
https://www.wszia.opole.pl/wp-content/uploads/2020/09/2020_education_during_pandemic_crisis_problems_and_prospects-1.pdf

3. Платаш Л.Б. Механізми державно-громадського впровадження інклюзивної освіти в Україні (1990-2020 рр.). Public and municipal administration: theory, methodology, practice: Collective monograph. Riga: Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2020. 324 p. (Pp. 162-187). ISBN 978-9934-58846-4. DOI: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/39>
<http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/39/723/1460-1>

4. Platash L. Development of Inclusive Education in Ukraine and Poland as an Example of Democratic Change. Sustainable Education as a Way of Bringing People Together – Multiple Stories From Europe. Monografia recenzowana Editors: Vasil Haluzyak, Ryszard Kucha, Anatoliy Vykhursch. Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk. Łódź. 2019. Pp. 293-309. ISBN 978-83-64971-50-1
<http://piz.san.edu.pl/docs/sim83.pdf>

5. Platash L.B. Social-pedagogical support as a measure of successful socialization of institutions of the inclusive class of the general learn school:

experience of the Republic of Poland and Ukraine's realities. European vector of contemporary psychology, pedagogy and social sciences: the experience of Ukraine and the Republic of Poland: Collective monograph. Vol. 1. Sandomierz: Izdawnictwo "Baltija Publishing", 2018. Pp. 347-378. ISBN 978-9934-571-18-3 http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/13308/1/Meshko_001_2018.pdf

6. Platash L.B. Inclusive education as innovation in Ukraine – experience of European countries. Development and modernization of social sciences: experience of Poland and prospects of Ukraine: Collective monograph. Vol. 2. Lublin: Izdawnictwo "Baltija Publishing", 2017. Pp. 323-342. ISBN 978-9934-8675-9-0 http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/5669/1/colmon%20Lublin_ped_psyh_%D0%A7%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C%202_%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%281%29.pdf

7. Platash L. Reality and strategies for development of inclusive education in the institutions of secondary education in Chernivtsi region of Ukraine. Studia Gdańskie. Wzrost i rzeczywistość. Tom XV. Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna. Gdańsk: Wydawnictwo Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej, 2018. Pp. 355-373. DOI10.5604/01.3001.0014.0494 ISSN 1731-8440 e-ISSN 2544-1426. ICV: 84.06 <https://studiagdanske.pl/resources/html/article/details?id=202529> <https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=12795> http://www.gwsh.gda.pl/uploads/oryginal/4/3/fe1d3_Studia_Gdanske_tom_15.pdf <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:6As8IKkZF4AJ:cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ceon.element->

1a57429b-bd6f-35ad-82d8-743322afa587/c/pdf-01.3001.0014.0494.pdf +&cd=5&hl=uk&ct=clnk&gl=ua
Публікації фахових видань:
1. Платаш Л.Б. Психолого-педагогічний інструментарій корекційно-педагогічної роботи асистента вчителя з дітьми з розладами аутичного спектру. Інноваційна педагогіка. Науковий журнал. Одеса, 2018. Випуск 4. Том 1. С.97-103. ISSN: 2663-6085 (print), 2663-6093 (online) ICV 2018:54.31 http://www.innovpedagogogy.od.ua/archives/2018/4/part_1/23.pdf [http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2018_4\(1\)_23](http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2018_4(1)_23) <http://www.innovpedagogogy.od.ua/4-1-ukr>
2. Платаш Л.Б. Соціально-педагогічний супровід учнів інклюзивного класу загальноосвітньої школи. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». Херсонський державний університет. Випуск LXXX. Том 3. Херсон, 2017. С. 247-253. http://ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_80/part_3/52.pdf
3. Платаш Л. Б. Інклюзивне середовище загальноосвітньої школи: категоріальна специфіка поняття. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / За ред. Л. П. Мельник, В. І. Співака. Вип. XXIX. Серія : соціально-педагогічна. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2017. С. 125-139. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3344/znpkp_sp_2017_29.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Платаш Л.Б. Інклюзивна компетентність суб'єктів освітнього середовища сучасної

школи. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / За ред. Л. П. Мельник, В. І. Співака. Вип. 31. Серія : соціально-педагогічна. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2018. С. 192-204. ISBN 2309-8341 http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=znpkp_sp_2018_31_21

5. Платаш Л.Б. Соціально-педагогічний супровід учнів інклюзивного класу загальноосвітньої школи. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». Херсонський державний університет. Випуск LXXX. Том 3. Херсон, 2017. С. 247-253. ISSN 2413-1865 http://ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_80/part_3/52.pdf. [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=znpkn_2017_80\(3\)_52](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=znpkn_2017_80(3)_52)

6. Платаш Л. Б. Інклюзивне середовище загальноосвітньої школи: категоріальна специфіка поняття. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / За ред. Л. П. Мельник, В. І. Співака. Вип. XXIX. Серія : соціально-педагогічна. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2017. С. 125-139. ISSN 2309-8341 <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/>

handle/123456789/3344/znpkp_sp_2017_29.pdf?sequence=1&isAllowed=y

7. Kostyk L., Kostyk V., Platash L., Palahnyuk O. (2021) Major aspects of studying gender identity of children in the teaching and educational process. «Grail of Science»: International Scientific Journal: with the proceedings of the I Correspondence International Scientific and Practical Conference «Globalization of Scientific Knowledge: international Cooperation and Integration of Sciences» (May, 2021). NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine), LLC International Centre Corporative Management (Vienna, Austria) № 4. Pp.419-435. ISBN: 978-1-63848-591-9 ISSN: 2710-3056 <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/article/view/12307/11439>

Стажування: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти, Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти м. Київ (Україна), з 18.02.2019 р. по 01.03.2019, СП 35830447 / 0426-19 від 01 березня 2019 р.

Самоосвіта: онлайн-курс «Захист прав людей з інвалідністю» (сертифікат від 03 квітня 2021р.; платформа «PROMETEUS») <https://courses.prometheus.org.ua:18090/cert/dbaac33c23134f4aac2dc720f318d31f>

Онлайн-курс «Культура толерантності: як побудувати суспільство, комфортне для всіх» (сертифікат від 03 квітня 2021 р.; платформа «PROMETEUS») <https://courses.prometheus.org.ua:18090/cert/16691e7805d54e59b3b1881057763b3c>

Онлайн-курс «Робота вчителя початкових класів з дітьми з особливими освітніми

потребами»
(сертифікат від
04.04.2021 р.;
платформа «Ed-Era»,)
<https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/ed-era/cert/d8b40f5546324b1887a07c59e1964641/valid.html>
«Школа соціальної
роботи», програма:
«Futureofsocialwork»,
Особливості надання
соціальних послуг
особам, які мають
психічні розлади»
(сертифікат від 22
лютого 2021 р.
№OK8f531s74w7025,
30 год / 1 кредит
ECTS), Одеський
національний
політехнічний
університет.
<https://sites.google.com/opu.ua/social-work-psychology/%D1%88%Do%BA%Do%BE%Do%BB%Do%Bo-future-of-social-work>
Навчальний семінар
«Методи діагностики
аутизму: супервізії
STAT і CARS-2»
(сертифікат від 27
вересня 2019 р.; 2
год.), Прикарпатський
національний
університет імені
Василя Стефаника, м.
Івано-Франківськ.
Навчальний семінар
«Рання діагностика
ней-розовиткових
розладів»
(сертифікат від 26
вересня 2019 р.; 8
год.), Прикарпатський
національний
університет імені
Василя Стефаника, м.
Івано-Франківськ.
Навчальний семінар
«Особливості
підліткового
дозрівання дітей з
розладами спектру
аутизму.
Високофункційний
аутизм» (сертифікат
від 27 вересня 2019р.;
8 год.),
Прикарпатський
національний
університет імені
Василя Стефаника, м.
Івано-Франківськ.
Навчальний семінар
«Технології
інклюзивного
навчання»
(сертифікат від 2
жовтня 2019 р.; 6
год.), Прикарпатський
національний
університет імені
Василя Стефаника, м.
Івано-Франківськ.
Навчальний
триденний семінар
«Гіперактивний

						розлад з дефіцитом уваги у дітей і підлітків» (сертифікат від 5 жовтня 2019р.; 18 год.), Центр розвитку сім'ї та особистості «Навички життя» м. Житомир. Навчальний семінар: «Багатолика епілепсія: різноманітність форм, складнощі розпізнавання, сучасна діагностика. Своєчасна допомога. Епілепсія і аутизм (сертифікат від 28.01.2020; 5год.), ГО «Допомога особливим дітям». Інформаційний семінар «Особлива дитина в звичайній школі. Інклюзивна освіта» (2017р.; 5 год.), Спеціалізований центр «ЛАДО», ГО «Аутизм. Альтернатива». Навчальний семінар інклюзивного проекту «Well-being, parenthoodandschoolinclusioninUkraine»/ «Благополуччя, батьківство та шкільна інклюзія в Україні (сертифікат від 22 березня 2018 р. , 38 год), ЗОШ I-III ступенів № 24 імені Ольги Кобилянської Чернівецької міської ради.	
31969	Череватов Володимир Федорович	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук КД 044167, виданий 28.06.1991, Атестат доцента ДЦ 008810, виданий 23.10.2003	31	Зоологія хребетних	1.Хлус Л.М., Череватов В.Ф, Тимочко Л.І. Зоологія: Навчальний посібник для лабораторних занять та самостійної роботи студентів денної форми навчання. – Чернівці, 2014. – 256 с. 2.Основи ботаніки та зоології: робочий зошит / Укл.: В.Ф. Череватов, С.Г. Літвіненко, Л.І. Тимочко. – Чернівці: Книги – XXI, 2013. – 86 с. 3.Череватов В.Ф., Тимочко Л.І. Зоологія: навчальний посібник для лабораторних занять та самостійної роботи студентів денної форми навчання. – Чернівці, 2018. – 124 с. 4.Череватов В.Ф., Тимочко Л.І. Зоологія: тестові завдання: навчальний

						<p>посібник / В.Ф. Череватов, Л.І. Тимочко. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. – 2020. – 143 с.</p> <p>5. Смаголь В.К., Череватов В.Ф. Экологическая характеристика местообитаний зубров (Bison bonasus L.) на территории Черновицкой области (Украина) // Buletin stiintific. Etnografie, stiintele naturii si muzeologie. № 20 (33). Serie noua. Stiintele naturii. – Chisinau, 2014. – P. 58-63.</p>	
112688	Панчук Ірина Ігорівна	Професор, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	<p>Диплом доктора наук ДД 004345, виданий 30.06.2015,</p> <p>Диплом кандидата наук КД 067064, виданий 16.09.1992,</p> <p>Атестат доцента ДЦ 022491, виданий 19.02.2009</p>	15	Фізіологія та біохімія рослин	<p>1. Должицька А.Г., Панчук І.І. Фізіологія рослин: Навчальний посібник з грифом МОНу. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. – 168 с.</p> <p>2. Должицька А.Г., Панчук І.І. Фізіологія та біохімія рослин. Конспекти лекцій та тестові завдання: Навчальний посібник. – 2016. – 168 с.</p> <p>3. Панчук І. І., Волков Р. А. Аскорбатпероксидаза та абіотичний стрес. – Чернівці, 2017. – 180 с. Scopus H-index = 9</p> <p>Керівник канд. дисертацій, публікації: фахові видання України – 17, Scopus, Web of Science Core Collection - 7.</p> <p>Стажування: Стипендія ЄС для викладацької роботи по програмі, «Прискорення розвитку людських ресурсів в області науки і наукових досліджень, інновацій і підвищення якості навчання» м. Пряшев, Словаччина (Acceleration of development of human resource science and research, innovation and quality improvement of the educational process, ITMS: 26110230069 (запрошення від 25.05.2015). Хуаяньський Нормальний Університет м. Хуаян (Китай). Наказ № 381- від 31.05.2019</p>
38634	Васіна Лілія Миколаївна	доцент, Основне	Інститут біології, хімії	Диплом кандидата наук	26	Мікробіологія	1. Технічна мікробіологія / Укл.

		місце роботи	та біоресурсів	ДК 016595, виданий 13.11.2002, Атестат доцента ДЦ 017872, виданий 21.06.2007			<p>Васіна Л.М., Чебан Л.М. – Чернівці, 2020. – 124 с.</p> <p>2. Васіна Л.М. Мікробіологія. - Навч.-метод. посібник для студентів заочної форми навчання. - Харків, 2020. – 88 с.</p> <p>3. Пробіотики й антибіотики / Укл. Васіна Л.М. – Харків, 2015. – 80 с.</p> <p>4. Vasina L., Kraievska I., Khudyi O., Khuda L., Cheban L. Application of an association of yeas and lactic acid bacteria to bioencapsulate carotenoids in <i>Daphnia magna</i> (Straus, 1820). <i>Fisheries & Aquatic Life</i> 2020. 28(4). P. 225-233</p> <p>5. Обрадович А.С., Васіна Л.М., Жолобак Н.М. Дія наночастинок діоксиду церію на окремі показники синтетичної активності <i>Rhodotorula glutinis</i>. <i>Scientific Herald of Chernivtsi University. Biology (Biological Systems)</i>. 2020. Т. 12 (2). С. 166-173.</p> <p>6. Ігнат К.І., Васіна Л.М. Використання молочнокислих бактерій як пробіотиків у складі живого корму. <i>Біологічні системи</i>. 2019. Т. 11 (2). С. 132-140</p> <p>7. Васіна Л.М., Краєвська І.М. Аналіз нутрієнтного складу <i>D. magna</i> за умов біоінкапсуляції мікроорганізмами. <i>Медична та клінічна хімія</i>. 2019. Т. 21 (3). С. 295-296.</p> <p>Стажування: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Навчально-науковий інститут біології та медицини», кафедра мікробіології та імунології, 11.09.2017 - 10.11.2017. Сертифікат №056/891.</p>
68272	Волков Роман Анатолійович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом доктора наук ДН 002419, виданий 23.01.1996, Диплом кандидата наук БЛ 020253,	36	Генетика	Автор близько 300 наукових праць, з яких 15 навчально-методичних посібників, 123 статі у вітчизняних та закордонних наукових виданнях (зокрема, 37

виданий
03.08.1988,
Атестат
професора ПР
005019,
виданий
24.10.2007

статей у високо
цитованих журналах
Q1/Q2, що
реферуються у БД
Scopus та WoS) та 4
патентів.
Заслужений діяч
науки і техніки
України. Член
Наукового комітету
Національної ради
України з питань
розвитку науки та
технологій, голова
секції 15 «Біологія,
біотехнологія та
актуальні проблеми
медичних наук»
Експертної ради
МОНУ, член Наукової
ради МОНУ, член
спеціалізованих
вчених рад Д76.051.05
та Д26.245.01, член
редколегії 2
міжнародних
(Cytology and Genetics
– Scopus, WoS; Open
Agriculture Journal -
Scopus) та 2
українських
(Фізіологія рослин і
генетика – кат. Б;
Біологічні системи –
кат. Б) наукових
журналів. Керівник 9
кандидатських
дисертацій
1. Язловицька Л.С.,
Череватов О.В.,
Тинкевич Ю.О.,
Волков
Р.А. Генетика: Навчаль
ний посібник –
Чернівці:
Чернівецький
національний
університет, 2019. –
150 с.
2. Тинкевич Ю.О.,
Волков Р.А. Генетика
культурних рослин. –
Чернівці:
Чернівецький
національний
університет. - 2017. –
84 с.
3. Тинкевич Ю.О.,
Волков Р.А. Генетика:
тестові завдання. –
Чернівці:
Чернівецький
національний
університет. – 2016. –
87 с.
4. Волков Р.А.,
Язловицька Л.С.
Генетика. Збірник
задач. Чернівецький
національний
університет. 2015. -
144 с.
5. Ivanovych Y., Volkov
R. Genetic relatedness
of sweet cherry
(Prunus avium L.)
cultivars from Ukraine
determined by
microsatellite markers.
- J. Horticult. Sci.
Biotechnol. – 2018. -

Vol. 93, No 1. P. 62-72.
IF(Scopus) =1.0
6. Buzduga I.M., Volkov R.A., Panchuk I.I.
Metabolic compensation in Arabidopsis thaliana catalase-deficient mutants. - Cytology and Genetics. - 2018. - Vol. 52, No 1. - P. 31-39.
doi:
10.3103/S0095452718010036 IF(Scopus) =0.38
7. Fedoriak M.M., Angelstam P.K., Kulmanov O.M., Tymochko L.I., Rudenko S.S., Volkov R.A. Ukraine is moving forward from "undiscovered honey land" to active participation in international monitoring of honey bee colony losses. - Bee World. - 2019. - Vol. 96, No 2. - P. 50-54.
doi:
10.1080/0005772X.2018.1554279 IF (Scopus) =1.62
8 Tynkevich Y.O., Volkov R.A. 5S ribosomal DNA of distantly related Quercus species: molecular organization and taxonomic application - Cytology and Genetics. - 2019. - Vol. 53, No 6. - P. 459-466. IF (Scopus) =0.38
9. Волков Р.А., Панчук І.І., Буздуга І.М. Спосіб кількісного визначення експресії трьох генів каталази – cat1, cat2, cat3 у рослин. Патент України № 124707 / Опуб. 25.04.2018. Бюл. № 8.
10. Караван В.В., Язловицька Л.С., Волков Р.А. Клітка для дослідження харчової поведінки бджіл в лабораторних умовах. Патент України № 128495 / Опуб. 25.09.2018, Бюл. № 18
Стажування:
Університет м. Тюбінген (Німеччина), кафедра загальної генетики, стипендія Олександра Гумбольдта (AvH), 5.10.2010 – 8.11.2010, «Клонування та сиквенування генів 5S рРНК у Acers campestre» наказ № 499 – ОП від 30.09.2010. Довідка про стажування. Хуаяньський

						Нормальний Університет м. Хуаян (Китай). Наказ № 381- від 31.05.2019 Scopus H index – 15
112688	Панчук Ірина Ігорівна	Професор, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом доктора наук ДД 004345, виданий 30.06.2015, Диплом кандидата наук КД 067064, виданий 16.09.1992, Атестат доцента ДЦ 022491, виданий 19.02.2009	15	Біотехнологія 1.Volkov, R.A., Panchuk, I.I., Mullineaux P.M., Schöffl, F.: Heat stress- induced H2O2 is required for effective expression of heat shock genes in Arabidopsis // Plant Molecular Biol. – 2006. – № 61. – P. 733-746. 2.Volkov R.A., Panchuk I.I, Borisjuk N.V, Hosiawa-Baranska M., Maluszynska J., Hemleben V. Evolutional dynamics of 45S and 5S ribosomal DNA in ancient allohexaploid Atropa belladonna // BMC Plant Biology. – 2017. – Vol. 17: 21. – P. 1-24. IF(Scopus) 3.Ishchenko O.O., Panchuk I.I., Andreev I.O., Kunakh V.A., Volkov R.A. Molecular organization of 5S rDNA of Deschampsia antarctica. – Cytology and Genetics. – 2018. - Vol. 52, No 6. - P. 416- 421 IF (Scopus) =0.38 4.Cherevatov O.V., Panchuk I.I.,Kerek S.S., Volkov R.A. Molecular diversity of the CoI- CoII spacer region in the mitochondrial genome and the origin of the Carpathian bee. – Cytology and Genetics. – 2019. – Vol. 53, No 4. – P. 276– 281.IF(Scopus) =0.38 5.Дутка І.І.,Панчук І.І., Волков Р.А., Гринчук Ф.В. Поліморфізм G43A гена інгібітору активатора плазмінотензіну 1 (PAI-1) у хворих на гострі ускладнення виразкової хвороби. - Буковинський медичний вісник. - 2019. - Т. 23 (3). – С. 34-40. Керівник канд. дисертацій, публікації: фахові видання України – 17, Scopus, Web of Science Core Collection - 7. Стажування: Стипендія ЄС для викладацької роботи по програмі, «Прискорення розвитку людських ресурсів в області науки і наукових досліджень, інновацій і підвищення якості

							навчання» м. Пряшев, Словаччина (Acceleration of development of human resource science and research, innovation and quality improvement of the educational process, ITMS: 26110230069 (запрошення від 25.05.2015). Хуаяньський Нормальний Університет м. Хуаян (Китай). Наказ № 381-від 31.05.2019
60276	Гаврилюк Лідія Петрівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	Диплом кандидата наук КН 04692, виданий 13.04.1994, Атестат доцента ДЦ 002565, виданий 27.09.2001	32	Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах	<p>1. Гаврилюк Л.П. Правові основи соціальної роботи (частина 1) : модульна технологія до вичення курсу – Чернівці, Чернівецький нац. ун-т, 2016. – 164 с.</p> <p>2. Гаврилюк Л.П., Федоряк М. Формування активної громадянської позиції учнівської молоді у навчально-виховному процесі школи / Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (20-22 квітня 2016 року). Педагогічні науки. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. –232 с. - С. 241-242.</p> <p>3. Гаврилюк Л.П., Божеку А. Діяльність соціального педагога в закладах інтернатного типу // Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (25-27 квітня 2017 року). – Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 354 с. – С.29-30.</p> <p>4. Гаврилюк Л.П., Куб'як Н.І. Арт-терапія як засіб ресоціалізації людей похилого віку. <i>Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief</i> M. A. Zhurba – March # 32, 2019. – 281 p. С.27-31 http://virtus.conference-ukraine.com.ua/Journal32.pdf</p> <p>5. Гаврилюк Л.П., Куб'як Н.І. Виховання толерантності</p>

						особистості як запорука попередження про вияв ксенофобії у суспільстві // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / Заред. Л.П. Мельник, В.І. Співака. – Вип. XXXII. Серія: соціально-педагогічна. – Кам'янець-Подільський: Медобори-2006,2019. – С. 40-54. Стажування: Кам'янець-Подільський національний університет імені І. Огієнка, кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи, 2018 р., «Гендерні аспекти викладання у вищій школі». Довідка №59 від 05.06.2018 р.	
68272	Волков Роман Анатолійович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом доктора наук ДН 002419, виданий 23.01.1996, Диплом кандидата наук БЛ 020253, виданий 03.08.1988, Атестат професора ПР 005019, виданий 24.10.2007	36	Теорія еволюції	Автор близько 300 наукових праць, з яких 15 навчально-методичних посібників, 123 статі у вітчизняних та закордонних наукових виданнях (зокрема, 37 статей у високо цитованих журналах Q1/Q2, що реферуються у БД Scopus та WoS) та 4 патенти. Заслужений діяч науки і техніки України. Член Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки та технологій, голова секції 15 «Біологія, біотехнологія та актуальні проблеми медичних наук» Експертної ради МОНУ, член Наукової ради МОНУ, член спеціалізованих вчених рад Д76.051.05 та Д26.245.01, член редколегії 2 міжнародних (Cytology and Genetics – Scopus, WoS; Open Agriculture Journal - Scopus) та 2 українських (Фізіологія рослин і генетика – кат. Б; Біологічні системи – кат. Б) наукових журналів. Керівник 9 кандидатських дисертацій 1.Volkov R.A., Panchuk

						<p>I.I., Borisjuk N.V., Maluszynska J., Hemleben V. Evolutional dynamics of 45 Sand Sribosoma IDNA in ancientallohexaploid Atropabelladonna. – BMCPlantBiology. – 2017. – Vol. 17: 21. – P. 1-24. IF(Scopus) =4.03 Стажування: Університет м. Тюбінген (Німеччина), кафедра загальної генетики, стипендія Олександра Гумбольдта (AvH), 5.10.2010 – 8.11.2010, «Клонування та сиквенування генів 5S рРНК у Acercampestre» наказ № 499 – ОП від 30.09.2010. Довідка про стажування. Хуаяньський Нормальний Університет м. Хуаян (Китай). Наказ № 381- від 31.05.2019 Scopus H-index = 15</p>
123455	Волощук Оксана Миколаївна	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	<p>Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2002, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом кандидата наук ДК 046721, виданий 27.02.2008, Атестат доцента ДЦ 025384, виданий 01.07.2011</p>	17	Імунологія <p>1. Імунологія: навч.-методичний посібник. Укл. Волощук О.М. Рута: Чернівецький національний ун-тет., 2021. 128 с. (гриф ЧНУ). 2 Волощук О.М. Імунобіотехнологічні препарати: навч. посібник.- Х.: Мачулін, 2019. 96 с. 3. Волощук О.М. Імунологія лабораторний практикум / укл. О.М. Волощук. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2017. 112 с. 4 Волощук О.М. Імунологія: навчально-методичний посібник. Харків: Експрес-книга, 2015. 104 с. 5. Волощук О.М., Лучик Т.В., Копильчук Г.П. Показники імунореактивності у щурів за умов різних режимів харчування. Біологія тварин. 2021. Т. 23, № 1. С. 12-17. Автор понад 190 наукових та науково-методичних публікацій Індекс Гірша – 4 Стажування: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Інститут</p>

							біології та медицини», кафедра біохімії, кафедра мікробіології та імунології (6 кредитів, 20.01.2020 р.-31.01.2020 р., 10.02.2020 р.-21.02.2020 р., 16.03.2020 р.-27.03.2020 р.). Сертифікат № 056/1121 від 16 вересня 2020 р.
123455	Волощук Оксана Миколаївна	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2002, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом кандидата наук ДК 046721, виданий 27.02.2008, Атестат доцента ДЦ 025384, виданий 01.07.2011	17	Загальна біохімія	1. Копильчук Г.П., Волощук О.М. Робочий зошит з біохімії. Чернівці: Чернівецький університет, 2016. 88 с. 2. Волощук О.М., Николайчук І.М. Біоорганічна хімія: навч.-метод. посібник. Чернівці, Чернівецький нац. ун-т, 2020. 128 с. (гриф ЧНУ). 3. Шмарак І.О., Волощук О.М. Біоорганічна хімія. Лабораторний практикум: навч.-мет. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 124 с. Автор понад 190 наукових та науково-методичних публікацій Індекс Гірша – 4 Стажування: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини», кафедра біохімії, кафедра мікробіології та імунології(6 кредитів, 20.01.2020 р.-31.01.2020 р., 10.02.2020 р.-21.02.2020 р., 16.03.2020 р.-27.03.2020 р.). Сертифікат № 056/1121 від 16 вересня 2020 р.
123455	Волощук Оксана Миколаївна	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2002, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом кандидата наук ДК 046721, виданий 27.02.2008, Атестат	17	Метаболічна біохімія	1. Voloshchuk O.N., Korylchuk G.P., Tazirova K.A. The Features of Energy Metabolism in Hepatocytes of Rats that Receive Diets with Different Nutrient Contents. Biophysics, 2020, Vol. 65, No. 2, pp. 268–271 (Scopus). 2. Копильчук Г.П., Гриненків З.-М.І., Волощук О.М. Мітохондріальні цитохроми й ензими метаболізму гему в печінці щурів за умов

доцента ДЦ
025384,
виданий
01.07.2011

різної забезпеченості раціону сахарозою та протеїном. Фізіол. журн. 2021. Т. 67, № 2. С. 37-43. (Scopus)

3. Kopylchuk G.P., Ivanovich I.Y., Voloshchuk O.M. Peculiarities of ammonia metabolism in the liver of rats under the conditions of different nutrients content in a diet. Ukr. Biochem. J. 2020. Vol. 92, № 4. P. 71-77 (Scopus).

4. Волошук О.М., Копильчук Г.П., Урсатий М. Співвідношення редокс-форм убіхінону в мітохондріях печінки щурів за умов різної забезпеченості раціону нутрієнтами. Фізіол. журн. 2020. № 66, № 6. С. 82-87(Scopus).

5. Voloshchuk O.M., Kopylchuk G.P. Activity of enzymes of tyrosine metabolism in the rat liver under the conditions of acetaminophen-induced hepatitis on the background of protein deficiency. Біологічні системи. 2020. Т. 12, вип. 1. С. 14-19.

6. Voloshchuk O.M., Kopylchuk G.P., Y.I. Mishyna Y.I. Activity of the mitochondrial isoenzymes of endogenous aldehydes catabolism under the conditions of acetaminophen-induced hepatitis. Ukr. Biochem. J. 2018. Vol. 90, № 1. P. 42-47. (Scopus)

Автор понад 190 наукових та науково-методичних публікацій
Індекс Гірша – 4
Стажування:
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини», кафедра біохімії, кафедра мікробіології та імунології(6 кретидів, 20.01.2020 р.-31.01.2020 р., 10.02.2020 р.-21.02.2020 р., 16.032020 р.-27.03.2020 р.).
Сертифікат № 056/1121 від 16 вересня 2020 р.

60276	Гаврилюк Лідія Петрівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	Диплом кандидата наук КН 04692, виданий 13.04.1994, Атестат доцента ДЦ 002565, виданий 27.09.2001	32	Педагогіка з основами пед. майстерності	<p>1. Гаврилюк Л.П. Умови успішного виховання та розвитку обдарованих дітей у сім'ї. Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 211: Педагогіка та психологія. Чернівці: Рута, 2004. С. 39-45.</p> <p>2. Гаврилюк Л.П., Ковальчук І.В. Використання акторської майстерності у педагогічній діяльності. Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 210: Педагогіка та психологія. Чернівці: Рута, 2004. С.19-28.</p> <p>3. Гаврилюк Л.П. Фактори ризику професійного вигорання. Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 262. Педагогіка та психологія. Чернівці: Рута, 2005. 207 с.</p> <p>4. Гаврилюк Л.П., Куб'як Н.І. Виховання толерантності особистості як запорука попередження проявів ксенофобії у суспільстві. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / За ред. Л.П. Мельник, В.І. Співака. Вип. XXXII. Серія: соціально-педагогічна. Кам'янець Подільський: Медобори-2006,2019. С.40-54.</p> <p>5. Гаврилюк Л. Особливості інклюзивної освіти в Україні на сучасному етапі. Соціальне партнерство та міжвідомча взаємодія у вирішенні актуальних проблем інклюзії: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Чернівці, 22 листопада 2019 р.). Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2019.</p> <p>Стажування: Кам'янець-Подільський національний університет імені І.</p>
-------	-------------------------------	---------------------------------------	---	--	----	---	---

							Огієнка, кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи, 2018 р., «Гендерні аспекти викладання у вищій школі». Довідка №59 від 05.06.2018 р.
368620	Мартинюк Ольга Василівна	професор, Сумісництво	Факультет математики та інформатики	Диплом спеціаліста, Чернівецький державний університет ім. Ю.Федьковича, рік закінчення: 1998, спеціальність: 080101 Математика, Диплом доктора наук ДД 006949, виданий 11.10.2017, Диплом кандидата наук ДК 027793, виданий 09.02.2005, Атестат доцента 12ДЦ 018157, виданий 24.10.2007, Атестат професора АП 001806, виданий 14.05.2020	22	Основи вищої математики	1. Городецький В. В., Мартинюк О.В. Параболічні псевдодиференціальні рівняння з аналітичними символами у просторах типу S: Монографія. – Чернівці: Технодрук, 2019. – 280 с. 2. Петришин Р.І., Житарюк І.В., Мартинюк О.В., Колісник Р.С. Задачі з параметрами. Практикум. Частина 1. Навч. посібник. – Київ: Видавництво «Людмила», 2021. – 544 с. 3. Лавренчук В.П., Настасієв П.П., Мартинюк О.В., Кондур О.С. Вища математика. Загальний курс. Ч.1. Лінійна алгебра й аналітична геометрія: Навч. посібник. – Чернівці: Книги - ХХІ, 2010. – 319 с. (Лист Міністерства освіти і науки України про надання грифу № 1.4/18-Г-239 від 28.01.2008 року) 4. Лавренчук В.П., Мартинюк О.В., Настасієв П.П., Олійник Н.П. Вища математика. Загальний курс. Ч.1. Лінійна алгебра й аналітична геометрія: Навчальний посібник. – Чернівці : Рута, 2006. – 178 с. 5. Лавренчук В.П., Мартинюк О.В., Настасієв П.П. Вища математика. Загальний курс. Ч.2. Математичний аналіз і диференціальні рівняння: Навчальний посібник. – Чернівці : Рута, 2006. – 319 с. 6. Лавренчук В.П., Настасієв П.П., Мартинюк О.В., Кондур О.С. Вища математика. Загальний курс. Ч.1. Лінійна алгебра й аналітична геометрія: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги - ХХІ, 2009. – 319 с. 7. Лавренчук В.П., Настасієв П.П., Мартинюк

О.В., Кондур О.С. Вища математика. Загальний курс. Ч.2. Математичний аналіз і диференціальні рівняння: Навчальний посібник. – Чернівці: XXI, 2009. – 556 с. Індекс Гірша – 2

Стажування:

1. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» «Управління людськими ресурсами», 18-31 травня 2021 р. 30 годин, (1 кредит ECTS)

О.В. Ковтун – керівник центру неперервної освіти ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Свідоцтво про підвищення кваліфікації ПК 43/18_31.05.2021/14, Реєстраційний № 039/21

2. ТОВ «ЕДЮКЕЙШНАЛ ЕРА», (ЄДРПОУ: 42502643), «Академічна доброчесність», 27-28 березня 2021 р. 4 години, Тарас Тимочко, координатор Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP), Американські Ради зміжнародної освіти ТОВ «ЕДЮКЕЙШНАЛ ЕРА», (ЄДРПОУ: 42502643) безоплатно.

*Сертифікат у базі проекту EdEra <https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/ed-era/cert/7d0caocdbe5d46e9bbd280eod16f2f8/valid.html>

3. ТОВ «ЕДЮКЕЙШНАЛ ЕРА», (ЄДРПОУ: 42502643), «#blend_IT: ОПАНУЄМО ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ», для викладачів, керівників та працівників адміністрації закладів вищої освіти Онлайн-курс, січень-лютий 2021р., 3 кредити, 9 годин. *Сертифікат у базі проекту

							EdErahttps://s3-eu-west-1.amazonaws.com/ed-era/cert/2674e84c44854834b1e043b9114ff873/valid.html
134495	Гажук-Котик Лілія Георгіївна	асистент, Основне місце роботи	Філологічний факультет	Диплом кандидата наук ДК 058945, виданий 14.04.2010	16	Українська мова (за професійним спрямуванням)	<p>1. Культура фахового мовлення: навчальний посібник / Укл.: Н. Д. Бабич, К. Ф. Герман, А. А. Ковтун, К. М. Лук'янюк, Н. І. Рудьова, М. С. Скаб, М. В. Скаб; за заг. ред. Н. Д. Бабич. 4-е вид., уточн. й доповн. – Чернівці: Книги–ХХІ, 2014. – 556 с.</p> <p>2. Гажук-Котик Л. До історії вивчення іменної системи словозміни говірок української мови Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук.праць / наук. ред. Б. І. Бунчук. – Чернівці: Рута, 2008. – Вип. 428–429. – С. 73–77.</p> <p>3. Гажук-Котик Л. Інтерферентні явища в системі ступенювання прикметників укр. говірок Північної Буковини // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. праць / наук. ред. Б. І. Бунчук. – Чернівці: ЧНУ, 2009. – Вип. 475–477. – С. 627–633.</p> <p>4. Попович Н. М., Гажук-Котик Л. Г. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. - 144 с.</p> <p>5. Гажук-Котик Л. Г. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. – 120 с.</p> <p>Індекс Гірша – 1 Стажування: ВДНЗ “Буковинський державний університет, кафедра суспільних наук та українознавства, 22.05.2019 - 16.05.2019. Тема: «Вивчення досвіду та нових методик викладання курсу “Українська мова за професійним спрямуванням»». Наказ №341 - від 20.05.2019 р., Посвідчення №03/5 від 16.06.2019 р.</p>

17224	Дробіна Лілія Миколаївна	асистент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Диплом кандидата наук ДК 001939, виданий 22.12.2011	13	Актуальні питання історії та культури України	<p>1. Методичні рекомендації з курсу «Актуальні питання історії та культури України» (для студентів неспеціальних факультетів) / Укл.: Дробіна Л.М. – Чернівці, 2017. – 124 с.</p> <p>2. Методичні рекомендації з курсу «Актуальні питання історії та культури України» (для студентів неспеціальних факультетів) / вид. 2-ге доповнене/ Укл.: Дробіна Л.М. – Чернівці, 2018. – 124 с.</p> <p>3. Методичні рекомендації з написання та оформлення курсових та магістерських робіт з напрямів 014.03 Середня освіта (історія), 032 Історія та археологія / Упор.: Дробіна Л.М., Добржанський С.О., Яценюк Г.М., Скорейко Г.М. – Чернівці, 2017. – 27 с.</p> <p>4. Дробіна Л.М. Основні аспекти соціальної політики українських урядів у роки національної революції 1917-1921 рр. // XI Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція присвячена 100-річчю Української національної революції. Тези доповідей, Чернівці, 20–21 жовтня 2017 р. / Наук. ред. О.В. Добржанський. – Чернівці: Технодрук, 2017. – С. 66-68 (0,12 д.а.)</p> <p>5. Дробіна Л.М. Основні аспекти соціальної політики українських урядів у роки національної революції 1917-1921 рр. // Питання історії України. Збірник наукових праць кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. – Чернівці: Технодрук, 2017. – Т. 19. – С. 26-32.</p> <p>6. Дробіна Л.М. Соціально-страхова допомога радянської повоєнної системи в західних областях</p>
-------	--------------------------------	---	--	---	----	--	--

УРСР / Лілія Дробіна
// Науковий вісник
Чернівецького
університету імені
Юрія Федьковича:
Історія. – Чернівці:
Чернівецький нац. ун-
т, 2018. – №1 – С.105-
114. // ICV
(Scopernicus) = ICV
2016:
49.63.Посилання на
базу даних з імпаکت-
фактором журналу:
<https://journals.indexscopernicus.com/search/details?id=43728>

7. Дробіна Л.М.
Феномен українських
чумаків у працях
науковців // Науковий
вісник Чернівецького
університету імені
Юрія Федьковича:
Історія. - Чернівці:
Чернівецький нац. ун-
т, 2020. - № 1. - С. 104-
112.ICV (Scopernicus) =
ICV 2016: 49.63
Посилання на базу
даних з імпаکت-
фактором журналу:
<https://journals.indexscopernicus.com/search/details?id=43728>

8. Дробіна Л.М.
Становлення
радянської системи
пенсійного
забезпечення в
західних областях
України // «Розвиток
сучасного суспільства
в умовах глобальної
нестабільності»:
матеріали
міжнародної науково-
практичної конференц
ії (м. Одеса, Україна,
8–9 травня 2020
року). – Одеса: ГО
«Причорноморський
центр досліджень
проблем суспільства»,
2020. - С. 14-18.

9. Дробіна Л.М.
Радянська фінансова
«допомога»
військовослужбовцям
в західних областях
України після Другої
світової війни //
Науковий вісник
Чернівецького
університету імені
Юрія Федьковича:
Історія. – Чернівці:
Чернівецький нац. ун-
т, 2021. - С. 120-
130.ICV (Scopernicus) =
ICV 2016: 49.63.
Посилання на базу
даних з імпакт-
фактором журналу:
<https://journals.indexscopernicus.com/search/details?id=43728>

10. Дробіна Л.М. Каси
взаємодопомоги як
громадські форма
допомоги повоєнного

						<p>суспільства // Сучасний рух науки: тези доп. XII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 1-2 квітня 2021 р. - Дніпро, Україна, 2021. - Т. 1. - С. 443-446.</p> <p>Стажування: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, кафедра історії України, 25.11.2020 - 11.01.2021 рр. Тема: «Вдосконалення теми «Становлення колгоспної системи в південно-західних областях України». Довідка №5/21 видана 20.01.2021 р. Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка.</p>	
68272	Волков Роман Анатолійович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	<p>Диплом доктора наук ДН 002419, виданий 23.01.1996,</p> <p>Диплом кандидата наук БЛ 020253, виданий 03.08.1988,</p> <p>Атестат професора ПР 005019, виданий 24.10.2007</p>	36	Молекулярна біологія	<p>Автор близько 300 наукових праць, з яких 15 навчально-методичних посібників, 123 статі у вітчизняних та закордонних наукових виданнях (зокрема, 37 статей у високо цитованих журналах Q1/Q2, що реферуються у БД Scopus та WoS) та 4 патенти.</p> <p>Заслужений діяч науки і техніки України. Член Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки та технологій, голова секції 15 «Біологія, біотехнологія та актуальні проблеми медичних наук» Експертної ради МОНУ, член Наукової ради МОНУ, член спеціалізованих вчених рад Д76.051.05 та Д26.245.01, член редколегії 2 міжнародних (CytologyandGenetics – Scopus, WoS; OpenAgricultureJournal - Scopus) та 2 українських (Фізіологія рослин і генетика – кат. Б; Біологічні системи – кат. Б) наукових журналів. Керівник 9 кандидатських дисертацій 1.IvanovychY.I., UdovychenkoK.M., BublikM.O., VolkovR.A.ISSR-</p>

						<p>PCR fingerprinting of Ukrainian sweetcherry (<i>Prunus avium</i> L.) cultivars. – <i>Cytology and Genetics</i>. – 2017. – Vol. 51, No 1. – P. 40-47. IF (Scopus) = 0.38</p> <p>2. Fedoriak M.M., Tymochko L.I., Kulmanov O.M., Volkov R.A., Rudenko S.S. Monitoring of honey bee (<i>Apis mellifera</i> L.) colony losses after the winter 2015-2016 in Ukraine. – <i>Ukrainian Journal of Ecology</i> – 2017. - Vol. 7, No 4. - P. 604-613.</p> <p>3. Ishchenko O.O., Panchuk I.I., Andreev I.O., Kunakh V.A., Volkov R.A. Molecular organization of 5S ribosomal DNA of <i>Deschampsia antarctica</i>. - <i>Cytology and Genetics</i>. – 2018. - Vol. 52, No 6. - P. 416-421. IF (Scopus) = 0.38</p> <p>4. Cherevatov O.V., Panchuk I.I., Kerek S.S., Volkov R.A. Molecular diversity of the CoI-CoII spacer region in the mitochondrial genome and the origin of the Carpathian bee. – <i>Cytology and Genetics</i>. – 2019. – Vol. 53, No 4. – P. 276–281. IF (Scopus) = 0.38</p> <p>Стажування: Університет м. Тюбінген (Німеччина), кафедра загальної генетики, стипендія Олександра Гумбольдта (AvH), 5.10.2010 – 8.11.2010, «Клонування та секвенування генів 5S рРНК у <i>Acer camppestre</i>» наказ № 499 – ОП від 30.09.2010. Довідка про стажування. Хуаяньський Нормальний Університет м. Хуаян (Китай). Наказ № 381-від 31.05.2019 Scopus H-index = 15</p>	
49527	Кеца Оксана Віталіївна	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2002, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом кандидата наук ДК 045067,	14	Вірусологія	<p>1. Кеца О.В. Основи біоінформатики: навч.-метод. посібник / О.В. Кеца. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2018. – 192 с.</p> <p>2. Ketsa O. V., Marchenko M. M. Free radical oxidation in liver mitochondria of tumor-bearing rats and its correction by essential lipophilic</p>

				<p>виданий 13.02.2008, Атестація доцента ДЦ 029711, виданий 23.12.2011</p>			<p>nutrients. Ukr. Biochem. J., 2020, Vol. 92, N 1. P.127-134. (Scopus)</p> <p>3. Основи вірусології : навч.- метод. посібник з лаб. практикуму / уклад. І .О. Шмараков, О. В. Кеца. – 2- е видання, перероблене. – Харків: Мачулін, 2015. – 160 с.</p> <p>4. Shymanskyi I. O., Ketsa O. V., Marchenko M. M., Veliky M. M. Liver cytochrome P450-hydroxylation system of tumor-bearing rats under the influence of ω-3 polyunsaturated fatty acids and vitamin D3 // Ukr. Biochem. J. – 2018. – Vol. 90, № 4. – P. 36-44. (Scopus)</p> <p>5. Кеца О.В., Боднарюк Н.І., Борщовецька В.Л., Марченко М.М. Стан системи згортання крові щурів за умов впливу лазерного опромінення у різних часових параметрах / Медична та клінічна хімія. – 2019. – Т.21, №3. – С. 190-191. Нагороджена Грамотою Міністра освіти і науки України. Автор понад 140 наукових та науково-методичних публікацій, Індекс Гірша – 3 Стажування: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, кафедра вірусології, кафедра мікробіології та імунології, кафедра біофізики та медичної інформатики (з 21.01.2020 р. по 31.01.2020 р.; з 10.02.2020р. по 21.02.2020р. з 16.03.2020 р. по 27.03.2020 р.), сертифікат №056/1120 від 16.09.2020 р.</p>
144957	Івасюта Марина Ігорівна	асистент, Основне місце роботи	Філологічний факультет	<p>Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2002, спеціальність: 030501 Українська мова та література, Диплом кандидата наук</p>	15	Риторика	<p>Співавтор трьох навчальних посібників з української мови за професійним спрямуванням (рекомендовано Вченою радою ЧНУ). 1.Івасюта М. Словесні образи-символи в поетичних творах Михайла Івасюка. - Молодий вчений, 2019. - № 8. - С. 268-272. 1. Івасюта М. Мовні</p>

				ДК 053566, виданий 08.07.2009			<p>символи в новелах Галини Пагутяк. Науковий вісник Чернівецького університету: зб. наук.праць. Вип. 22 (821): Романо-слов'янський дискурс. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. - С. 39-46.</p> <p>2. Івасюта М. Лінгвостилістичні студії Надії Бабич. Лінгвостилістичні студії. - вип. 9, 2018 - С. 63-73, doi:10.29038/2413-0923-2018-9-63-73.</p> <p>3. Івасюта М. І. Функціонування анімалістичних словесних образів-символів у творах Юрія Федьковича / Марина Івасюта // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук.статей / наук. ред. Б. І. Бунчук. – Чернівці : Чернівецький національний університет, 2016. – Вип. 770. Слов'янська філологія. – С. 168–171.</p> <p>4. Івасюта М. Регіональний аспект дослідження української мовної символіки як виразника українського менталітету: історія та перспективи. Українська мова у житті та діяльності еліти в Україні протягом віків. Культура, наука, освіта, релігія, суспільство, політика / Język ukraiński w życiu i działalności elit na Ukrainie na przestrzeni wieków Kultura, nauka, oświata, religia, społeczeństwo, polityka : збірник наукових праць; ред. В. Мокрий. - Краків : Видавництво „Швайпольт Фіоль”, 2015. - С. 129-138.</p> <p>Стажування: Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, кафедра сучасних європейських мов, січень – лютий 2018 р.</p>
207829	Марценяк	начальник			о	Вікова	1.Доцюк Л.Д., Козік

Ігор
Валеріанови
ч

анатомія та
фізіологія з
основами
гігієни

Н.М., Марценяк І.В.,
Куковська І.Л., Логуш
Л.Г. Раціональне
застосування
безрецептурних
препаратів при
найпоширеніших
захворюваннях:
Посібник для
самостійної роботи та
дистанційного
навчання студентів. –
Чернівці, 2018.
2. Куковська І.Л.,
Луканьова С.М.,
Марценяк І.В.
Соціально-педагогічні
умови формування
культури здоров
'язбереження як
світоглядної
орієнтації студентів
ВНЗ. – Соціальна
робота та соціальне
забезпечення в
структурі соціальної
політики України:
матеріали відео-
конференції. 21-22
квітня 2016 р. –
Чернівці:
Чернівецький нац. ун-
т, 2016. – С.233-236.
3. Irina Kukovska,
Siergej Babczuk, Igor
Marceniak.
Формування норм
безпечної поведінки
та профілактика
травматизму
освітніми засобами. –
Kształcenie zawodowe v
perspektyvie
wspolczesnych
uvaronkowan
spolecznych // Kielce:
Wydawnictwo
Universytetu Jana
Kochanowskiego, 2015.
– Р.289-300.
4. Цигикало О.В.,
Олійник І.Ю.,
Марценяк І.В.
Наочність у сучасних
методиках
викладання анатомії.
// Науковий вісник
Ужгородського ун-ту,
серія «Медицина». –
2015. – Вип.2 (52). – С.
172-174.
5. Ячнюк Ю.Б.,
Мосейчук Ю.Ю.,
Ячнюк І.О., Воробйов
О.О., Романів Л.В.,
Марценяк І.В.
Відновлювальні
засоби у фізичній
культурі і спорті:
навчальний посібник
для студентів вищих
навчальних закладів
освіти України III-IV
рівнів акредитації. –
Чернівці: ЧНУ, 2010.
– 387 с. (Гриф МОН
(лист № 1/11-4937 від
10.06.2010 р.)
6. Фізіологія людини:
навч.-метод. посіб. /
Укл. Л.С. Язловицька,

						<p>Г.Г. Савчук, І.В. Марценяк. – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2010. – 159 с.</p> <p>7.Цигикало О. В. Наочність у сучасних методиках викладання анатомії людини / О. В. Цигикало, І.Ю. Олійник, І.В. Марценяк // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Медицина. - 2015. - Вип. 2. - С. 172-174. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UNUMED_2015_2_40</p> <p>Стажування: Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка 2019 р..</p>
47880	Москалик Галина Георгіївна	доцент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	Диплом кандидата наук ДК 013768, виданий 13.03.2002, Атестат доцента ДЦ 012475, виданий 20.04.2006	22	Екологія <p>1. Москалик Г.Г. Екологія рослин: навч. посібник. - Чернівці : Чернівецький національний ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. - 132 с.</p> <p>2. Федоряк М., Москалик Г., Легета У., Зароченцева О. Основи екології: посібник. – Чернівці : ЧНУ, 2020. – 126 с.</p> <p>3. Факторна екологія: практикум / Укл. Москалик Г.Г. – Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2019. – 76 с.</p> <p>4. Федоряк М.М. Основи екології : навч. пос. [Гриф МОНУ] /М.М. Федоряк,Г.Г. Москалик. – Чернівці: ЧНУ, 2013. – 336 с.</p> <p>5. Москалик Г.Г., Федоряк М.М. Основи екології : інструктивно-методичні матеріали для самостійної роботи студентів небіологічних спеціальностей / Г.Г. Москалик, М.М. Федоряк. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. – 108 с.</p> <p>6. Fedoriak M., Kulmanov O., Zhuk A., Shkrobanets O., Tymchuk K., Moskalyk G., ... & Angelstam P. Stakeholders' views on sustaining honey bee health and beekeeping: the roles of ecological and social system drivers. Landscape</p>

						<p>Ecology, 2021. 36(3), 763-783.(Scopus) Автор понад 100 наукових та науково-методичних публікацій. Індекс Гірша – 1. Стажування: 1. Національний транспортний університет (м. Київ), 2017 р. Тема: «Формування екологічних компетенцій в умовах глобальних ризиків».Наказ № 599 Сертифікат № 178/17. 2. Київський Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова, Інститут природничо-географічної освіти та екології, кафедра екології, 08.10-08.11.2013 р.Тема: «Аутекологія. Специфіка викладання екологічних дисциплін у ВНЗ»</p>	
71186	Николайчук Іванна Михайлівна	асистент, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	<p>Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2010, спеціальність: 070303 Біохімія, Диплом кандидата наук ДК 012577, виданий 28.03.2013</p>	9	Загальна біохімія	<p>1. Копильчук Г.П., Николайчук І.М. Лабораторний практикум із біохімії: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 144 с. 2. Kopylchuk H.P., Nykolaichuk I.M., Lylyk I.S. Indexes of citrulline metabolism in rat liver under the toxic injury against the background of alimentary protein deficiency. Ukr. Biochem. J. 2020; V. 92. Iss. 1. P. 113-119. 3. Kopylchuk H.P., Nykolaichuk I.M., Zhuretska O.M. Rat liver arginase system under acetaminophen-induced toxic in jury and protein deprivation. Ukrainian Biochemical Journal. 2017. V. 89(2), P. 92-98. DOI: 10.15407/ubj89.02.092 4. Kopylchuk H. P., Nykolaichuk I.M. Asic components of glutathion system in rat erythrocytes under conditions of toxic damage on the background of an alimantal protein lack. Scientific Herald of Chernivtsi University. Biology (Biological Systems). 2020. V. 12, N. 1. P. 31-38. 5. Копильчук Г.П.,</p>

						<p>Николайчук І.М., Калюжна Ю.А. Особливості метаболічних перетворень гомоцистеїну та цистеїну в гепатоцитах щурів за умов нутрітивного дисбалансу. Scientific Herald of Chernivtsi University. Biology (Biological Systems). 2020. Т. 12, вип. 2. С. 141-149.</p> <p>6. Копильчук Г.П., Николайчук І.М., Кузяк О.М. Вміст оксиду азоту та S-нітрозотіолів у клітинах печінки щурів за умов різного забезпечення харчового раціону макронутрієнтами. Scientific Herald of Chernivtsi University. Biology (Biological Systems). 2020. Т. 12, вип. 2. С. 187-195.</p> <p>Індекс Гірша (Scopus) – 2</p> <p>Стажування: Київський національний університет імені Тараса Шевченка Інститут біології та медицини, кафедра біохімії, біофізики та медичної інформатики, 2020 р. Сертифікат № 056/1122, 2020 р.</p>	
68867	Копильчук Галина Петрівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	<p>Диплом доктора наук ДД 000506, виданий 22.12.2011,</p> <p>Диплом кандидата наук БЛ 022523, виданий 27.09.1989,</p> <p>Атестат доцента ДЦ 000243, виданий 26.02.1998,</p> <p>Атестат професора ПР 008740, виданий 31.05.2013</p>	33	Загальна цитологія	<p>1. Копильчук Г.П. Загальна цитологія: підручник / Г.П. Копильчук. – Чернівці : Друк Арт, 2013. – 320 с. Затверджено Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України як підручник для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним бакалавра з напрямку підготовки «Біологія» (лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-17253 від 06.11.12)</p> <p>2. Копильчук Г.П., Кеца О.В. Загальна цитологія: Навчальний посібник. – 2-е видання, перероблене. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 256 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів біологічних</p>

						<p>спеціальностей вищих навчальних закладів (лист № 14/18-Г-806 від 04.04.08)</p> <p>3. Копильчук Г.П. Загальна цитологія: Навчальний посібник. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2008. – 304 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів (лист № 14/18-Г-806 від 04.04.08)</p> <p>4. Копильчук Г.П., Кеца О.В. Загальна цитологія: робочий зошит для лабораторних занять. – 4-е видання, переробл. – Харків: Мачулін, 2015. – 120 с.</p> <p>5. Копильчук Г.П., Кеца О.В. Загальна цитологія : робочий зошит для лабораторних занять.- 3-є вид., доповн. та перероблене – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 144с.</p> <p>6. Копильчук Г.П., Кеца О.В. Тестові завдання з цитології. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 184 с. Стажування: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини», кафедра біохімії та кафедра цитології, гістології та репродуктивної медицини. Сертифікат № 056/894 від 26.12.2017</p>	
41101	Колісник Руслана Степанівна	доцент, завідувач, Основне місце роботи	Факультет математики та інформатики	<p>Диплом спеціаліста, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2001, спеціальність: 050106 Облік і аудит, Диплом кандидата наук ДК 031864, виданий 13.12.2005, Атестат доцента 12ДЦ 020151, виданий 30.10.2008</p>	21	ІТ та онлайн-сервіси в професійній діяльності вчителя	<p>1.Петришин, Р.І., Житарюк І.В., Колісник, Р.С. Математика для випускників ЗЗСО. Частина 1. Числа. Вирази. Повторювальний курс: навч. посібник. Київ: Людмила, 2020. – 344 с.</p> <p>2. Петришин, Р.І., Житарюк І.В., Мартинюк О.В., Колісник, Р.С. Задачі з параметрами. Практикум. Частина 1: Навч. посібник. Київ: Людмила, 2021. – 544 с</p> <p>3. Житарюк І.В.,</p>

							<p>Колісник Р.С., Сікора В.С. Методичні особливості розв'язування задач з стереометрії у старшій школі // Pedagogy and Psychology.- IV(49) Issue:103.-2016 – P.61-64.</p> <p>Стажування: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, кафедра математики, стажування.Тема: «Інноваційні методи і технології при підготовці майбутніх вчителів математики та інформатики у ЗВО» (з 9.11. 2020р. по 25.02. 2021р., 180 год.), Довідка №25/21 від 10.03.2021р. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Освітній курс «Цифрові інструменти в освітній діяльності» (60 год.) (з 1.06.21р. по 18.06.21р.). Сертифікат ПК 07/01_18.06.2021/13</p>
68867	Копильчук Галина Петрівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	<p>Диплом доктора наук ДД 000506, виданий 22.12.2011,</p> <p>Диплом кандидата наук БЛ 022523, виданий 27.09.1989,</p> <p>Атестат доцента ДЦ 000243, виданий 26.02.1998,</p> <p>Атестат професора ПР 008740, виданий 31.05.2013</p>	33	Загальна біохімія	<p>1.Копильчук Г.П., Николайчук І.М. Лабораторний практикум із біохімії: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 144 с.</p> <p>2. Копильчук Г.П., Николайчук І.М. Біохімія: тест. завдання з лаб. практикуму: навч.-метод. посібник. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2019. – 112 с.</p> <p>3. Копильчук Г.П. Функціональна біохімія: підручник / Г.П. Копильчук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2018. – 344 с.</p> <p>4. Робочий зошит з біохімії / Г.П. Копильчук, О.М. Волощук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-тет, 2016. – 88 с.</p> <p>5.Korylchuk H. P., Nykolaichuk I. M., Lylyk I. S. Indexes of citrulline metabolism in rat liver under the toxic injury against the background of</p>

						<p>alimentary protein deficiency. Ukr. Biochem. J. 2020; V. 92. Iss. 113-119. doi: https://doi.org/10.15407/ubj92.01.113.</p> <p>Стажування: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини», кафедра біохімії та кафедра цитології, гістології та репродуктивної медицини. Сертифікат № 056/894 від 26.12.2017</p>	
74138	Марченко Михайло Маркович	директор, професор, Основне місце роботи	Інститут біології, хімії та біоресурсів	<p>Диплом доктора наук ДН 000543, виданий 28.06.1993, Диплом кандидата наук МБЛ 022202, виданий 30.12.1975, Атестат доцента ДЦ 058727, виданий 27.10.1982, Атестат професора ПР 000171, виданий 31.05.1995</p>	43	Загальна біохімія	<p>Заслужений діяч науки і техніки України, академік АН Вищої школи України, відмінник освіти України, лауреат премії НАН України ім. О.В. Палладіна, член комісії з експертизи дисертаційних робіт з біології Міністерства освіти і науки України, член президії навчально-методичної ради з біології Міністерства освіти і науки України, член наукової комісії Наукової ради Міністерства освіти і науки України секції «Біологія, біотехнологія, харчування, наука про життя», Державної цільової науково-технічної та соціальної програми «Наука в університетах»; член редколегії журналів «Клінічна та експериментальна патологія», «Біологічні студії», «Біологічні системи».</p> <p>Керівник 13 кандидатських, 3 докторських дисертацій.</p> <p>1. Біохімічні аспекти функціонування ретиноїдів : монографія / М. М. Марченко, І. О. Шмараков, В. Л. Борщовецька. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 112 с.</p> <p>2. Марченко М.М., Кеца О.В., Великий В.В. Біохімічна трансформація ксенобіотиків у організмі / монографія. –</p>

						<p>Чернівці: Чернівецький національний університет, 2011. – 285 с.</p> <p>3. Shymanskyi I. O., Ketsa O. V., Marchenko M. M., Veliky M. M. Livercytochrome P450-hydroxylation system of tumor-bearing rats under their fluence of ω-3 polyunsaturated fatty acid and vitamin D3 // Ukr. Biochem. J. – 2018. – Vol. 90, N 4. – С. 36-44.</p> <p>4. Пат. № 115978. А61К35/74. Спосіб пробіотичної превентивної корекції бісфенол А-індукованого токсичного ураження печінки / Шмараків І. О., Борщовецька В. Л., Марченко М. М.; опуб. Бюл. № 9, від 10.05.2017.</p> <p>5. Ketsa O.V., Marchenko M.M., Shmarakov I.A. Role of mitochondrial NO-synthase in the implementation of antitumor effects of polyunsaturated fatty acids in the model of Guerin's carcinoma under in vivo conditions / Voprosy Onkologii. – 2018. – V. 64, № 1. – P. 138-143.</p> <p>6. Кеца О.В., Марченко М.М., Шмараків І.О. Вплив ω-3 поліненасичених жирних кислот на функціонування монооксигеназної системи мікротомної фракції печінки щурів-пухлиноносців // Фізіол. журн. – 2018. – Т.64, №2. – С.19-25.</p> <p>Стажування: Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини», кафедра біохімії, Сертифікат №056/893 від 26.12.2017</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
----------------------------------	---------------------------	---	-----------------	----------------------------

	навчання, визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)			
<p><i>ПР18. Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції. Володіє прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміє проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.</i></p>	☐	<p>Основи наукових досліджень та історія науки</p>	<p>словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.</p>	<p>поточні контрольні роботи; поточне тестування; модульні контрольні роботи; захист індивідуальних навчально-дослідних завдань; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.</p>
		<p>Педагогіка з основами пед. майстерності</p>	<p>пояснення, лекція, бесіда, вправи, робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач.</p>	<p>контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи.</p>
		<p>Психологія (загальна, вікова та педагогічна)</p>	<p>Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач</p>	<p>відвідуваність занять; робота на семінарах; самостійна робота (підготовка до семінарів, дискусій, модульних контрольних робіт); самостійне відпрацювання деяких завдань до курсу; індивідуальна робота (консультування з викладачем із складних для розуміння питань курсу, а також із питань, що пов'язані з виконанням індивідуальних творчих завдань, підготовка творчих завдань, виступ на наукових конференціях); експрес-опитування на лекціях; написання залікових контрольних робіт; інші види індивідуальних та групових завдань.</p>
		<p>Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах</p>	<p>Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з літературою; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач; інтерактивне навчання.</p>	<p>Контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи.</p>
		<p>Риторика</p>	<p>словесні, наочні та практичні, зокрема: лекція, пояснення, розповідь, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, практичні роботи, вправи. Залежно від типу</p>	<p>засоби усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, презентації результатів виконаних завдань; засоби письмового контролю: контрольні роботи,</p>

	<p>пізнавальної діяльності, застосовуємо методи інформаційно-рецептивний (опрацювання наукової й навчально-методичної літератури), репродуктивний (виконання вправи за зразком), проблемний (підготовка презентацій), евристичний (есе, публічні виступи), дослідницький (проекти, дискусії).</p> <p>З-поміж методів стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності у курсі викладання риторики активно застосовуємо ділові та рольові (драматизація) ігри, дискусії і диспути, створення ситуації емоційно-моральних переживань, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості (метод цікавих аналогій, ефект дивування, зіставлення наукових і життєвих (побутових) пояснень явища тощо).</p>	<p>модульне письмове тестування, підсумкове тестування, самостійні роботи, виконання вправ, написання есе, рефератів; засоби самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.</p>
Вступ до спеціальності	<p>словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: ілюстрація зображень, презентації; активні (проблемні семінари, тематичні дискусії)</p>	<p>модульні контрольні роботи; оцінювання доповідей на семінарських заняттях; участь в дискусіях під час проведення семінарських занять; підготовка доповідей і презентацій; тестування</p>
Методика викладання біології та основ здоров'я	<p>словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.</p>	<p>контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); есе; графічні роботи; розробки планів-конспектів уроків і виховних заходів; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи; інші види індивідуальних та групових завдань.</p>
Ознайомлювальна педагогічна практика	<p>словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.</p>	<p>проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та інші види індивідуальних та групових завдань.</p>
Педагогічна практика	<p>словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів);</p>	<p>відвідування та аналіз уроків; підготовка та проведення залікових уроків; розробка планів-конспектів; проведення позакласного заходу; сценарій позакласного заходу; оформлення звітної</p>

			навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	документації та її належне оформлення
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально- виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
		Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури	екзамен
<i>ПР16. Знає загальні закономірності, механізми становлення й розвитку психічних процесів, властивостей, станів та форм людської особистості; особливості формування особистості в різні вікові періоди, фактори регуляції поведінки особистості; основи соціальної психології груп і колективу.</i>	☐	Педагогіка з основами пед. майстерності	пояснення, лекція, бесіда, вправи, робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач.	контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи
		Психологія (загальна, вікова та педагогічна)	Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач.	робота на семінарах; самостійна робота (підготовка до семінарів, дискусій, модульних контрольних робіт); самостійне відпрацювання деяких завдань до курсу; індивідуальна робота (консультування з викладачем із складних для розуміння питань курсу, а також із питань, що пов'язані з виконанням індивідуальних творчих завдань, підготовка творчих завдань, виступ на наукових конференціях); експрес- опитування на лекціях; написання залікових контрольних робіт; інші види індивідуальних та групових завдань.
		Методика соціально- виховної роботи в сучасних умовах	Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з літературою; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально- виховного процесу; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач; інтерактивне навчання.	Контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи.
		Інклюзивна освіта	розповідь; пояснення, лекція, бесіда, семінар, робота з літературою, педагогічні дослідження, написання рефератів, моделювання навчально-	усна чи письмова відповідь студента (тестування, есе, реферат, творча робота), а також самоконтроль, взаємоконтроль студентів

		Ознайомлювальна педагогічна практика	виховного процесу. словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та інші види індивідуальних та групових завдань.
		Педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	відвідування та аналіз уроків; підготовка та проведення залікових уроків; розробка планів-конспектів; проведення позакласного заходу; сценарій позакласного заходу; оформлення звітної документації та її належне оформлення
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків
		Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
<p><i>ПР15. Застосовує базові знання з медико-біологічних дисциплін з метою розкриття норми та адаптації до фізичних навантажень, негативного впливу довкілля на здоров'я людини, пояснює гігієнічні основи раціонального харчування; гігієнічні особливості занять руховою активністю людей різних вікових груп. Описує основні ознаки невідкладних станів та захворювань різних систем організму людини; уміє та демонструє здатність надавати першу допомогу постраждалим.</i></p>	☐	Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, алгоритмів, зображувальних об'єктів, моделей, комп'ютерна презентація); практичні (відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах)	поточне вибіркове опитування на лекціях; перевірка готовності до практичного заняття; реферативні доповіді; поточне тестування; вирішення ситуаційних задач; відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах.
		Фізіологія людини і тварин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань.	модульні контрольні роботи; тестові завдання; лабораторні роботи.
		Вікова анатомія та фізіологія з основами гігієни	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; робота з літературою; візуалізація, ілюстрація, демонстрація, спостереження; складання висновків.	усне опитування, письмове опитування, експрес-опитування; тестові завдання; активність на заняттях; підготовка презентацій; контрольна робота, екзамен.

		Анатомія людини	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій); розв'язання тестових завдань	захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист кваліфікаційної роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
		Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
<p><i>ПР10. Застосовує сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності з метою планування, виконання, та аналізу даних з подальшою презентацією результатів експериментальних досліджень в галузі біології та здоров'я людини.</i></p>	☐	Основи загальної хімії	пояснювальні ілюстративні й (лекція, розповідь); наочні: презентації; лабораторна робота.	модульне письмове тестування; оцінювання письмового виконання завдань; контроль засвоєння знань та набуття умінь і навичок при виконанні лабораторних робіт здійснюється шляхом їх захисту й оцінювання.
		Основи наукових досліджень та історія науки	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	поточні контрольні роботи; поточне тестування; модульні контрольні роботи; захист індивідуальних навчально-дослідницьких завдань; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
		Біометрія з основами інформатики	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; вправи, розв'язування ситуаційних задач.	захист лабораторних робіт; контрольні роботи, стандартизовані тести
		ІТ та онлайн-сервіси в професійній діяльності вчителя	пояснення, лекція, інструктаж; виконання лабораторних і практичних завдань, демонстрація, комп'ютерна презентація; робота з літературою; відпрацювання практичних навичок.	усне та експрес-опитування; лабораторні роботи; тестові завдання; плани-конспекти уроків; презентації результатів виконаних завдань; індивідуальні та командні проекти;
		Методика викладання біології та основ здоров'я	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); есе; графічні роботи; розробки планів-конспектів уроків і виховних заходів; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи;

			інші види індивідуальних та групових завдань.	
		Педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	
		Комплексний кваліфікаційний іспит	екзамен	
		Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	
<p>ПР14. Вміє комбінувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для формування здорового способу життя, розвитку здоров'язберезливих умінь і навичок, розвитку фізичних якостей у представників різних груп населення, самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини</p>	☐	Педагогіка з основами пед. майстерності	пояснення, лекція, бесіда, вправи, робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач.	
		Психологія (загальна, вікова та педагогічна)	Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач	робота на семінарах; самостійна робота (підготовка до семінарів, дискусій, модульних контрольних робіт); самостійне відпрацювання деяких завдань до курсу; індивідуальна робота (консультування з викладачем із складних для розуміння питань курсу, а також із питань, що пов'язані з виконанням індивідуальних творчих завдань, підготовка творчих завдань, виступ на наукових конференціях); експрес-опитування на лекціях; написання залікових контрольних робіт; інші види індивідуальних та групових завдань.
		Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах	Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з літературою; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних	Контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати; есе; презентації виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на

	задач; інтерактивне навчання.	наукових заходах; контрольні роботи.
Фізіологія людини і тварин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань.	модульні контрольні роботи; тестові завдання; лабораторні роботи.
Методика викладання біології та основ здоров'я	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); есе; графічні роботи; розробки планів-конспектів уроків і виховних заходів; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи; інші види індивідуальних та групових завдань.
Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, алгоритмів, зображувальних об'єктів, моделей, комп'ютерна презентація); практичні (відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах)	поточне вибіркове опитування на лекціях; перевірка готовності до практичного заняття; реферативні доповіді; поточне тестування; вирішення ситуаційних задач; відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах.
ІТ та онлайн-сервіси в професійній діяльності вчителя	пояснення, лекція, інструктаж; виконання лабораторних і практичних завдань, демонстрація, комп'ютерна презентація; робота з літературою; відпрацювання практичних навичок.	усне та експрес-опитування; лабораторні роботи; тестові завдання; плани-конспекти уроків; презентації результатів виконаних завдань; індивідуальні та командні проекти;
Педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	відвідування та аналіз уроків; підготовка та проведення залікових уроків; розробка планів-конспектів; проведення позакласного заходу; сценарій позакласного заходу; оформлення звітної документації
Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.

		Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
<p><i>ПР13. Розробляє навчально-методичні матеріали (навчальні програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та типових програм з урахуванням виду освітньої установи, застосовує педагогічні технології на достатньому рівні, вміє надавати професійні консультації в галузі біології та здоров'я людини, популяризує професійні знання та відстоює науковий світогляд.</i></p>	☐	<p>Методика викладання біології та основ здоров'я</p>	<p>словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.</p>	<p>контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); есе; графічні роботи; розробки планів-конспектів уроків і виховних заходів; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи; інші види індивідуальних та групових завдань.</p>
		<p>Риторика</p>	<p>словесні, наочні та практичні, зокрема: лекція, пояснення, розповідь, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, практичні роботи, вправи. Залежно від типу пізнавальної діяльності, застосовуємо методи інформаційно-рецептивний (опрацювання наукової й навчально-методичної літератури), репродуктивний (виконання вправи за зразком), проблемний (підготовка презентацій), евристичний (есе, публічні виступи), дослідницький (проекти, дискусії). З-поміж методів стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності у курсі викладання риторики активно застосовуємо ділові та рольові (драматизація) ігри, дискусії і диспути, створення ситуації емоційно-моральних переживань, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості (метод цікавих аналогій, ефект дивування, зіставлення наукових і життєвих (побутових) пояснень явища тощо).</p>	<p>засоби усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, презентації результатів виконаних завдань; засоби письмового контролю: контрольні роботи, модульне письмове тестування, підсумкове тестування, самостійні роботи, виконання вправ, написання есе, рефератів; засоби самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.</p>
	<p>Педагогіка з основами пед. майстерності</p>	<p>пояснення, лекція, бесіда, вправи, робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач.</p>	<p>контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи.</p>	
	<p>Ознайомлювальна педагогічна практика</p>	<p>словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та</p>	<p>проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та</p>	

			визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	інші види індивідуальних та групових завдань
		Педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	відвідування та аналіз уроків; підготовка та проведення залікових уроків; розробка планів-конспектів; проведення позакласного заходу; сценарій позакласного заходу; оформлення звітної документації
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
		Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
		Вікова анатомія та фізіологія з основами гігієни	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; робота з літературою; візуалізація, ілюстрація, демонстрація, спостереження; складання висновків.	усне опитування, письмове опитування, експрес-опитування; тестові завдання; активність на заняттях; підготовка презентацій; контрольна робота, екзамен.
<p><i>ПР12. Застосовує сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології і основ здоров'я в загальноосвітній школі, враховує психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів та методи діагностування досягнень учнів, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, готує їх до свідомого вибору життєвого шляху.</i></p>	☐	Методика викладання біології та основ здоров'я	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); есе; графічні роботи; розробки планів-конспектів уроків і виховних заходів; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи; інші види індивідуальних та групових завдань.
		Педагогіка з основами пед. майстерності	пояснення, лекція, бесіда, вправи, робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач.	контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи.
		Психологія (загальна, вікова та педагогічна)	Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з	робота на семінарах; самостійна робота

	літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач.	(підготовка до семінарів, дискусій, модульних контрольних робіт); самостійне відпрацювання деяких завдань до курсу; індивідуальна робота (консультування з викладачем із складних для розуміння питань курсу, а також із питань, що пов'язані з виконанням індивідуальних творчих завдань, підготовка творчих завдань, виступ на наукових конференціях); експрес-опитування на лекціях; написання залікових контрольних робіт; інші види індивідуальних та групових завдань.
Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах	Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з літературою; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач; інтерактивне навчання.	Контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи.
Ознайомлювальна педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та інші види індивідуальних та групових завдань.
Педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	відвідування та аналіз уроків; підготовка та проведення залікових уроків; розробка планів-конспектів; проведення позакласного заходу; сценарій позакласного заходу; оформлення звітної документації та її належне оформлення
Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
Здоров'язбережува-	словесні (розповідь, бесіда,	поточне вибіркове

		льні технології та домедична допомога	лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, алгоритмів, зображувальних об'єктів, моделей, комп'ютерна презентація); практичні (відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах)	опитування на лекціях; перевірка готовності до практичного заняття; реферативні доповіді; поточне тестування; вирішення ситуаційних задач; відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах.
<i>ПР19. Реалізовує свої права і обов'язки як член суспільства</i>	☐	Актуальні питання історії та культури України	розповідь, пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; семінар, візуалізація, панельна дискусія; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач; робота з літературою; навчальні проекти.	виступи на семінарах; модульні контрольні роботи; написання есе, рефератів; ІНДЗ, презентації; усне опитування у вигляді колоквиуму.
		Українська мова (за професійним спрямуванням)	пояснення, лекція, бесіда, вправи, робота з літературою; написання рефератів.	поточні контрольні роботи; підсумкові тести; есе, анотації й інші творчі роботи; студентські презентації та виступи на семінарських заняттях.
		Педагогіка з основами пед. майстерності	пояснення, лекція, бесіда, вправи, робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач.	контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи.
		Філософія	лекція, запитання-бесіда, консультація, дискусія, робота з рекомендованими матеріалами, ілюстрування, демонстрування, розповіді, робота в групах, презентації, відеоматеріали. робота з першоджерельною та нормативною літературою; самостійна робота над індивідуальним та груповим завданням.	тести, усне та письмове опитування; контрольні, самостійні роботи за індивідуальними завданнями; презентації результатів виконання завдань.
		Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах	Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з літературою; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач; інтерактивне навчання.	Контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи.
		Інклюзивна освіта	розповідь; пояснення, лекція, бесіда, семінар, робота з літературою, педагогічні дослідження, написання рефератів, моделювання навчально-виховного процесу.	усна чи письмова відповідь студента (тестування, есе, реферат, творча робота), а також самоконтроль, взаємоконтроль студентів
<i>ПР11. Володіє практичними методами вивчення біології та основ здоров'я, вміє ставити коректні питання,</i>	☐	Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
		Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем,	поточне вибіркове опитування на лекціях; перевірка готовності до

використовує стандартне обладнання, планує, складає проекти та проводить експерименти, збирає та аналізує дані, здійснює ретельний аналіз помилок та критичне оцінювання отриманих результатів.

	алгоритмів, зображувальних об'єктів, моделей, комп'ютерна презентація); практичні (відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах)	практичного заняття; реферативні доповіді; поточне тестування; вирішення ситуаційних задач; відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах.
Педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	відвідування та аналіз уроків; підготовка та проведення залікових уроків; розробка планів-конспектів; проведення позакласного заходу; сценарій позакласного заходу; оформлення звітної документації та її належне оформлення
Основи наукових досліджень та історія науки	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	поточні контрольні роботи; поточне тестування; модульні контрольні роботи; захист індивідуальних навчально-дослідних завдань; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
Гістологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт, демонстрація, спостереження; робота з літературою	контрольні роботи; стандартизовані тести оцінювання протоколів лабораторних робіт
Біорізноманіття (систематика рослин)	словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: ілюстрація зображень, постійних препаратів, муляжів, таблиць, гербарних зразків рослин; презентації; практичні: виконання завдань під час лабораторних занять (виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; репродуктивні (відповіді на запитання під час занять); проблемно-пошукові (розв'язання проблемних завдань).	модульні контрольні роботи, тестування, оцінювання лабораторних занять, усне опитування, співбесіда; оцінювання конкретного прикладного завдання
Біометрія з основами інформатики	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; вправи, розв'язування ситуаційних задач.	захист лабораторних робіт; контрольні роботи, стандартизовані тести
Біофізика	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; розв'язання тестових завдань.	протоколи лабораторних робіт, стандартизовані тести; розрахункові завдання, контрольні роботи, індивідуальні проекти, завдання на лабораторному обладнанні.
Біотехнологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; розв'язування ситуаційних задач;	контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації результатів

			виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	виконаних завдань; завдання на лабораторному обладнанні, об'єктах.
		ІТ та онлайн-сервіси в професійній діяльності вчителя	пояснення, лекція, інструктаж; виконання лабораторних і практичних завдань, демонстрація, комп'ютерна презентація; робота з літературою; відпрацювання практичних навичок.	усне та експрес-опитування; лабораторні роботи; тестові завдання; плани-конспекти уроків; презентації результатів виконаних завдань; індивідуальні та командні проекти;
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист кваліфікаційної роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
<p><i>ПРО9. Володіє різними методами камеральних та польових досліджень, виконує експериментальні польові та лабораторні дослідження, опрацьовує отримані результати математичними методами, створює математичні моделі природних явищ і процесів інтерпретує результати досліджень, дотримується правил академічної доброчесності, володіє різними методами розв'язування задач з біології.</i></p>	☐	Педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	відвідування та аналіз уроків; підготовка та проведення залікових уроків; розробка планів-конспектів; проведення позакласного заходу; сценарій позакласного заходу; оформлення звітної документації та її належне оформлення
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
		Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
		ІТ та онлайн-сервіси в професійній діяльності вчителя	пояснення, лекція, інструктаж; виконання лабораторних і практичних завдань, демонстрація, комп'ютерна презентація; робота з літературою; відпрацювання практичних навичок.	усне та експрес-опитування; лабораторні роботи; тестові завдання; плани-конспекти уроків; презентації результатів виконаних завдань; індивідуальні та командні проекти;
		Біофізика	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; розв'язання тестових завдань.	протоколи лабораторних робіт, стандартизовані тести; розрахункові завдання, контрольні роботи, індивідуальні проекти, завдання на лабораторному обладнанні.
		Метаболічна біохімія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт;	усне опитування з метою контролю засвоєння теоретичних положень,

	ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; розрахунки; аналіз результатів; складання висновків.	протоколи лабораторних робіт, захист лабораторних робіт, практичні завдання (розв'язування ситуаційних задач), проміжний тестовий контроль, іспит
Генетика	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; розв'язування задач; робота з літературою; розв'язання тестових завдань.	модульні контрольні роботи; тестові завдання; лабораторні роботи
Фізіологія та біохімія рослин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; розв'язування ситуаційних задач; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань; завдання на лабораторному обладнанні, об'єктах.
Основи загальної хімії	Пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: презентації; лабораторна робота	модульне письмове тестування; оцінювання письмового виконання завдань; контроль засвоєння знань та набуття умінь і навичок при виконанні лабораторних робіт здійснюється шляхом їх захисту й оцінювання.
Основи наукових досліджень та історія науки	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	поточні контрольні роботи; поточне тестування; модульні контрольні роботи; захист індивідуальних навчально-дослідних завдань; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
Основи вищої математики	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні	поточне вибіркове опитування на лекціях; перевірка готовності до практичного заняття; поточні контрольні роботи; поточне тестування; модульні контрольні роботи.
Гістологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт, демонстрація, спостереження; робота з літературою	контрольні роботи; стандартизовані тести оцінювання протоколів лабораторних робіт
Біорізноманіття (систематика рослин)	словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: ілюстрація зображень, постійних препаратів, муляжів, таблиць, гербарних зразків рослин; презентації; практичні: виконання завдань під час лабораторних занять (виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; репродуктивні (відповіді на запитання під час занять); проблемно-пошукові (розв'язання проблемних завдань).	модульні контрольні роботи, тестування, оцінювання лабораторних занять, усне опитування, співбесіда; оцінювання конкретного прикладного завдання

		Біометрія з основами інформатики	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; вправи, розв'язування ситуаційних задач	захист практичних робіт; контрольні роботи, стандартизовані тести
<p>ПР17. Володіє навичками працювати самотійно або в команді, вміє отримати результат в рамках обмеженого часу з урахуванням професійної сумлінності та унеможливлення плагіату. Володіє іноземною мовою, включаючи спеціальну термінологію, для пошуку інформації.</p>	☐	ІТ та онлайн-сервіси в професійній діяльності вчителя	пояснення, лекція, інструктаж; виконання лабораторних і практичних завдань, демонстрація, комп'ютерна презентація; робота з літературою; відпрацювання практичних навичок.	усне та експрес-опитування; лабораторні роботи; тестові завдання; плани-конспекти уроків; презентації результатів виконаних завдань; індивідуальні та командні проекти;
		Педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	відвідування та аналіз уроків; підготовка та проведення заходів; розробка планів-конспектів; проведення позакласного заходу; сценарій позакласного заходу; оформлення звітної документації
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
		Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
		Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах	Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з літературою; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач; інтерактивне навчання.	Контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи.
		Психологія (загальна, вікова та педагогічна)	Пояснення, лекція, бесіда; вправи; робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач	робота на семінарах; самостійна робота (підготовка до семінарів, дискусій, модульних контрольних робіт); самостійне відпрацювання деяких завдань до курсу; індивідуальна робота (консультування з викладачем із складних для розуміння питань курсу, а також із питань, що пов'язані з виконанням індивідуальних творчих завдань, підготовка творчих завдань, виступ на наукових конференціях); експрес-опитування на лекціях; написання залікових контрольних робіт; інші

				види індивідуальних та групових завдань.
		Основи наукових досліджень та історія науки	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	поточні контрольні роботи; поточне тестування; модульні контрольні роботи; захист індивідуальних навчально-дослідних завдань; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.
		Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	розповідь, пояснення, лекція, бесіда, інструктаж, робота з літературою; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач.	контрольна робота, тест, термінологічний диктант; ділова гра; презентація.
		Педагогіка з основами пед. майстерності	пояснення, лекція, бесіда, вправи, робота з літературою; написання рефератів; навчальні ігри; навчальні проекти; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач.	контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи.
<i>ПРО7. Знає роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення.</i>	☐	Зоологія безхребетних	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, лабораторна робота; ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; написання рефератів; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; складання висновків.	усне опитування, письмове опитування, експрес-опитування; активність на заняттях; захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи.
		Біорізноманіття (систематика рослин)	словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: ілюстрація зображень, постійних препаратів, муляжів, таблиць, гербарних зразків рослин; презентації; практичні: виконання завдань під час лабораторних занять (виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; репродуктивні (відповіді на запитання під час занять); проблемно-пошукові (розв'язання проблемних завдань).	модульні контрольні роботи, тестування, оцінювання лабораторних занять, усне опитування, співбесіда; оцінювання конкретного прикладного завдання
		Зоологія хребетних	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, лабораторна робота;	усне опитування; письмове опитування; експрес-опитування; активність на заняттях; захист

			ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; написання рефератів; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій); розв'язання тестових завдань; складання висновків.	лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи.
		Мікробіологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	усна чи письмова відповідь студента, протоколи та захист лабораторних робіт, тематичне комп'ютерне тестування; завдання з використанням лабораторного обладнання; контрольні роботи; стандартизовані тести; індивідуальні та командні проекти; розрахункові, графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень.
		Вірусологія	розповідь; пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; робота з літературою.	усне опитування, тестове опитування, виконання практичних завдань лабораторної роботи, колоквіум; контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації студентів.
		Екологія	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій).	усні відповіді (під час обговорення питань семінару); письмові відповіді студентів (тестування, есе, контрольні роботи); модульні контрольні роботи; тестові завдання; виконання письмових завдань.
		Навчальна практика з біорізноманіття (ботанічна, зоологічна)	екскурсії; практичні заняття; виконання індивідуальних науково-дослідницьких завдань.	усне опитування; письмове опитування; визначення, оформлення і здача гербарію; захист індивідуального науково-дослідницького завдання; захист практики
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
		Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
<i>ПРО8. Уміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях</i>	☐	Зоологія хребетних	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, лабораторна робота; ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; написання рефератів; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під	усне опитування; письмове опитування; експрес-опитування; активність на заняттях; захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи

організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.

	час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій); розв'язання тестових завдань; складання висновків.	
Метаболічна біохімія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; розрахунки; аналіз результатів; складання висновків.	усне опитування з метою контролю засвоєння теоретичних положень, протоколи лабораторних робіт, захист лабораторних робіт, практичні завдання (розв'язування ситуаційних задач), проміжний тестовий контроль, іспит
Фізіологія та біохімія рослин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; розв'язування ситуаційних задач; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань; завдання на лабораторному обладнанні, об'єктах.
Вірусологія	розповідь; пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; робота з літературою.	усне опитування, тестове опитування, виконання практичних завдань лабораторної роботи, колоквіум; контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації студентів.
Біофізика	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; розв'язання тестових завдань.	протоколи лабораторних робіт, стандартизовані тести; розрахункові завдання, контрольні роботи, індивідуальні проекти, завдання на лабораторному обладнанні.
Теорія еволюції	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, семінар, робота з літературою; навчальні проекти; розв'язання тестових завдань	модульні контрольні роботи; тестові завдання; підготовка рефератів, презентацій;
Фізіологія людини і тварин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань.	модульні контрольні роботи; тестові завдання; лабораторні роботи.
Екологія	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій).	усні відповіді (під час обговорення питань семінару); письмові відповіді студентів (тестування, есе, контрольні роботи); модульні контрольні роботи; тестові завдання; виконання письмових завдань.
Біотехнологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; розв'язування ситуаційних задач; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань; завдання на лабораторному обладнанні, об'єктах.
Педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з	відвідування та аналіз уроків; підготовка та проведення залікових

	книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	уроки; розробка планів-конспектів; проведення позакласного заходу; сценарій позакласного заходу; оформлення звітної документації та її належне оформлення
Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичний огляд літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
Біорізноманіття (систематика рослин)	словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: ілюстрація зображень, постійних препаратів, муляжів, таблиць, гербарних зразків рослин; презентації; практичні: виконання завдань під час лабораторних занять (виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; репродуктивні (відповіді на запитання під час занять); проблемно-пошукові (розв'язання проблемних завдань).	модульні контрольні роботи, тестування, оцінювання лабораторних занять, усне опитування, співбесіда; оцінювання конкретного прикладного завдання.
Гістологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт, демонстрація, спостереження; робота з літературою	контрольні роботи; стандартизовані тести оцінювання протоколів лабораторних робіт
Зоологія безхребетних	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, лабораторна робота; ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; написання рефератів; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; складання висновків.	усне опитування, письмове опитування, експрес-опитування; активність на заняттях; захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи.
Загальна цитологія	пояснення, лекція, інструктаж; виконання лабораторних робіт, робота з літературою; складання висновків.	усне опитування, комп'ютерне тестування, виконання практичних завдань лабораторної роботи, колоквиум; контрольні роботи, презентації студентів.

<p><i>ПРО1. Володіє знаннями з основ філософії, історії і культури України, що сприяють соціалізації особистості, розвитку її загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, сприйняттю етичних цінностей.</i></p>	☐	<p>Актуальні питання історії та культури України</p>	<p>розповідь, пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; семінар, візуалізація, панельна дискусія; диспут, вправи, розв'язування ситуаційних задач; робота з літературою; навчальні проекти.</p>	<p>виступи на семінарах; модульні контрольні роботи; написання есе, рефератів; ІНДЗ, презентації; усне опитування у вигляді колоквиуму.</p>
		<p>Українська мова (за професійним спрямуванням)</p>	<p>пояснення, лекція, бесіда, вправи, робота з літературою; написання рефератів.</p>	<p>поточні контрольні роботи; підсумкові тести; есе, анотації й інші творчі роботи; студентські презентації та виступи на семінарських заняттях.</p>
		<p>Філософія</p>	<p>лекція, запитання-бесіда, консультація, дискусія, робота з рекомендованими матеріалами, ілюстрування, демонстрування, розповіді, робота в групах, презентації, відеоматеріали. робота з першоджерельною та нормативною літературою; самостійна робота над індивідуальним та груповим завданням.</p>	<p>тести, усне та письмове опитування; контрольні, самостійні роботи за індивідуальними завданнями; презентації результатів виконання завдань.</p>
		<p>Риторика</p>	<p>словесні, наочні та практичні, зокрема: лекція, пояснення, розповідь, бесіда, спостереження, ілюстрація, демонстрація, практичні роботи, вправи. Залежно від типу пізнавальної діяльності, застосовуємо методи інформаційно-рецептивний (опрацювання наукової й навчально-методичної літератури), репродуктивний (виконання вправи за зразком), проблемний (підготовка презентацій), евристичний (есе, публічні виступи), дослідницький (проекти, дискусії). З-поміж методів стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності у курсі викладання риторики активно застосовуємо ділові та рольові (драматизація) ігри, дискусії і диспути, створення ситуації емоційно-моральних переживань, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості (метод цікавих аналогій, ефект дивування, зіставлення наукових і життєвих (побутових) пояснень явища тощо).</p>	<p>засоби усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, презентації результатів виконаних завдань; засоби письмового контролю: контрольні роботи, модульне письмове тестування, підсумкове тестування, самостійні роботи, виконання вправ, написання есе, рефератів; засоби самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.</p>
<p><i>ПРО2. Знає та розуміє основи біологічної та здоров'язбережувальної наук на рівні, необхідному для роботи в основній (базовій) загальноосвітній школі, оперує сучасною</i></p>	☐	<p>Курсова робота</p>	<p>пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.</p>	<p>захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик;</p>

термінологією,
науковими
поняттями,
законами,
концепціями,
вченнями і
теоріями

		практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
Педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	відвідування та аналіз уроків; підготовка та проведення залікових уроків; розробка планів-конспектів; проведення позакласного заходу; сценарій позакласного заходу; оформлення звітної документації та її належне оформлення
Вікова анатомія та фізіологія з основами гігієни	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; робота з літературою; візуалізація, ілюстрація, демонстрація, спостереження; складання висновків.	усне опитування, письмове опитування, експрес-опитування; тестові завдання; активність на заняттях; підготовка презентацій; контрольна робота, екзамен.
Ботаніка	словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: ілюстрація зображень, постійних препаратів, муляжів, таблиць, гербарних зразків рослин; презентації; практичні: виконання завдань під час лабораторних занять (виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; репродуктивні (відповіді на запитання під час занять); проблемно-пошукові (розв'язання проблемних завдань).	контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); реферати; колоквіум; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; інші види індивідуальних та групових завдань
Загальна цитологія	пояснення, лекція, інструктаж; виконання лабораторних робіт, робота з літературою; складання висновків.	усне опитування, комп'ютерне тестування, виконання практичних завдань лабораторної роботи, колоквіум; контрольні роботи, презентації студентів.
Біорізноманіття (систематика рослин)	словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: ілюстрація зображень, постійних препаратів, муляжів, таблиць, гербарних зразків рослин; презентації; практичні: виконання завдань під час лабораторних занять (виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; репродуктивні (відповіді на запитання під час занять); проблемно-пошукові (розв'язання проблемних завдань). Форми організації: лекції; лабораторні заняття; консультації; екскурсії у ботанічний сад; виконання	модульні контрольні роботи, тестування, оцінювання лабораторних занять, усне опитування, співбесіда; оцінювання конкретного прикладного завдання

	індивідуальних дослідницьких завдань.	
Біологія індивідуального розвитку	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій); розв'язання тестових завдань	Захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи.
Метаболічна біохімія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; розрахунки; аналіз результатів; складання висновків.	усне опитування з метою контролю засвоєння теоретичних положень, протоколи лабораторних робіт, захист лабораторних робіт, практичні завдання (розв'язування ситуаційних задач), проміжний тестовий контроль, іспит
Анатомія людини	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій); розв'язання тестових завдань	захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи
Генетика	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; розв'язування задач; робота з літературою; розв'язання тестових завдань.	модульні контрольні роботи; тестові завдання; лабораторні роботи
Мікробіологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	усна чи письмова відповідь студента, протоколи та захист лабораторних робіт, тематичне комп'ютерне тестування; завдання з використанням лабораторного обладнання; контрольні роботи; стандартизовані тести; індивідуальні та командні проекти; розрахункові, графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень
Фізіологія та біохімія рослин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; розв'язування ситуаційних задач; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань; завдання на лабораторному обладнанні, об'єктах.
Вірусологія	розповідь; пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; робота з літературою.	усне опитування, тестове опитування, виконання практичних завдань лабораторної роботи, колоквіум; контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації студентів.
Імунологія	пояснення, лекція, інструктаж; виконання лабораторних, практичних робіт; робота з літературою; демонстрація,	усне опитування - проміжний та підсумковий тестовий контроль - розробка та представлення мультимедійних

			спостереження; аналіз результатів; складання висновків.	презентацій, тестових завдань різного рівня складності - оцінювання протоколів лабораторних робіт - оцінювання практичних завдань
		Фізіологія людини і тварин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань.	модульні контрольні роботи; тестові завдання; лабораторні роботи.
		Біотехнологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; розв'язування ситуаційних задач; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань; завдання на лабораторному обладнанні, об'єктах
		Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, алгоритмів, зображувальних об'єктів, моделей, комп'ютерна презентація); практичні (відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах)	поточне вибіркове опитування на лекціях; перевірка готовності до практичного заняття; реферативні доповіді; поточне тестування; вирішення ситуаційних задач; відпрацювання практичних навичок на манекенах та реальних об'єктах.
		Методика викладання біології та основ здоров'я	словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); лекції; практичні заняття; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); есе; графічні роботи; розробки планів-конспектів уроків і виховних заходів; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; контрольні роботи; інші види індивідуальних та групових завдань.
		Ознайомлювальна педагогічна практика	словесні (розповідь, інструктаж, бесіда, лекція, пояснення, робота з книгою); наочні (демонстрування, ілюстрація, спостереження); практичні (розпізнавання та визначення об'єктів); навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; виконання індивідуальних дослідницьких завдань.	проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та інші види індивідуальних та групових завдань.
<i>ПРО4.Знає сучасну систему живих організмів та методологію систематики, теоретичні засади біогеографії.</i>	☐	Зоологія безхребетних	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, лабораторна робота; ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; написання рефератів; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання;	усне опитування, письмове опитування, експрес-опитування; активність на заняттях; захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи.

			аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; складання висновків.	
		Біорізноманіття (систематика рослин)	словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: ілюстрація зображень, постійних препаратів, муляжів, таблиць, гербарних зразків рослин; презентації; практичні: виконання завдань під час лабораторних занять (виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; репродуктивні (відповіді на запитання під час занять); проблемно-пошукові (розв'язання проблемних завдань).	модульні контрольні роботи, тестування, оцінювання лабораторних занять, усне опитування, співбесіда; оцінювання конкретного прикладного завдання
		Зоологія хребетних	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, лабораторна робота; ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; написання рефератів; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій); розв'язання тестових завдань; складання висновків.	усне опитування; письмове опитування; експрес-опитування; активність на заняттях; захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи.
		Навчальна практика з біорізноманіття (ботанічна, зоологічна)	екскурсії; практичні заняття; виконання індивідуальних науково-дослідницьких завдань.	усне опитування; письмове опитування; визначення, оформлення і здача гербарію; захист індивідуального науково-дослідницького завдання; захист практики.
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
		Комплексний кваліфікаційний іспит	опрацювання літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
ПРО5. Знає будову й функції організму людини, основи здорового способу життя.	☐	Гістологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт, демонстрація, спостереження; робота з літературою	контрольні роботи; стандартизовані тести оцінювання протоколів лабораторних робіт
		Анатомія людини	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; робота	захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи

			з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій); розв'язання тестових завдань	
		Фізіологія людини і тварин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань.	модульні контрольні роботи; тестові завдання; лабораторні роботи.
		Вікова анатомія та фізіологія з основами гігієни	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; робота з літературою; візуалізація, ілюстрація, демонстрація, спостереження; складання висновків.	усне опитування, письмове опитування, експрес-опитування; тестові завдання; активність на заняттях; підготовка презентацій; контрольна робота, екзамен.
		Комплексний кваліфікаційний іспит	опрацювання і аналіз літератури та інших інформаційних джерел	екзамен
		Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
<i>ПРОЗ.Знає будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів різних систематичних груп.</i>	☐	Зоологія безхребетних	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, лабораторна робота; ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; написання рефератів; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань.	усне опитування, письмове опитування, експрес-опитування; активність на заняттях; захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи.
		Біорізноманіття (систематика рослин)	словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: ілюстрація зображень, постійних препаратів, муляжів, таблиць, гербарних зразків рослин; презентації; практичні: виконання завдань під час лабораторних занять (виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань; репродуктивні (відповіді на запитання під час занять); проблемно-пошукові	модульні контрольні роботи, тестування, оцінювання лабораторних занять, усне опитування, співбесіда; оцінювання конкретного прикладного завдання

	(розв'язання проблемних завдань)	
Зоологія хребетних	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, лабораторна робота; ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; написання рефератів; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій); розв'язання тестових завдань; складання висновків.	усне опитування; письмове опитування; експрес-опитування; активність на заняттях; захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи.
Мікробіологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	усна чи письмова відповідь студента, протоколи та захист лабораторних робіт, тематичне комп'ютерне тестування; завдання з використанням лабораторного обладнання; контрольні роботи; стандартизовані тести; індивідуальні та командні проекти; розрахункові, графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень
Фізіологія та біохімія рослин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; розв'язування ситуаційних задач; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань; завдання на лабораторному обладнанні, об'єктах.
Вірусологія	розповідь; пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; робота з літературою.	усне опитування, тестове опитування, виконання практичних завдань лабораторної роботи, колоквіум; контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації студентів.
Теорія еволюції	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, семінар, робота з літературою; навчальні проекти; розв'язання тестових завдань	модульні контрольні роботи; тестові завдання; підготовка рефератів, презентацій;
Фізіологія людини і тварин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань.	модульні контрольні роботи; тестові завдання; лабораторні роботи.
Навчальна практика з біорізноманіття (ботанічна, зоологічна)	екскурсії; практичні заняття; виконання індивідуальних науково-дослідницьких завдань.	усне опитування; письмове опитування; оформлення і здача гербарію; захист індивідуального науково-дослідницького завдання; захист практики.
Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка

			шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
		Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітична робота з літературою та іншими інформаційними джерелами	екзамен
<p><i>ПРОБ.Знає основні закони й положення генетики, молекулярної біології, біохімії, фізіології, теорії еволюції.</i></p>	☐	Загальна біохімія	словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь); наочні: презентації;практичні: лабораторна робота; лекції;лабораторні заняття;самостійна робота.	захист лабораторних робіт; тестування з теоретичних питань; письмові модульні контрольні роботи.
		Метаболічна біохімія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання лабораторних робіт; ілюстрація, демонстрація, спостереження; робота з літературою; розрахунки; аналіз результатів; складання висновків.	усне опитування з метою контролю засвоєння теоретичних положень, протоколи лабораторних робіт, захист лабораторних робіт, практичні завдання (розв'язування ситуаційних задач), проміжний тестовий контроль, іспит
		Генетика	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; розв'язування задач; робота з літературою; розв'язання тестових завдань.	модульні контрольні роботи; тестові завдання; лабораторні роботи
		Фізіологія та біохімія рослин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; розв'язання тестових завдань.	захист лабораторних робіт, тестування з теоретичних питань, письмові модульні контрольні роботи
		Теорія еволюції	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань, семінар, робота з літературою; навчальні проекти; розв'язання тестових завдань	модульні контрольні роботи; тестові завдання; підготовка рефератів, презентацій;
		Фізіологія людини і тварин	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; виконання практичних завдань; лабораторна робота; робота з літературою; навчальні проекти; виготовлення тимчасових препаратів – під час аудиторного навчання; аналіз препаратів або їх фотографій), розв'язання тестових завдань.	модульні контрольні роботи; тестові завдання; лабораторні роботи.
		Біотехнологія	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; розв'язування ситуаційних задач; виконання лабораторних робіт; робота з літературою; аналіз результатів; складання висновків.	контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань; завдання на лабораторному обладнанні, об'єктах
		Вікова анатомія та фізіологія з основами гігієни	пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; лекція, бесіда, інструктаж;	усне опитування, письмове опитування, експрес-опитування; тестові

		робота з літературою; візуалізація, ілюстрація, демонстрація, спостереження; складання висновків.	завдання; активність на заняттях; підготовка презентацій; контрольна робота, екзамен.
	Курсова робота	пояснення, інструктаж; спостереження; робота з літературою; розробка опорних схем; аналіз зразків шкільної документації; моделювання навчально-виховного процесу; педагогічні дослідження, розрахунки; проектування, аналіз результатів; складання висновків.	захист курсової роботи; оформлення наукової роботи; оригінальність; наукова новизна; підготовка презентації; вільне володіння матеріалом; знання літератури за темою досліджень; чіткість та повнота відповідей на запитання; розуміння застосованих методик; практична цінність роботи; обґрунтованість висновків.
	Комплексний кваліфікаційний іспит	аналітичне опрацювання літератури та інших інформаційних джерел	екзамен